

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY W WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Rok VI

Marzec – Kwiecień 1952 r.

Zeszyt 2

TREŚĆ

Janusz Durko — Socjalno-Rewolucyjna Partia „Proletariat“ (w 70 rocznicę ukazania się programu Partii) 58

BIBLIOGRAFIA

I. Marksizm-leninizm	60
II. Ekonomia polityczna	61
III. Historia	61
IV. Geografia	62
V. Budownictwo socjalistyczne	63
VI. Polityka i gospodarka światowa	66
VII. Planowanie gospodarki narodowej	69
VIII. Ustawodawstwo	70
IX. Statystyka	70
X. Rachunkowość. Kontrola. Sprawozdawczość	71
XI. Finanse	72
XII. Praca	74
XIII. Przemysł	79
XIV. Rolnictwo i Leśnictwo	85
XV. Transport	89
XVI. Handel i żywienie zbiorowe	92
XVII. Zagadnienia komunalne. Gospodarka mieszkaniowa	94
XVIII. Szkolenie zawodowe	94
XIX. Bibliografia. Encyklopedie. Słowniki	95

OMÓWIENIA, SPRAWOZDANIA, ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Jan Wiński — Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza w Moskwie. Bibliografia	97
Marian Weralski — Rozrachunek gospodarczy. Zestawienie bibliograficzne	98
Henryk Witkowski — Ekonomika i organizacja zaopatrzenia przemysłu. Przegląd literatury	101
Uzupełnienia i zmiany w Wykazie Czasopism (i ich skrótów), zamieszczonym w zeszycie 1/52 Przeglądu Bibliograficznego Wydawnictw Gospodarczych	104
Spis treści poprzedniego zeszytu Przeglądu Bibliograficznego Wydawnictw Gospodarczych	104

JANUSZ DURKO

Socjalno-Rewolucyjna Partia „Proletariat“

(w 70 rocznicę ukazania się programu Partii)

70 rocznica ukazania się programu i powstania Socjalno-Rewolucyjnej Partii „Proletariat“ jest doniosłym wydarzeniem w dziejach polskiej klasy robotniczej i narodu polskiego. „Działalność „Proletariatu“ — powiedział prezydent Bolesław Bierut — to wspaniały i bohaterowski okres budzenia się, kształtowania i ubojowienia polskiego ruchu robotniczego. „Proletariat“ prowadził robotników polskich do pierwszych zorganizowanych walk i wniósł w szeregi robotnicze ideały rewolucyjne marksizmu oraz poczucie klasowej więzi międzynarodowej“.

Dnia 1 września 1882 r. Komitet Robotniczy „Proletariatu“ ogłosił drukiem program nowej partii — Socjalno-Rewolucyjnej Partii „Proletariat“.

Ukazanie się programu miało olbrzymie znaczenie nie tylko dla partii „Proletariat“, lecz również było wydarzeniem przełomowym dla dziejów całej klasy robotniczej w Polsce, a to z tego względu, że zasady „Manifestu Komunistycznego“ Marksa i Engelsa — poprzez program — przeszczepione zostały na grunt polski. Był to wielki krok naprzód w procesie dojrzenia klasowej świadomości proletariatu, aczkolwiek program — stojąc w zasadzie na gruncie marksizmu — nie wyzbył się jeszcze całkiem pozostałości anarchizmu.

Głównym autorem programu był Ludwik Waryński, najwybitniejszy przywódca i organizator partii, teoretyk, agitator i propagandysta w jednej osobie. Jego zasługą była dążność do związania od samego początku socjalizmu polskiego z klasą robotniczą i jej walką masową.

Pod wodzą Waryńskiego klasa robotnicza, przeniknięta głębokim patriotyzmem i internacjonalizmem, podjęła walkę z caratem. Walkę tę poprowadził proletariat polski w sojuszu z rosyjskim ruchem rewolucyjnym, w sojuszu z jedyną wówczas organizacją rewolucyjną w Rosji — „Narodnaja Wola“. Zrozumienie roli tego sojuszu jest wielką zasługą partii „Proletariat“.

Podjęcie przez „Proletariat“ walki klasowej w duchu ideologii marksistowskiej przypadło na lata, w których następował proces zrastania się burżuazji przemysłowo-finansowej z obszarnictwem, przy czym siła sojuszu zwracała się przeciwko rosnącemu ruchowi rewolucyjnemu w kraju. Gwarancją bezpieczeństwa systemu kapitalistycznego znajdowała burżuazja w caracie.

Jak głęboko rozumiał Waryński rolę i znaczenie klasy robotniczej w procesie historycznym, jak głęboko pojmował konsekwencje zdecydowanego wejścia Królestwa Polskiego po upadku powstania styczniowego 1863 r. na drogę rozwoju wielkokapitalistycznego, świadczą

słowa, wypowiedziane przez niego w 1885 r.: „Nie stoimy ponad historią, my ulegamy jej prawom. Na przewrót, do którego dążymy, patrzemy jako na rezultat rozwoju historycznego i społecznych warunków. Przewidujemy go i staramy się, żeby nie zastał nas nieprzygotowanych“.

★

Historiografia polska mało dotąd interesowała się dziejami początków ruchu socjalistycznego w Królestwie Polskim. W rezultacie tego stanu rzeczy nie wiele jest źródeł drukowanych, dotyczących omawianego okresu, przy zupełnym niemal braku opracowań marksistowskich.

Socjalno-Rewolucyjna Partia „Proletariat“ nie doczekała się dotąd monografii, piękna postać Ludwika Waryńskiego czeka na biografię.

Na skutek powyższych okoliczności materiał bibliograficzny wymaga niekiedy bardzo krytycznego podejścia.

Zgromadzony niżej materiał bibliograficzny nie jest pełny; jest to raczej wybór najbardziej wartościowych pozycji bibliograficznych, bez których znajomości nie można mieć pełnego obrazu działalności partii „Proletariat“.

Materiał podzielony został na 2 grupy, a mianowicie: I. Początki ruchu socjalistycznego — do powstania partii „Proletariat“, II. „Proletariat“.

W ramach grup zestawienie bibliografii podzielono na źródła i opracowania.

POCZĄTKI RUCHU SOCJALISTYCZNEGO

Źródła

„Głos Więźnia“, organ pierwszych więźniów spośród socjalistów polskich. Dzieje Najnowsze, 1947, nr 3/4.

Krzywicki Ludwik: Na marginesie starej fotografii (gmina petersburska). Niepodległość, z. 5, 6, 8.

Proces Krakowski 1880 r. Z pola walki, 1904.

Procesy polityczne w Królestwie Polskim. Materiały do historii ruchu rewolucyjnego w Królestwie Polskim, rok 1878—1879. Kraków 1907.

Uziembło Józef (Amerykanin) ps): Wspomnienia 1878 roku. Z pola walki, 1904.

Opracowania

Bachulska Halina: Józef i Kazimierz Pławiński w świetle własnej korespondencji. Dzieje Najnowsze, 1947, nr 3/4.

Budkiewiczowa B.: Ruch robotniczy w Królestwie Polskim w latach 1870—1890, cz. 1. Mińsk 1934.

Daniszewski Tadeusz: Historia Ruchu Robotniczego w Polsce. Rozdział I. Polska po powstaniu styczniowym. Warszawa 1949.

Dejcz L.: Pionierzy ruchu socjalistycznego w Królestwie Polskim. Tłum. z jęz. ros. Z pola walki, 1930, nr 9/10.

Durko Janusz: Początki ruchu socjalistycznego w Królestwie Polskim. Pamiętnik VII Powszechnego Zjazdu Historyków. Warszawa 1948.

Korman Żanna: Z pierwszego pokolenia walczących. Przyczynek do działalności braci Józefa i Kazimierza Pławieńskich. Kronika ruchu rewolucyjnego, 1937, nr 4.

Meloch Maksymilian: Ruch strajkowy w Królestwie Polskim w latach 1870—1886. Warszawa 1933.

Oczerki po historii socjalistyczekowo dwiżenia w ruszkoj Polsce — pod redakcją T. O. Izdanie „Proletariat“. Lwów 1904.

Próchnik Adam: Początki socjalizmu w zaborze pruskim. Niepodległość, 1933, z. 8.

Próchnik Adam: U podstaw ruchu socjalistycznego w zaborze rosyjskim. Kronika Ruchu Rewolucyjnego, 1933, nr 3.

Próchnik Adam: Początki polskiej propagandy socjalistycznej w Poznaniu z epoki ustaw wyjątkowych przeciw socjalistom. Niepodległość, 1935, z. 10.

Próchnik Adam: Z dziejów wywiadu rosyjskiego i wzajemnych usług rządów zaborczych (na marginesie procesu krakowskiego). Niepodległość, 1933, z. 7.

Sprawa Gminy polskich socjalistów w Kijowie. Z pola walki. Moskwa 1926, z. 2.

Szulkin Michał: Pierwsze kółka socjalistyczne na Litwie. Kronika Ruchu Rewolucyjnego, 1936, nr 1.

Uziębło Józef (Amerykanin) ps: Wielki proces krakowski. Z pola walki, 1904.

Winiarski Leon: Der Socialismus in Russisch Polen. Neue Zeit 1891—1892.

Wołkowicz J.: Iz istorii pierwych socjalistycznych kruzoków w Warszawie. Proletarskaja Riewolucija 1925, z. 11.

Wołkowicz J.: Nacząło socjalistyczekowo raboczekowo dwiżenia w bywszej ruszkoj Polsce. Moskwa 1925.

„PROLETARIAT“

Źródła

Akt oskarżenia w sprawie 29 oskarżonych przed sądem wojennym w Warszawie. Z pola walki. Londyn 1904.

Archiw „Ziemli i Woli“ i „Narodnoj Woli“. Podgotowali k pieczati i snabdili primieczanijami I. Lejkina i N. Piwowarskaja. Riedakcija i priedistowie S. N. Wałka. Moskwa 1932.

Aszenbrener M.: Wojennaja organizacija „Narodnoj Woli“ i drugije wspomnianija (1860—1904). Moskwa 1924.

Aszenbrener M.: Wojenno-riewolucjonnaja organizacija partii Narodnoj Woli. Katorga i Ssyłka t. VII.

Bicz Henryk: Proletariat, pierwsza socjalno-rewolucyjna partia w Polsce. Moskwa 1934.

Daniszewski Tadeusz: Wielki Proletariat. Materiały i dokumenty z historii ruchu robotniczego w Polsce. Warszawa 1949.

Figner W.: Zapieczatlonnyj trud. t. II. Moskwa 1933.

Głowacki: Ze wspomnień proletariaczka. Z pola walki. Moskwa t. IV.

Janowicz Ludwik: Ludwik Kobylański, Ludwik Waryński — ze wspomnień Szlisselburczyka. Przedświt, 1898, z. 12.

Kon Feliks: Za piat'diesiat let. t. I i II. Moskwa 1936.

Literatura partii „Narodnaja Wola“. („Narodnaja Wola“, „Listok Narodnoj Woli“, „Raboczaja Gazieta“. Dokumenty). Moskwa 1930.

Mańkowski Mieczysław: U stóp szubienicy. Urywek ze wspomnień więziennych „proletariaczka“ (1833—1886). Kraków 1905.

Morozow: Powiesti mojej żizni, t. III. Izdatielstwo Akad. Nauk SSSR. Moskwa 1947.

Noworusskij M.: Zapiski szlisselburzca 1887—1905. Pietrograd 1920.

Od towarzyszki skazanych 20 grudnia 1885 r. do braci swych na wolności. Z pola walki. Londyn 1904.

Pankratow W.: Żizn w Szlisselburskoj krieposti. 1884—1898. Pietrograd 1922.

Piekarskij E.: Otrywki iz wspomnianij. Katorga i Ssyłka t. XI.

Pribyłowa - Korba A.: Narodnaja Wola. Wspomnianija o 1870—1880 g. g. Moskwa 1926.

Pribyłowa - Korba A., Figner W.: Narodnowolec Aleksander Dimitrjewicz Michajłow. Leningrad 1925.

Sprawozdanie z procesu przeciwko 29 oskarżonym przed sądem wojennym w Warszawie. Walka Klas. 1886, nr 8, 9, 10. (Z pola walki, Londyn 1904).

Statut organizacyjki partii socjalno-rewolucyjnej (1884 r.). Z pola walki. Moskwa 1926, nr 1.

Warszawskij proces 29-ti. Izdanije „Narodnoj Woli“. 1886.

Tichomirow L.: Iz archiwa L. Tichomirowa. Krasnyj Archiw, 1924 t. IV.

Tichomirow L.: Wspomnianija. Moskwa—Leningrad 1927.

Wolkensztejn L.: Iz tiuriemnych wspomnianij. Leningrad 1924.

Opracowania

Arskij F.: Iz istorii soc-riewolucijonnoj partii „Proletariat“. Krasnaja Letopis 1923, t. VIII.

Daniszewski Tadeusz: Historia ruchu robotniczego w Polsce. Rozdział II. Wielki Proletariat. Warszawa 1949.

Figner Wiera: Szlisselburskije uzniki 1884—1905. Biograficzekskije oczerki. Połnoje sobranije sozinienij. Moskwa 1929. t. IV.

Giza Stanisław: Ludwik Janowicz (1858—1902) — szkic biograficzny. Niepodległość, 1937, z. 15.

Hryniewiecki Ignacy. Przedświt 1882, nr 1—3.

K istorii odnoszenij partii „Narodnaja Wola“ k partii „Proletariat“. Byłoje, 1906, z. 7.

Kon Feliks: Sojuz „Proletariata“ s „Narodnoj Wolej“. Katorga i Ssyłka, t. XXIV.

Korman Żanna: Odezwy „Proletariatu“ z lat 1882—1885. Warszawa 1936. Odbitka z Niepodległości.

Luksemburg Róża: Pamięci „Proletariatu“. Przegląd Socjalno-Demokratyczny 1903, nr 1—2, przedruk, Warszawa 1922.

Lurje G.: Manifiestacija biezrobotnych w Warszawie (K istorii „Proletariata“). Katorga i Ssyłka t. XXIII.

Narodowolcy posle 1 marta 1881. Sbornik statiej i materiałow sostawlonnyj uczastnikami narodowolczekowo dwiżenija. Moskwa 1928.

Narodowolcy 80—90-ch godow. Sbornik statiej i materiałow, sostawlonnyj uczastnikami narodowolczekowo dwiżenija. Moskwa 1929.

Narodowolcy. Sbornik III. Sostawlen uczastnikami narodowolczekowo dwiżenija. Moskwa 1931.

Próchnik Adam: Ideologia „Proletariatu“. Kronika ruchu rewolucyjnego, 1936, nr 1.

Próchnik Adam: Lata szkolne i studenckie Ludwika Waryńskiego. Dzieje Najnowsze, 1947, nr 1.

Próchnik Adam: Stanisław Padlewski (1837—1891). Niepodległość, 1936, z. 13.

Sprawa gminy socjalistów polskich w Kijowie. Z pola walki, 1927, nr 2.

Szapiro B. (Besem) ps: Tadeusz Rechniewski (1862—1916). Warszawa 1927.

Szczegolew P.: Niezwiestnyj — (Ignacy Hryniewiecki). Krasnaja Niwa, 1930, nr 7.

(Praca zbiorowa): Szlisselburiec L. F. Janowicz. Petersburg 1907.

Sztejnberg L. J.: Piotr Karłowicz Dombrowskij. Moskwa 1928.

Wałk S.: Iz archiwa J. Boguczarskowo. K biografii Ludwika Waryńskiego (Rukopis' W. S. Pankratowa „Iz żizni Warynskowo w Szlisselburskoj Krieposti“). Katorga i Ssyłka t. XXXII.

Wałk S.: Rasporiaditielnaja Komissija i „Mołodaja Partia Narodnoj Woli“. Katorga i Ssyłka. t. LXXV.

Żuk - Żukowskij J.: Anton Stiepanowicz Borejsza. Katorga i Ssyłka. t. XIV.

Żuk - Żukowskij J.: Ignatij Joachimowicz Griniewickij. Moskwa 1930.

I. MARKSIZM — LENINIZM

KLASYCY MARKSIZMU-LENINIZMU

778. ★ LENIN WŁADIMIR ILICZ: **Aprielskie tiesisy**. Leningrad 1951. Gospolitizdat, s. 62,2 nlb.

Słynne tezy kwietniowe Lenina określające rewolucyjne zadania proletariatu. Uzasadnienie wyboru taktyki rewolucyjnej. Walka o przejście od rewolucji burżuazyjnej do rewolucji socjalistycznej i stworzenie Republiki Rad. Program agrarny. Nacionalizacja środków produkcji.

779. ★ LENIN WŁADIMIR ILICZ: **Pięćdziesięciolecie upadku poddaństwa chłopów**. „Reforma chłopska“ a proletariacko-chłopska rewolucja. Stołypin a rewolucja. Warszawa 1951. K i W, s. 39,1 nlb. Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu nr 18.

Zeszyt zawiera materiały do studiowania rozdziału czwartego Krótkiego kursu historii WKP(b). (Mieńszewicy a bolszewicy w okresie reakcji stołypinowskiej. Ukonstytuowanie się bolszewików w samodzielną partię marksistowską. Lata 1908—1912).

780. ★ LENIN WŁADIMIR ILICZ, STALIN JOSIF WISSARIONOWICZ: **O budownictwie partyjnym**. Artykuły, przemówienia i dokumenty. T. 1. Warszawa 1951. K i W, s. 904, 8 nlb., tabl. 3.

Zbiór najważniejszych prac Lenina i Stalina dot. zagadnienia budownictwa partyjnego. Treść T. I: Część wstępna zawierająca prace Stalina dające ogólną charakterystykę marksistowsko-leninowskiej nauki o partii. Cz. 1: Zagadnienie budownictwa partyjnego w okresie walki o stworzenie partii bolszewickiej. Cz. 2: Zag. budownictwa partyjnego w okresie walki o dyktaturę proletariatu. (Układ prac Lenina i Stalina w zasadzie chronologiczny. Wydanie polskie jest tłumaczeniem wydania rosyjskiego z 1941 r., opracowanego przez Instytut Marksa, Engelsa, Lenina przy KC WKP(b).

781. ★ LENIN WŁADIMIR ILICZ, STALIN JOSIF WISSARIONOWICZ: **Rok 1917** — artykuły, przemówienia, dokumenty. Warszawa 1951. K i W, s. 703.

Przemówienia i artykuły Lenina i Stalina z r. 1917. Tezy kwietniowe Lenina. Początki kryzysu Rządu Tymczasowego. Kwieciowa Konferencja Partii bolszewickiej. Przygotowanie do rewolucji. VI Zjazd Partii. Okres Wielkiej Rewolucji Październikowej. Zwycięstwo rewolucji. Walka partii bolszewickiej o utrwalenie Władzy Radzieckiej.

782. ★ MARX KARL, ENGELS FRIEDRICH: **Listy wybrane**. Warszawa 1951. K i W, s. 687, tabl. 7.

Wybór korespondencji Marksa i Engelsa zawierający 224 listy. Układ chronologiczny. Listy zaopatrzone w krótkie przypisy o charakterze informacyjnym. Skorowidze ważniejszych nazwisk i zagadnień. Wszystkie teksty przełożono na język polski z tekstów oryginalnych. Układ i treść odpowiada rosyjskiemu wydaniu Instytutu Marksa Engelsa i Lenina z r. 1948.

PRACE O KLASYKACH MARKSIZMU-LENINIZMU

783. ★ BOGDASAROW A.: **O knigie I. W. Stalina „Oktiabrskaja riewolucija i taktika ruskich komunistow“**. Moskwa 1951, s. 35, 5 nlb.

Omówienie pracy Stalina „Rewolucja Październikowa i taktyka rosyjskich komunistów“. Marksistowsko-leninowska nauka o rewolucji proletariackiej. Międzynarodowe znaczenie Rewolucji Październikowej.

784. ★ LITWIN JAKUB: **Dwudziesty piąty tom W. I. Lenina**. Nowe Drogi. 1952, z. 1—2, str. 60—66.

Omawiany w artykule tom Dzieł Lenina zawiera prace pisane od czerwca do września 1917 r., tj. w okresie przygotowywania rewolucji socjalistycznej. Aktualność pism Lenina, skierowanych przeciw pseudosocjalistycznym ugrupowaniom mieńszewików i eserowców. Omówienie pracy Lenina „Państwo a rewolucja“.

Zob. poz. 792, 796, 801, 804, 816, 1134.

PRACE O MARKSIZMIE-LENINIZMIE

785. ★ ANDRIEJEW I.: **Rola praktyki w procesie poznania**. Tłum. z jęz. ros. Ewa Grochowska. Warszawa 1951. K i W, s. 20. Zagadnienia teorii marksizmu-leninizmu.

Marksizm-leninizm a teoria poznania. Praktyka jako punkt wyjścia w procesie poznania. Praktyka jako decydujące kryterium prawdy a zarazem jako cel poznania. Jedność teorii i praktyki.

786. ★ CZERNOW F.: **Marksistowsko-leninowska teoria klas i walki klasowej**. Tłum. z jęz. ros. Leonard Borkowicz. Warszawa 1951, K i W, s. 78, 2 nlb. Zagadnienia teorii marksizmu-leninizmu z. 3—4.

Znaczenie marksistowsko-leninowskiej teorii klas i walki klasowej. Marksistowsko-leninowskie określenie klasy. Pochodzenie klas. Walka klasowa siłą napędową antagonistycznych społeczeństw. Podstawowe formy walki klasowej proletariatu. Walka klas w epoce dyktatury proletariatu. Walka dwóch obozów na arenie międzynarodowej.

787. ★ KRAJEWSKI WŁADYSŁAW: **O materializmie filozoficznym**. Warszawa 1952. Czyt. s. 77, 2 nlb. Wiedza Powszechna 865.

Materializm a idealizm. Materialność świata. Materia a świadomość. Poznawalność świata. Znaczenie materializmu filozof. dla rozwoju nauk i dla walki klasy robotniczej o socjalizm.

788. ★ OELSSNER FRED: **Marksizm współczesny i jego krytycy**. Tłum. z jęz. niem. Jan Andrzej Ziemilski. Warszawa 1951. Czyt. s. 255, 1 nlb.

Istota i części składowe marksizmu. Leninizm-marksizm XX wieku. Krytyka i fałszowanie współczesnego marksizmu. Współczesne zadania marksizmu-leninizmu.

789. ★ SCHAFF ADAM: **Narodziny i rozwój filozofii marksistowskiej**. Warszawa 1950, K i W, s. 404, 5 nlb. Rec.: Katz Henryk: Polska praca o narodzinach i rozwoju filozofii marksistowskiej. Myśl filozof. R.1.1951, z. 1—2, str. 323—334.

Analiza cennej pracy prof. Schaffa stanowiącej zarys historii marksizmu-leninizmu. Postulaty autora recenzji: reedycja dzieła po dokonaniu rewizji pewnych poglądów autora w związku z ostatnimi pracami Stalina, konieczność wydzielenia i szerszego rozwinięcia rozdziałów traktujących o rozwoju myśli marksistowskiej w Polsce.

790. SCHAFF ADAM: **Zadania frontu filozoficznego w świetle uchwał I Kongresu Nauki Polskiej**. Myśl filozof. R. 1. 1951, z. 1—2, str. 16—49.

Aktualno-polityczne znaczenie walki filozoficznej. Filozofia jako element nadbudowy społecznej. Zadania w dziedzinie materializmu historycznego i historii myśli społecznej.

II. EKONOMIA POLITYCZNA

HISTORIA MYŚLI EKONOMICZNEJ

791. PASZKOW A.: **U istokow ruszkoj ekonomiezkoj myśli.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 46—62.

Przejawy myśli ekonomicznej w rosyjskich kronikach średniowiecznych. Wpływ kościoła na kształtowanie się pojęć ekonomicznych. Ekonomiczne podłoże konfliktów społecznych w carskiej Rosji.

Zob. poz. 1281.

EKONOMIA POLITYCZNA FORMACJI PRZEDKAPITALISTYCZNYCH

Zob. poz. 810.

EKONOMIA POLITYCZNA KAPITALIZMU

792. ★ LEONTIEW A.: **O „Kapitale“ Karola Marksa.** Tłum. z jęz. ros. Warszawa 1951. K i W, s. 135, 1 nlb. Znaczenie „Kapitału“ dla rozwoju nauk ekonomicznych. Ogólna charakterystyka „Kapitału“ i jego znaczenie dla filozofii, historii i innych dziedzin nauki. Schemat konstrukcji „Kapitału“ Literacka forma dzieła. Zasadnicze etapy pracy Marksa nad „Kapitałem“. Współpraca Engelsa.

793. ★ WYGODSKIJ S. L.: **Przeciętny zysk i cena produkcji.** Wyd. 2. Tłum. z jęz. ros. Stefania Iwińska. Warszawa 1951. K i W, s. 92, 3 nlb. Biblioteka Ekonomiczna T. 7.

Praca jest popularnym wykładem rozdziałów III tomu Kapitału K. Marksa, poświęconym zagadnieniom zysku przeciętnego i ceny produkcji. W pracy omówiono nast. pojęcia ekonom.: zysk, stopa zysku, zysk przeciętny, cena produkcji, wartość rynkowa oraz prawo zniżkowej tendencji stopy zysku.

Zob. poz. 934.

EKONOMIA POLITYCZNA SOCJALIZMU

794. ★ KOŁGANOW M.: **Własność społeczna podstawa stosunków socjalizmu.** Tłum. z jęz. ros. Witold Baranowski. Warszawa 1951. K i W, s. 23, 1 nlb.

Zupełna zgodność pomiędzy stosunkami produkcji a charakterem sił wytwórczych cechą charakterystyczną socjalizmu. Wielka socjalistyczna produkcja wymaga dla swego swobodnego rozwoju zniesienia własności prywatnej i ustanowienia własności społecznej. Zob. poz. 40.

795. MARTEL KAROL: **Sojusz robotniczo-chłopski podstawą budownictwa socjalistycznego.** W związku z wydaniem VII i VIII tomu Dzieł Stalina w jęz. polskim. Myśl filozof. R. 1. 1951, z. 1—2, str. 155—187.

Znaczenie doświadczeń budownictwa socjalizmu ZSRR dla Polski i innych krajów demokracji ludowej. Dzieła Stalina — żywą kroniką budowy socjalizmu ZSRR. Aktualność leninowsko-stalinowskiej nauki o sojuszu robotniczo-chłopskim. Rozwinięcie tego problemu w VII i VIII t. Dzieł Stalina.

796. PASZKOW A. I.: **Politiczeskaja ekonomija socjalizma w rabotie I. W. Stalina „Istorija WKP(b) Kratkij kurs“.** — Woprosy socialisticzeskoj ekonomiki, s. 3—28.

Znaczenie stalinowskiego krótkiego kursu historii WKP(b) dla ekonomii polit. socjalizmu. Analiza rozwoju gospodarki ZSRR zawarta w Krótkim Kursie Historii WKP(b).

797. SPIRIDONOWA N. S.: **Niekotoryje woprosy chozjajstwiennowo rasczeta.** Woprosy socialisticzeskoj ekonomiki, str. 29—54.

Wybrane zagadnienia rozrachunku gospodarczego. Rozrachunek gospodarczy jako jedna z zasad ekonomii politycznej socjalizmu. Zadania rozrachunku gospodarczego w odniesieniu do organizacji pracy i postępu technicznego.

798. ★ STIEPANJAN C.: **O postiepiennom pieriechodie ot socializma k kommunizmu.** Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 95, 1 nlb.

Faza przechodzenia społeczeństwa radzieckiego od socjalizmu do komunizmu. Stosunki społeczne i gospodarcze w ustroju komunistycznym.

799. ★ **Woprosy socialisticzeskoj ekonomiki.** Sbornik statiej. Moskwa 1951, s. 168, 2 nlb.

Zob. poz. 796, 797, 1214, 1271, 1301.

Zob. poz. 854—56, 1019, 1110.

III. HISTORIA

800. ★ ARNOLD STANISŁAW: **Geografia historyczna Polski.** Warszawa 1951. PWN, s. 112, 1 nlb., map 3.

Zadania i zakres badań geografii historycznej. Rozwój terytorium Polski. Charakterystyka geograficzno-historyczna ziem polskich.

801. BURDZAŁOW E.: **Stalinowski „Krótki kurs historii WKP(b)“ a nauka historyczna.** Zesz. hist. „Nowych Dróg“, 1951, z. 4, str. 3—19.

Znaczenie stalinowskiego „Krótkiego kursu historii WKP(b)“ dla ugruntowania światopoglądu materialistycznego w nauce historycznej. Marksizm-leninizm przeciw rutynie i zastojowi w nauce. Walka o twórcze podejście do rozwiązywania problemów w historiografii radzieckiej.

802. ★ BURSZTA JÓZEF: **Spółeczeństwo i karczma.** Propinacja, karczma i sprawa alkoholizmu w społeczeństwie polskim XIX wieku. Warszawa 1951. LSW, s. 262, 2 nlb.

Feudalne prawo propinacji i opierająca się na nim karczma feudalna jako narzędzie wyzysku mas chłopskich. Problem „pijaństwa ludu“. Charakter społeczny bractw trzeźwości. Kapitalizm i karczma.

803. ★ **Było to wczoraj.** Wybór z pamiętników bezrobotnych chłopów, emigrantów i lekarzy. Wybrał, opra-

cował i wstępem opatrzył Zbigniew Mitzner. Warszawa 1951. Nasza Księgarnia, s. XXIII, 1 nlb., 284, 4 nlb.

Wybór wypowiedzi robotników, chłopów i inteligentów z okresu międzywojennego, rzucających światło na stosunki społeczne, polityczne i gospodarcze Polski przedwrześniowej. Położenie chłopów i robotników w Polsce przed rokiem 1939. Okres kryzysu. Zaostrzenie się walki klasowej.

804. GREKOW B.: **O realizację zadań postawionych przez J. Stalina w jego pracy „Marksizm a zagadnienia językoznawstwa“.** Zesz. hist. „Nowych Dróg“, 1951, z. 4, str. 20—51.

Znaczenie prac Stalina o językoznawstwie dla nauk historycznych. Prace radzieckiego Instytutu Historycznego nad rewizją dotychczasowego stanu badań w zakresie genezy feudalizmu na Rusi, rozwiązywania problemów mediewistyki i in. (Referat ten był wygłoszony na sesji Wydziału Historii i Filozofii AN ZSRR poświęconej rocznicy ukazania się prac Stalina o językoznawstwie).

805. ★ GROTHEWOHL OTTO: **Po trzydziestu latach.** Tłum. z jęz. niem. Witold Kochański. Warszawa 1952. Czyt. s. 169, 3 nlb.

Analiza historyczna niemieckiej rewolucji listopadowej 1918 r. Zarys historyczny rozwoju nie-

- mieckiego ruchu robotniczego w okresie imperia-
lizmu. Przebieg rewolucji listopadowej. Wpływ
błędów i niedomagań niem. ruchu robotniczego
na przebieg rewolucji. Doświadczenia rewolucji
listopadowej dla niem. ruchu robotniczego.
806. ★ HILTON R. H., FAGAN H.: **The english rising
of 1381**. London 1950. Lawrence and Wishart, s. 204.
Praca postępowych uczonych angielskich dot. pow-
stania Wata Tylera i Johna Balla. Analiza przy-
czyn powstania. Jego przebieg i klęska. Znaczenie
powstania Wata Tylera i innych wojen chłopskich
tego okresu jako symptomów zachwiania się feuda-
lizmu.
807. ★ JEFIMOW G.: **Oczerki po nowoj i nowiejszej
istorii Kitaja**. Izd. 2, isprawlennoje i dopolniennoje.
Moskwa 1951. Gos. Izd. Pol. Litier., s. 575, 1 mapa.
Zarys historii gospodarczej Chin od czasów wtarg-
nięcia kapitału zagranicznego (koniec XVIII i pocz.
XIX w.). Walka państw imperialistycznych o ryn-
ki i podział Chin. Walka rewolucyjna narodu chiń-
skiego o wyzwolenie. Utworzenie Chińskiej Rep.
Lud. i budownictwo Nowych Chin.
808. ★ KIENIEWICZ STEFAN: **Ruch chłopski w Ga-
licji w 1846 roku**. Wrocław 1951. Oss., s. XXII, 369,
1 mapa.
Stosunki pańszczyzniane i wyzysk chłopca w Ga-
licji. Propaganda demokratyczna wśród ludu.
Powstanie galicyjskie. Stosunek ludu do powsta-
nia. Szela i rzeź galicyjska. Pacyfikacja. Złama-
nie ruchu chłopskiego.
809. ★ (Komunistyczna Partia Polski) KPP. **Wspomnie-
nia z pola walki**. Warszawa 1951. K i W, s. 354, 5 nlb.,
tabl. 50. Wydział Historii Partii KC PZPR.
Zbiór wspomnień obrazujący fragmenty bohater-
skich zmagających mas pracujących pod prze-
wodem KPP. Sylwetki niektórych jej działaczy.
Książka wypełnia częściowo lukę w polskiej lite-
raturze historycznej i umożliwia społeczeństwu
polskiemu bliższe zaznajomienie się z działalno-
ścią KPP.
810. KOSMINSKIJ E.: **O zagadnieniu walki klasowej
w epoce feudalizmu**. W związku z artykułami B. Porsz-
niewa. Zesz. hist. „Nowych Dróg”. 1951, z. 4, str. 30—51.
Analiza i krytyka błędów zawartych w wielu pra-
cach i artykułach Porszniewa poświęconych za-
gadnieniu znaczenia walk klasowych w epoce feuda-
lizmu. Uproszczenie przez Porszniewa zag. wal-
ki klasowej w społeczeństwie feudalnym przez
sprowadzenie jej do walki chłopów z feudalami.
811. KOSMINSKIJ E.: **W sprawie ukształtowania się
narodu angielskiego**. Zesz. hist. „Nowych Dróg”. 1951,
z. 4, str. 188—202.
Marksizm-leninizm a problem formowania się na-
rodu. Stalinowska definicja narodu. Proces pow-
stania narodu angielskiego jako typowego narodu
burżuazyjnego.
812. ★ KOWALCZYK JÓZEF: **Od przewrotu majowego
do klęski wrześnieowej**. Warszawa 1951. Czyt. s. 38.
Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej.
Faszystowski przewrót w Polsce w maju 1926 r.
Analiza przyczyn klęski wrześnieowej.
813. MILLER I.: **Ruchy chłopskie w Wielkopolsce
w 1651 r.** Zesz. hist. „Nowych Dróg”. 1951, z. 4,
str. 52—66.
Powiązanie ruchów chłopskich na ziemiach rdzen-
nie polskich z walką wyzwolenczą narodu ukraiń-
skiego, której przewodził B. Chmielnicki. Działal-
ność agitacyjna i organizatorska emisariuszy
Chmielnickiego na terenie Wielkopolski. Powsta-
nie w Wielkopolsce i przyczyny jego słabości.
(Art. drukowany w Uczonyje Zapiski Instytutu
Sławianowiedzenia 1951, z. 3).
814. ★ NOWAKOWA JANINA: **Rozmieszczenie komórek
celnych i przebieg dróg handlowych na Śląsku do koń-
ca XIV wieku**. Wrocław 1951. Wrocław. Tow. Nauk. s. 226,
1 mapa.
Ożywienie handlu w Polsce średniowiecznej
w związku z rozwojem produkcji towarowej.
Wzrost znaczenia dróg handlowych. Komory cel-
ne na Śląsku. Próba ustalenia przebiegu dróg han-
dlowych na terenie Śląska.
815. RYBACKA R.: **O słowie „poddanie”** (Artykuł
dyskusyjny). Nowe Drogi. 1951, z. 6., str. 199—207.
Niejasność terminologii przyczyną błędów ideolo-
gicznych. Konieczność wyjaśnienia terminów „pod-
danie”, „uwłaszczenie” itp. dla poprawności ba-
dań historycznych dot. stosunków agrarnych.
816. STERN LEO: **O znaczeniu pracy tow. Stalina
„W sprawie marksizmu w językoznawstwie” dla stu-
diów i badań historii Niemiec i niemieckiego ruchu
robotniczego**. Zesz. hist. „Nowych Dróg”. 1951, z. 4,
str. 176—187.
Niemiecy historycy-marksści dążą do oczyszcze-
nia historiografii Niemiec z burżuazyjnych i re-
akcyjnych naleciałości. Oparcie badań na podsta-
wach teoretycznych marksizmu-leninizmu.
817. ★ SZCZOTKA STANISŁAW: **Z dziejów chłopów
polskich**. Warszawa 1951. LSW, s. 309, 2 nlb.
Uwagi o zbiegostwie chłopów w dawnej Polsce.
Zwalnianie chłopów z poddaństwa w wojewódz-
twie krakowskim w l. 1572—1794. Studia z dzie-
jów prawa wołoskiego w Polsce.
818. ★ SZOLLE Z.: **Delnicke hnutí w czeských zemích**.
Praha 1951. Rownost, s. 324.
Rozwój czeskiego ruchu robotniczego w latach
dziewięćdziesiątych ub. w.
819. ★ **W dziesiątą rocznicę powstania Polskiej Partii
Robotniczej**. Materiały i dokumenty. Styczeń 1942 —
Grudzień 1948. Warszawa 1952. K i W, s. 644, 3 nlb.,
tabl. 20. Wydział Historii Partii KC PZPR.
Zbiór materiałów i dokumentów wydany z okazji
dziesiątej rocznicy powstania PPR. obejmuje cało-
kształt działalności PPR ze szczegółowym uwzględ-
nieniem materiałów z okresu okupacji. Wkład PPR
w budowę socjalizmu w Polsce Ludowej.
820. ★ WAWRZYŃCZYK ALINA: **Rozwój wielkiej
własności na Podlasiu w XV i XVI wieku**. Wrocław
1951. Wrocław. Tow. Nauk. s. 358, 2 mapy.
Zarys dziejów Podlasia. Monografie poszczegół-
nych majątności rolnych. Rozwój i formy organi-
zacyjne wielkiej własności ziemskiej na Podlasiu.
Zob. poz. 992, 1445.

IV. GEOGRAFIA

821. ★ ALEKSANDROW B.: **Tybet**. Tłum. z jęz. ros.
Michał Derenicz. Warszawa 1951. MON, s. 41, 2 nlb.
Rys historyczny Tybetu. Stosunki społeczno-eko-
nomiczne. Środowisko geogr. Klęska anglo-ame-
rykańskich planów agresji w Himalajach. Powrót
Tybetu do macierzy. Układ w sprawie wyzwolen-
nia Tybetu.
822. ★ BEDNARSKA CZESŁAWA: **Turecja**. Warszawa
1951. Polgos, s. 107, 1 nlb., mapa 1.
Monografia geograficzno-gospodarcza Turcji opraco-
wana pod kątem wykorzystywania jej przez
pracowników służby zagr.
823. BOGOJAWLENSKIJ G. P., JEFRIEMOW JU. K.:
Nowyj geograficzeskij żurnal. Sowiet. kniga. 1952, nr 1,
str. 21—28.
Treść nr 1—3 za 1951 r. czas. Izwiestija A. N. SSSR.
Sieria geogr.: O stalinowskim planie przeobraże-

nia przyrody. Siłownie wodne w Rumunii. Podstawy nauki geografii. Uwagi krytyczne dot. omawianego czasopisma.

824. ★ **GEORGE PIERRE: Francja. Ekonomiczeskaja i socialnaja geografija.** Tłum. z jęz. franc. Moskwa 1951. Geografiz, s. 333, 2 nlb.

Monografia geograficzna i ekonomiczna regionów gospodarczych i jednostek administracyjnych Francji. Zestawienia statystyczne z zakresu rolnictwa, przemysłu, transportu, handlu itd. Bogactwa naturalne.

825. ★ **GRABOWSKI ZBIGNIEW, JARMOG ANTONI: Skorowidz nazw miejscowości województwa olsztyńskiego w brzmieniu nadanym przez Komisję Ustalania Nazw Miejscowości.** Warszawa 1951. Polgos, s. 287, 1 nlb.

826. ★ **JEŁOWACKIJ I. P.: Malajja.** Moskwa 1951. Geografizdat, s. 45, 2 nlb.

Podstawowe wiadomości z geografii gospodarczej Malajów. Dzieje, stosunki demograficzne, rolnictwo, przemysł, transport, handel, gospodarka finansowa.

827. ★ **JERAMOW R. A.: Norwegija.** Moskwa 1950. Geografizdat, s. 308, 3 nlb., 1 mapa.

Ogólne wiadomości z zakresu geografii gospodarczej Norwegii. Bogactwa naturalne. Szczegółowy przegląd poszczególnych regionów z uwzględnieniem przemysłu, rolnictwa, transportu i handlu.

828. ★ **MASŁOW JE. P.: Krym.** Moskwa 1951. Geografiz, s. 51, 1 nlb., 1 mapa.

Monografia przyrodnicza i gospodarcza. Przemysł. Rolnictwo. Uzdrowiska. Walka o przeobrażenie przyrody.

829. ★ **MICHAJŁOW N. N.: Ziemia radziecka.** Wędrówki do Kraju Rad. Tłum. z jęz. ros. Z. Pömianowska. Warszawa 1951. Nasza Księgarnia, s. 338, 2 nlb., mapa 1.

Barwna, przystępnie napisana monografia ZSRR, pozwalająca czytelnikowi polskiemu bliżej poznać ziemię radziecką, ojczyznę budowniczych komunizmu.

830. ★ **OBRUCZE W. A.: Izbrannyje raboty po geografii Azii.** Moskwa 1951. Geografiz. T. 1. Rec. Gwoźdieckij N. A.: Sowiet. kniga. 1952, nr 1, s. 28—32.

Opis geograficzno-historyczny krain Azji Środkowej i południowo-wschodniej.

831. ★ **POKSZISZEWSKIJ W. W.: Powołże.** Moskwa 1951. Geografiz, s. 105, 3 nlb., 1 mapa.

Zob. poz. 78.

832. ★ **RIAZANCEW S. N.: Kirgizija.** Moskwa 1951. Geografiz, s. 249.

Charakterystyka warunków przyrodniczych i stonków gospodarczych Kirgizkiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Sytuacja w zakresie rolnictwa, przemysłu i in. Bogactwa naturalne, stopień ich użytkowania i możliwości wykorzystania w związku z planowanymi na tym obszarze wielkimi budowlami socjalizmu.

833. ★ **SZYSZKOWSKA ANNA: Województwo białostockie.** Warszawa 1951. Czyt. s. 64, 2 nlb. Wiedza Powszechna 829.

Charakterystyka środowiska geograficznego. Stan przemysłu. Plan 6-letni uprzemysłowienia woj. białostockiego. Struktura rolnictwa. Hodowla. Lasy i leśnictwo. Rybołówstwo. Komunikacja. Osiedla miejskie.

834. ★ **WITT TADEUSZ: Meksyk i kraje Ameryki Środkowej.** Warszawa 1951. Polgos, s. 87, 1 mapa.

Monografia geograficzno-gospodarcza obszaru Ameryki Środkowej. Podstawowe dane statystyczne. Wiadomości ogólne. Wiadomości gospodarcze. Handel zagraniczny. Monografia jest opracowana pod kątem możliwości wykorzystania jej przez pracowników służby handlu zagr.

Zob. poz. 800, 859—60, 887, 889, 939, 1144, 1334.

V. BUDOWNICTWO SOCJALISTYCZNE

ZAGADNIENIA OGÓLNE

835. **LAPONOGOW I.: Strany narodnej diemokratii na puti socialistycznej industrializacji.** Profies. sojuzy. 1951, nr 11, str. 30—37.

Przegląd zdobyczy gospodarczych i socjalnych Polski, Rumunii, Bułgarii i Albanii w okresie władzy ludowej.

Zob. poz. 795, 852.

POLSKA

836. **BIERUT BOLESŁAW: Nasze najbliższe zadania.** Nowe Drogi. 1952, z. 1—2, str. 3—13.

Analiza przebiegu wykonania planu 6-letniego. Wytyczne działania na rok 1952. Problem właściwego powiązania przemysłu i gospodarki rolnej. Znaczenie uchwalenia konstytucji dla dalszego rozwoju Polski.

837. **BIERUT BOLESŁAW: Wielka karta zwycięskich i utrwalonych na zawsze zdobyczy polskiego ludu pracującego.** Przemówienie... na posiedzeniu Komisji Konstytucyjnej dnia 23 stycznia 1952 r. Nowe Drogi. 1951, z. 6, str. 3—4.

Istota konstytucji Polski Ludowej. Znaczenie ogólnonarodowej dyskusji nad projektem konstytucji. Zadania Komisji Konstytucyjnej.

838. **GÓRSKI JÓZEF: Kilka uwag w sprawie własności.** (Na marginesie projektu Konstytucji Polskiej Rze-

czypospolitej Ludowej). Nowe Drogi. 1951, z. 6, str. 85—98.

Socjalistyczna własność państwowa bazą materialną państwa demokracji ludowej. Klasowy charakter własności socjalistycznej wyrazem dyktatury proletariatu.

839. ★ **JAWORSKA HELENA: Młodzież dyskutuje nad projektem konstytucji.** Warszawa 1952. K i W, s. 30, 2 nlb.

Prawa młodych obywateli Polski Ludowej w projekcie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Otwarta droga do wiedzy. Prawo do pracy. Nowa konstytucja wynikiem walki wielu pokoleń.

840. ★ **Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.** Projekt uchwalony dnia 23 stycznia 1952 r. przez Komisję Konstytucyjną. Warszawa 1952. K i W, s. 31, 1 nlb.

841. **KOWALCZYK JÓZEF: W walce o wykonanie zobowiązań wsi.** (Z doświadczeń województwa poznańskiego). Nowe Drogi. 1951, z. 6, str. 113—125.

Walka organizacji partyjnych, społecznych i organów władzy ludowej o wykonanie planowych dostaw artykułów żywnościowych przez ludność wiejską w woj. poznańskim. Wyniki kampanii.

842. ★ **KUREK TADEUSZ: Woda dla Śląska.** Budowa zapory wodnej w Goczałkowicach. Warszawa 1951. K i W, s. 58, 5 nlb.

Reportaż z budowy zapory wodnej w Goczałkowicach. Znaczenie gosp. dla Śląska zapory, będącej jedną z wielkich budowli planu 6-letniego. Walka budowniczych zaporą o wykonanie planu.

843. NIKITIN P.: **Uspiechi socialisticzeskowo stroitielstwa w narodno-diemokratycznej Polsce.** Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 63—71.

Wyniki walki frontu demokratycznego w Polsce z reakcją w l. 1945—1951. Charakterystyka reform gospodarczych w zakresie przemysłu, rolnictwa i handlu. Zadania planu 6-letniego i przebieg ich realizacji w l. 1950—1951.

844. PIENKOWSKI ROMUALD: **Nowe miasta na obszarze niecki węglowej.** Miasto. R. 3. 1952, nr 1, str. 21—24.

Wady i braki obecnej struktury osadniczej i przestrzennej Zagłębia. Dotychczasowe osiągnięcia w realizacji budowy i rozbudowy miast: Tychy, Pyskowie, Tarnowskich Gór i Zabkowie.

845. ★ SCHAYER WACŁAW: **Konstytucja prawdziwej wolności.** Warszawa 1952. LSW, s. 63, 1 nlb.

Ogólnonarodowa dyskusja nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Nowa konstytucja — konstytucją prawdziwej wolności.

846. **Sojusz obustronny.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 3—7.

Wzajemne obowiązki klasy robotniczej i pracującego chłopstwa w Polsce Ludowej. Przebieg realizacji sojuszu (warunki i konsekwencje).

847. ★ STASIAK LUDOMIR: **Co nowa konstytucja daje chłopom.** Warszawa 1952. LSW, s. 62, 1 nlb.

Konstytucja Polski Ludowej podsumowaniem faktycznych zdobyczy władzy ludowej. Znaczenie sojuszu robotniczo-chłopskiego. Reforma rolna. Socjalistyczna przebudowa wsi.

848. ★ SZORCOWA IRENA: **Kobieta wczoraj i dziś.** Warszawa 1951. Czyt., s. 70, 2 nlb.

Kobieta w ZSRR. Sytuacja kobiety w St. Zjedn. i innych krajach kapital. Kobieta w Polsce Ludowej. Wkład kobiet w realizację planu 6-letniego. Znaczenie pracy kobiet.

849. SZYR EUGENIUSZ: **Węzłowe zagadnienia gospodarcze.** (Referat wygłoszony na zebraniu aktywnych pracowników KC PZPR dn. 9 stycznia 1952) Nowe Drogi. 1951, z. 6, str. 31—61.

Omówienie linii rozwoju socjalistycznego przemysłu w ciągu 3 lat planu 6-letniego. Zagadnienie dysproporcji w rozwoju gospodarki narodowej. Analiza wykonania planu 1951 r. Podstawowe zadania walki o wykonanie planu 1952 r. Plan produkcji rolnej. Plan przemysłu. Organizacje partyjne w walce o wykonanie planu. Rozwój aktywności polit. mas prac. warunkiem wykonania planu.

850. ★ TEPICHT JERZY: **Klasa robotnicza w walce o umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego.** Referat wygłoszony dnia 30 października 1951 r. w Zakładach im. Stalina w Poznaniu. Warszawa 1951. K i W, s. 37, 1 nlb.

Znaczenie i istota sojuszu robotniczo-chłopskiego dla krajów budujących socjalizm. Oparcie się na biedocie wiejskiej, porozumienie ze średniakiem, walka z kulakiem i spekulacją. Znaczenie kolektywizacji i etapy walki o kolektywizację.

851. ★ WASILKOWSKA ZOFIA: **Prawa kobiet w Polsce Ludowej.** Warszawa 1952. K i W, s. 57, 1 nlb.

Kobieta jako współbudowniczy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Prawa kobiet w projekcie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Pełne prawo do pracy. Zasada równej płacy dla kobiet i mężczyzn. Prawo do nauki. Opieka nad matką i dzieckiem. Ochrona rodziny.

Zob. poz. 833, 1024—25, 1133, 1142, 1144, 1176, 1190.

ZWIĄZEK RADZIECKI

852. ★ CZERMIŃSKI ADRIAN: **Dzieje wielkiego planu.** Warszawa 1951. Czyt. s. 156, 1 nlb. Wiedza Powszechna.

Stalinowski plan przeobrażenia przyrody. Znaczenie geograficzne i gospodarcze Wielkich Budowli Komunistów. Walka o przeobrażenie przyrody możliwa tylko w warunkach ustroju socjalistycznego. Plany przeobrażenia przyrody w Polsce i innych krajach demokracji lud.

853. ★ CZERNOW F. F.: **Sowietskije socialisticzeskoje gosudarstwo.** Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 192, 4 nlb.

Zarys historyczny dot. procesu powstawania i krzepnięcia państwa radzieckiego. Fazy: rewolucyjna, likwidacji elementów kapital. w mieście i na wsi, budownictwa socjalistycznego. Rozwój struktury społecznej w poszczególnych fazach. Perspektywy rozwoju społecznego i gospodarczego.

854. ★ GLEZERMAN G.: **Likwidacja eksploatorskich klas i pricodolenije klasowych razlicij w SSSR.** Moskwa 1949. Gospolitizdat, s. 490, 2 nlb. Akademiya Nauk SSSR, Inst. Filosofii. Rec. Jarosławski Jan: O likwidacji antagonistycznych klas i o budownictwie komunizmu. Myśl filozof. R. 1. 1951, z. 1—2, str. 335—341.

Problematyka walki klasowej i jej znaczenie dla krajów budujących socjalizm. Znaczenie pracy Glezermana i aktualność poruszanych w niej zagadnień. Praca Glezermana, wyróżniona nagrodą stalinowską, powinna być przetłumaczona na język polski.

855. ★ GUBARIEW T. I.: **O stiranii klasowych graniej międzu raboczymi klasom i krestijanstwom w SSSR.** Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 149, 3 nlb.

Proces niwelowania różnic klasowych między klasą robotniczą a chłopstwem w ZSRR. Porównanie życia materialnego i kulturalnego robotników i chłopów. Zob. poz. 117.

856. ★ KUŻMINOW I.: **Stały rozwój gospodarki narodowej ZSRR prawem socjalizmu.** Tłum. z jęz. ros. Paweł Sierota. Warszawa 1952. K i W, s. 36.

Omówienie osiągnięć budownictwa socjalist. ZSRR w latach ostatniej (powojennej) pięcioletki.

857. ŁAPTIEW I.: **Likwidacja przeciwności między miastem i wsią w ZSRR.** (Tłum. z czas. Bolszewik 1951, nr 15). Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 37—40; nr 2, str. 85—89.

Geneza przeciwności. Rolnictwo w warunkach kapitalizmu a socjalizmu. Stanowisko klasyków socjalizmu w stosunku do istniejących przeciwności. Metodyczne usuwanie przeciwności w praktyce ZSRR.

858. OPAKIJ L.: **Wielkie budownictwo komunizmu a rozwój sił wytwórczych ZSRR.** (Tłum. z mies. „Wopr. ekonom.” 1951, nr 10). Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 27—34. Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 2, str. 22—30.

Omówienie perspektyw rozwojowych socjalistycznego przemysłu i rolnictwa ZSRR w wyniku realizacji wielkich prac irygacyjnych, melioracyjnych, budowy kanałów i zakładów hydro-energetycznych. Wpływ wielkich budowli komunizmu na przekształcanie przyrody i zaludnianie rozległych połaci kraju oraz wyzyskiwanie bogactw naturalnych tych okolic.

859. ★ ORŁOW W.: **RSFSR — pierwaja w siemie rawnych.** Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 69, 3 nlb.

Monograficzny przegląd regionów Rosyjskiej Feder. Soc. Republ. Radz. Bogactwa naturalne. Rolnictwo. Przemysł. Transport. Handel.

860. ★ SAUSZKIN JU. G.: **Wielikoje pricobrazowanije prirody Sowietskowo Sojuza.** Moskwa 1951. Geografiz, s. 122, 2 nlb., 2 mapy.

Zadania wielkich budowli wodnych i ich wpływ na przeobrażenie przyrody oraz stosunków gos-

podarczych w ZSRR. Lokalizacja tych budowli. Wyniki w zakresie wykonawstwa.

861. ★ **Soobszczenije Gosudarstwiennowo Planowowo Komiteta SSSR i Cienralowo Statisticzkowo Uprawlenija SSSR ob itogach wypolnienija czetwierto (pierwowo poslewojennowo) pjatiletniewo plana SSSR na 1946—1950 gody.** Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 20, 4 nlb.

Wyniki wykonania powojennego pięcioletniego planu gospodarczego ZSRR w poszczególnych działach produkcji.

862. **Sukcesy pokojowego budownictwa.** Nowe Czasy. 1952, z. 6, str. 1—3.

Omówienie wyników wykonania planów gospodarki narodowej ZSRR za r. 1951. Siła i wyższość socjalistycznego systemu gosp. nad syst. kapitalist. Osiągnięcia gosp. ZSRR osiągnięciami mas pracujących całego obozu pokoju.

863. ★ **SZEFERSKA EMILIA: Obniżka cen źródłem wzrostu dobrobytu ludności w ZSRR.** Warszawa 1951. Polgos, s. 29, 2 nlb. Biblioteka Budownictwa Socjalizmu T. X.

Osiągnięcia ZSRR w walce o stałe polepszenie dobrobytu ludności. Znaczenie obniżek cen artykułów pierwszej potrzeby. Stały wzrost stopy życiowej mas pracujących ZSRR.

864. ★ **W pomoszcz słusziatelam politzkoł.** Moskwa 1951. Prawda. Wypusk I, s. 269, 3 nlb. Wypusk II, s. 230, 2 nlb.

I. Powstanie i dzieje klasy robotniczej w Rosji carskiej. Rewolucja Październikowa. Zarys budownictwa socjalistycznego w ZSRR. Stosunki ze światem kapitalistycznym. Przebieg i skutki wojny narodowej 1941—1945.

II. Charakterystyka rodziny narodów radzieckich. Dzieje i znaczenie WKP(b). Zasady pokojowej współpracy międzynarodowej. Walka o rozwój gospodarczy na drodze do komunizmu.

865. **WĄGROWSKI M.: Na froncie pokojowego budownictwa.** (O wykonaniu planu gospodarczego ZSRR w 1951 r.). Nowe Drogi. 1952, z. 1—2, str. 67—73.

Podsumowanie i analiza osiągnięć gospodarki ZSRR. Tempo rozwoju gospodarki ZSRR.

866. ★ **Wykonanie radzieckich planów gospodarczych 1946—1950.** Komunikaty Centralnego Urzędu Statystycznego ZSRR. Warszawa 1951. Polgos, s. 158, 1 nlb. Biblioteka Planowania T. XI.

Dokumenty źródłowe informujące o budownictwie socjalistycznym przodującego kraju socjalizmu — ZSRR. Tempo rozwoju gosp. ZSRR niespotykane w rozwoju państw kapitalist. Postęp techniki. Nowe zadania związane z planami przeobrażenia przyrody. Budownictwo komunizmu.

867. **Wyniki wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w roku 1951.** Komunikat Centralnego Urzędu Statystycznego przy Radzie Ministrów ZSRR. Dodatek do czas. „Nowe Czasy“, nr 6 z dn. 6 lutego 1952 r., s. 8.

Zob. poz. 828—29, 831—32, 957, 1128, 1141, 1203, 1216, 1267, 1269, 1273.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

868. ★ **Albansky 2-lety hospodarzsky plan.** Praha 1951. Knihowna Statn. Urzadu Planowaciho, s. 54.

Tekst planu. Referat premiera Hodży: Zadania gospodarki narodowej Albanii.

869. **BIELINOWA Ł.: Stroitelstwo osnow socializma w Albanii.** Bolszewik. 1952, nr 1, str. 44—52.

Porównanie sytuacji gospodarczej i społecznej Albanii Ludowej z przedwojenną. Przyczyny postępu. Plany gospodarcze. Osiągnięcia.

870. **E. K.: Alles für den Neuaufbau Berlins.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 6. 1951, nr 24, str. 553—554.

Uchwała K. C. SED o odbudowie Berlina. Wielkie budowle komunizmu w ZSRR i odbudowa Warszawy — wzorem dla Berlina. Szczegółowy plan jego odbudowy na r. 1952.

871. **Der Fünfjahrplan der DDR wurde Gesetz.** Informationsdienst DDR. R. 1. 1951, nr 10, str. 12—13.

Podstawowe zadania planu 5-letniego NRD. Wytyczne w zakresie rozwoju gosp. rolnej. Zag. gospodarki węglem. Plan 5-letni — planem wzrostu stopy życiowej ludności.

872. ★ **Der Fünfjahrplan des friedlichen Aufbaus.** Berlin 1951. Amt für Information der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik, s. 48.

Omówienie ustawy o 5-letnim nar. planie gosp. NRD.

873. **Gesetz über den Fünfjahrplan.** Statist. Praxis. R. 6. 1951, nr 11, str. 177—179.

Pokój i dobrobyt — głównym założeniem polit. i ekonom. planu 5-letniego NRD. Zadania służby statystycznej w okresie realizacji planu 5-letniego (1951—1955).

874. ★ **GOTTWALD KL.: Na prału roku 1952.** Praha 1952. Orbis, s. 24.

Przemówienie reasumujące osiągnięte w r. 1951 sukcesy gospodarcze CzSR i przedstawiające zadania 4 roku planu 5-letniego.

875. **HOFMANN OTTO: 1952 — das entscheidende Jahr des Fünfjahrplans.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 52, str. 2.

Wykonanie nar. planu gosp. NRD na r. 1951. Dąższe uniezależnianie gospodarki NRD od krajów kapitalistycznych i Niemiec Zach. Wzrastające wskaźniki nar. planu gosp. na r. 1952 w zakresie przemysłu, zaopatrzenia i handlu zagr. z krajami dem. lud.

876. **KNACK G.: Der Weg zu Glück und Wohlstand.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 50, str. 2.

Obniżka cen i zwiększona produkcja w NRD. Wzrost cen i obniżka stopy życiowej w Niemczech Zach.

877. **KUROW A.: Budowniczowie nowej Bułgarii** (na łamach bułgarskich dzienników i czasopism). Nowe Czasy. 1952, z. 7, str. 11—13.

Osiągnięcia budownictwa socjalistycznego Bułgarii. Ruch współzawodnictwa. Socjalist. przebudowa wsi.

878. ★ **ŁAPONOGOW I.: W swobodnoj Wiengrii.** Moskwa 1950. „Mołodaja Gwardija“, s. 138, 5 nlb., 1 mapa.

Etapy socjalizacji na Węgrzech. Zob. poz. 879.

879. ★ **ŁAPONOGOW I.: Wolne Węgry.** Tłum. z jęz. ros. Warszawa 1951. K i W, s. 118, 2 nlb.

Zarys historii Węgier. Wyzwolenie Węgier. Proklamowanie Węgierskiej Republiki Ludowej. Wyzwolone Węgry na drodze budownictwa socjalistycznego.

880. **Mimoriadne rychly wzestup wyroby w r. 1952.** Wystawba Slowenska. R. 7. 1952, nr 1, str. 214.

Zadania przemysłu CzSR oraz Słowacji w r. 1952. Przemysł ciężki, inwestycje, walka o wzrost wydajności, o pogłębienie i rozszerzenie stosunków gosp. z ZSRR, wzrost stopy życiowej, reżim oszczędnościowy, charakterystyka zadań planu.

881. **NABOR-SAMBU Ł.: Narod Mongolii w bor'bie za mir.** W pomoszcz profsojuz. aktiwu. R. 13. 1952, nr 2, str. 38—41.

Przebieg walki narodu mongolskiego o pokój i poprawę warunków bytu. Udział związków zawodowych w tej akcji.

882. ★ **Niemiecka Republika Demokratyczna.** Materiały i dokumenty. Warszawa 1951. MON, s. 152, 4 nlb.
Podstawowe dokumenty odnoszące się do powstania i rozwoju Niemieckiej Republiki Demokratycznej.
883. ★ **Planirowanije narodnowo chozjajstwa Rumunii.** Sbornik matieriałow. Pieriew. s rumunsk. N. I. Siemonajewa i in. Moskwa 1951. Izd. Inostr. Litier., s. 298, 2 nlb.
Ustawy i inne akty prawne z zakresu planowania gospodarczego w Rumunii. Plan 1949 r. Plan elektryfikacji Rumunii. Plan pięcioletni 1951—1955. Plan 1951 r. Wyniki wykonania planów za ub. lata.
884. **Przed bilansem gospodarki narodowej Węgier za rok 1951.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 2, str. 94—95.
Wyniki wykonania planu za okres 10 mies. 1951 r. w zakresie rolnictwa i przemysłu. Uprzemysłowienie kraju. Zniesienie systemu reglamentowanej sprzedaży artykułów żywnościowych.
885. S. G.: **Wzrost dochodu narodowego w Czechosłowacji.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 140—141.
886. SIENNICKI LEON: **Sukcesy gospodarcze Chin Ludowych.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 138—140.
Odbudowa i rozwój gosp. narodowej Chin Ludowych w roku 1951 — w rolnictwie, przemyśle ciężkim i lekkim oraz handlu zagranicznym.
887. ★ SMIEŁOW N. S.: **Nowaja Albania.** Moskwa 1951. Mołodaja Gwardija, s. 116, 3 nlb., 1 mapa.
Rys historyczny stosunków gospodarczych i politycznych Albanii. Przebieg współczesnej budowy podstaw socjalizmu w tym kraju. Reforma agrarna. Warunki życia i pracy.
888. STASCH ALBERT: **Das Wiedererstehen des deutschen Imperialismus.** Arbeit. R. 6. 1952, nr 1, str. 34—36.
Reorganizacja koncernów stalowych przykładem odrodzenia imperializmu w Niemczech Zach. Wykaz niemieckich koncernów stalowych.
889. ★ STIEKOLNIKOW A.: **W nowoj Bułgarii.** Moskwa 1951. Mołodaja Gwardija, s. 181, 3 nlb., 1 mapa.
Przeobrażenia gospodarcze i społeczne w bułgarskiej republice ludowej. Reforma agrarna. Walka o wodę. Warunki życia i pracy.
890. SZCZERBINA D.: **Razwitiije promyslnennosti Kitajskoj Narodnoj Riespubliki.** Wnieszń. torg. R. 21. 1951, nr 12, str. 1—7.
Osiągnięcia w rozbudowie przemysłu Chin Ludowych w l. 1949—1951. Pomoc ZSRR.
891. **Welky wzrast narodneho dochodku w CzSR.** Wystawba Slowenska. R. 6. 1951, nr 49, str. 4.
Wzrost dochodu narodowego CzSR w l. 1937—1951. Udział Słowacji w tworzeniu doch. narodow. Rozmiary inwestycji.
892. ★ **Das Wirtschaftsjahr.** Berlin 1952. Verlag Die Wirtschaft, s. 256.
Kalendarz gospodarczy NRD. Struktura władz administracyjnych i gospodarczych NRD. Obszerne omówienie wyników pierwszego roku planu 5-letniego.
893. WOLANKA A.: **Wyhled do 4. roku Gottwaldowy petiletky.** Tworba. R. 21, nr 1—2, str. 44—46.
Wiceprzewodniczący czechosł. państw. urzędu planowania o dotychczasowych osiągnięciach 3 lat planu 5-letniego i zadaniach stojących przed czechosł. gosp. narodową w 4. roku realizacji planu.
894. ★ **Zakon o 5. statnim narodohospodarzkem planu Bulharske Lidowe Republiky.** 1949—1953. Praha 1951, Knih. Statn. Urzadu Planowaciho, s. 40.
Problematyka i zadania 5-letniego planu budowy socjalizmu w Bułgarii; elektryfikacja i uprzemysłowienie kraju, kolektywizacja gospodarki rolnej i rzemiosła.
895. ★ ZAPOTOCKY A.: **Jednota odboru oporu za socialismus.** Praha 1951. Naklad. Prace, s. 27.
Przemówienia przewodniczącego czechosł. zw. zaw. z okresu walki o jedność ruchu zawodow. (1947—1948). Problemy budownictwa socjalizmu, polityka płac, istota współzawodnictwa. Walka z reakcją.

Zob. poz. 821, 904—05, 974, 1137—39, 1140.

VI. POLITYKA I GOSPODARKA ŚWIATOWA

896. ★ ALLEN JAMES: **Energia atomowa a społeczeństwo.** Tłum. z jęz. ang. Alfred Liebfeld. Warszawa 1951. K i W, s. 114, 1 nlb.
Doniosłość społeczna techniki atomowej. Militaryzacja techniki atomowej. Technika atomowa i jej zastosowanie jako energii użytecznej dla produkcji pokojowej. Rywalizacja imperialistów o monopol energii atomowej. Prowokacyjna polityka obozu imperialistycznego.
897. ★ **Biała Księga o anglo-amerykańskiej polityce interwencyjnej i odrodzeniu imperializmu niemieckiego w Niemczech Zachodnich.** Tłum. z jęz. niem. Warszawa 1951, K i W, s. 333, 1 nlb. Rec. Kowalewski J. Nowe Drogi, 1952, z. 1—2, str. 109—113.
Autor recenzji podkreśla wagę publikacji, będącej dokumentem demaskującym istotne cele i zamierzenia anglo-amerykańskich imperialistów. Zob. poz. 945.
898. ★ BIDWELL GEORGE: **W Iranie tryska nafta.** Tłum. z jęz. ang. Warszawa 1951. MON, s. 58, 2 nlb.
Rywalizacja imperialistów angielskich i amerykańskich w Iranie. Dążenie ludu irańskiego do przejęcia kontroli przemysłu naftowego i wyeliminowania kapitalistów zagranicznych.
899. BIELAK STANISŁAW: **Bliski i Środkowy Wschód w walce z imperializmem anglo-amerykańskim.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 142—144.
Przebieg opanowywania politycznego i gospodarczego państw Bliskiego i Środkowego Wschodu przez rywalizujące anglo-amerykańskie koncerny naftowe. Wyżysk ludności tubylczej. Omówienie ostatnich wypadków w Iranie, Egipcie i Iraku.
900. BIELAK STANISŁAW: **Ku czemu zdąża ekonomika USA.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 2, str. 98—100.
Omówienie wyników amerykańskiego spisu ludności z 1950 r. dotyczącego dochodów mieszkańców St. Zjedn. Systematyczne obniżanie stopy życiowej mieszkańców. Wzrost zysków monopolii. Bezrobocie. Spadek siły nabywczej ludności. Działalność zw. zaw.
901. BIELAK STANISŁAW: **Trzeci powojenny kryzys ekonomiczny w Anglii.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 45—48.
Analiza ujemnego salda bilansu handlowego Anglii za r. 1951. Sytuacja głównych gałęzi przemysłu. Niedobór płacniczy. Wzrost kosztów utrzymania. Podłoże obecnych trudności gospodarczych.
902. ★ BOGACZEWSKI M.: **Niemcy Zachodnie w jarzmie amerykańsko-angielskich podżegaczy wo-**

jennych. Tłum. z jęz. ros. Wiktorja Parecka. Warszawa 1951. K i W, s. 28.

Polityka zbrojeń — polityką międzynarodowego kapitału w Niemczech Zach. Polityka zagr. amerykańsko-angielskiego kapitału monopolistycznego wobec Niemiec. Przyjazna pokojowa polityka zagr. ZSRR.

903. BORISOW S.: **Marszalizowannaja Awstria pod gniotom amierikanskich imperialistow.** Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 51—62.

Charakterystyka bogactw naturalnych Austrii, ich rozmieszczenia i znaczenia strategicznego. Podporządkowanie polityki inwestycyjnej i rolniczej naciskowi Stanów Zjedn. Rozmiary deficytu w budżecie państwowym Austrii. Walka związków zaw. o poprawę warunków życia i pracy ludności pracującej.

904. ★ **La Chine accuse! Discours de l'envoye special du Gouvernement Populaire Central de la République Populaire de Chine a l'Organisation des Nations Unies.** Pekin 1951. Edit. en Langues Etrangères, s. 120, 1 nlb., tabl. 6.

Przemówienie specjalnego wysłannika rządu Chińskiej Republiki Ludowej wygłoszone na sesji ONZ, będące oskarżeniem rządu St. Zjedn. A. P. przez naród chiński. Protest przeciw agresji imperializmu amerykańskiego na terytoria Chin Ludowych. Agresja i interwencja amerykańska w Korei. Bestialstwa amerykańskie i wyniszczenie narodu i państwa koreańskiego.

905. ★ **Dokumenty o wraździebnych diejstwiach prawiłielstwa Sojedinnnych Sztaow protiv Wiengierskoj Narodnoj Rjспублиkie.** Budapeszt 1951. Wieng. Gos. Izdat., s. 394.

Biała Księga rządu węgierskiego, zawierająca teksty dokumentów dotyczących wrogich wystąpień St. Zjedn. w stosunkach politycznych z Węgierską Rep. Ludową. Treść: Nielojalne popieranie przez konsulaty amerykańskie wywrotowych zamiarów przywódców węgierskiej partii drobnych rolników; usiłowanie wpływania na przebieg wyborów na Węgrzech w 1947 r.; udział w akcji sabotażystów w zakładach MAORT; szpiegowska działalność misji St. Zjedn. na Węgrzech; zerwanie umowy handlowej z 1925 r.; odmowa zwrotu wywiezionego w czasie okupacji mienia i odmowa wydania przestępców wojennych. W zakończeniu tekst oświadczenia rządowego z dnia 24.11.1951 r.

906. **Ekonomiczeskije woprosy na 13 siessii Ekonomiceskowo i Socialnowo Sowjeta OON.** Plan. choz. 1951, nr 6, str. 81—90.

Program obrad 13 sesji Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ. Krytyczna ocena postawy uczestników w stosunku do społeczno-gospodarczych problemów krajów zacofanych i zależnych.

907. **Ekonomika kapitalisticeskowo mira pod brienieniem militarizma.** Bolszewik R. 22. 1951, nr 24, str. 51—63.

Dane statystyczne dotyczące oddziaływania polityki zbrojeń na sytuację gospodarczą w krajach kapitalistycznych. Emisja pieniędzy, gospodarka surowcowa, produkcja rolnicza i przemysłowa, handel wewnętrzny — w St. Zjedn., Anglii i Francji w ub. r. Wzrost kosztów utrzymania.

908. FOMIN W.: **Amerykańscy i anglo-francuscy imperialiści jako organizatorzy i współuczestnicy hitlerowskiej agresji przeciwko Polsce.** Nowe Drogi. 1951, z. 6, str. 149—173.

Próby wypaczenia historii hitlerowskiej agresji przeciw Polsce przez historiografię krajów kapitalistycznych. Przedstawienie faktycznego przebiegu wypadków na podstawie dokumentów z niem. archiwum min. spraw zagr. Odpowiedzialność za agresję ponoszą również z hitlerowcami koła rządzące Polski, Anglii, Francji i St. Zjedn.

909. GAWRIŁOW S.: **Ekonomiczeskij i socialnyj Sowiet OON na służbie amierikanskich agriessorow.** Profies. sojuzy. 1951, nr 11, str. 45—50.

Formy wyzysku ludności pracującej w krajach kapit. w świetle materiałów Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ. Oportunizm członków Rady powodowany naciskiem St. Zjedn.

910. J. B.: **Imperializm anglo-amerykański a nafta Bliskiego Wschodu.** Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 58—60.

Opis pól naftowych, ilości wydobywanej ropy, jej przeróbki oraz sposobu transportu w Iranie, Iraku i Saud-Arabii. Walka pomiędzy amerykańskim a angielskim kapitałem o władzę nad bogactwami naftowymi tych krajów.

911. J. M.: **Rozwój gospodarczy Vietnamu.** Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 55—58.

Wyzwolenie Vietnamu i jego walka z kolonizacją francuską. Sytuacja i rozwój produkcji rolnej. Budowa podstaw uprzemysłowienia kraju. Zatrudnienie i współzawodnictwo pracy.

912. KAHN SIEGBERT: **Von der „freien Marktwirtschaft“ zur Kriegszwangswirtschaft.** Informationsdienst DDR. R. 1. 1951, nr 10, str. 35—37.

Polityka gospodarcza Niemiec Zach. Pseudoliberalizm w służbie koncernów i monopoli. Przejście do wojennej gospodarki reglamentacyjnej. Skutki gospodarki zbrojeniowej.

913. ★ KASSYANOWICZ H.: **Egipt w walce z imperializmem.** Warszawa 1952. K i W, s. 38, 2 nlb.

Sytuacja gospodarcza i polityczna w Egipcie. Pakt Bliskiego Wschodu i strategiczne znaczenie Egiptu dla bloku imperialistycznego. Lud egipski podejmuje walkę o wolność.

914. KAWERIN B.: **O sytuacji w Sjamie.** Nowe Czasy. 1952, z. 5, str. 8—9.

Sjam w zasięgu „życiowych interesów“ imperializmu amerykańskiego. Militaryzacja gospodarki Sjamu i jej skutki. Bezrobocie w przemyśle. Szczególnie ciężka sytuacja chłopów. Ruch protestacyjny ludności przeciw polityce rządu.

915. KEGEL GERHARD: **Schumanplan — Vertrag des nationalen Verrats.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 51, str. 2.

Plan Schumana planem polityki zbrojeń. Jego wpływ na wzajemne stosunki gospodarcze NRD i Niemiec Zach.

916. ★ KORIANOW W.: **Paraziticeskij razbojniczij amierikanskij impierializm.** Moskwa 1951. Gos. Izd. Polit. Litier., s. 71, 1 nlb.

Panowanie oligarchii finansowej w St. Zjedn. Chaos i anarchia w gosp. amerykańskiej. Wyzysk ludności pracującej. Walka sił postępowych St. Zjedn. z agresywną polityką imperialistyczną i pasożnictwem klas posiadających.

917. ★ KRAWCOW I.: **Agriessija amierikanskowo imperializma w Korieja (1945—1951).** Moskwa 1951. Gospolizdat, s. 440. Rec. Pak M. N.: Sowiet. kniga. 1951, nr 1, str. 60—64.

Amerykańska agresja w Korei i jej skutki. Uwagi krytyczne o publikacji.

918. KRYŁOW W.: **Pod amerykańską okupacją.** List z Tokio. Nowe Czasy. 1952, z. 2, str. 4—7.

Amerykańska okupacja w Japonii. Sytuacja polityczna. Gospodarka Japonii pod znakiem nieprzerwanego kryzysu. Położenie mas pracujących. Remilitaryzacja Japonii. Siły postępu w walce o pokój przeciw agresji imperializmu St. Zjedn. Noworoczne orędzie Stalina.

919. LENIN I.: **Płody impierialisticeskowo choziajstwowania w Indii i Pakistanie.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 73—89.

- Przejawy panowania kapitału obcego w Indiach i Pakistanie. Udział tego kapitału w poszczególnych działach gospodarki narodowej. Zastój i upadek produkcji przemysłowej w Indiach i Pakistanie. Wydatki wojenne. Walka sił postępowych w omawianych krajach o wyzwolenie z ucisku gospodarczego i politycznego.
920. LEONDOŃ A.: **Ekonomia i wniesniaja torgowla w Indii**. Wniesz. torg. R. 21. 1951, nr 12, str. 8—14.
Porównanie poziomu produkcji rolniczej i przemysłowej Indii w l. 1939—1950/51. Obroty i struktura handlu zagranicznego w l. 1948—1951.
921. MANUKIAN A.: **Wyścig zbrojeń nie ratuje przed kryzysem**. Nowe Czasy. 1952, z. 1, str. 12—18.
Militaryzacja gospodarki St. Zjedn. A. P. Kryzys nadprodukcji w latach 1949—1950 i jego przebieg. Zmniejszenie produkcji w pokojowych gałęziach przemysłu i wzrost bezrobocia. Zubożenie ludności pracującej i wzrost cen artykułów masowego spożycia.
922. ★ MASLENNIKOW W. A.: **Pogłębienie kryzysu kolonialnego systemu imperializmu**. Warszawa 1952. K i W, s. 35, 1 nlb.
Leninowsko-stalinowska analiza imperializmu. Zaostrenie się ogólnego kryzysu kapitalizmu po 2 wojnie światowej. Stały wzrost ruchów narodowo-wyzwoleńczych w krajach kolonialnych i zależnych.
923. **Militaryzacja ekonomiki kapitalistycznych stran**. Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 72—90.
Materiały statystyczne, dotyczące produkcji zbrojeniowej St. Zjedn., Anglii, Francji, Niemiec Zach. i Włoch. Produkcja przemysłowa. Podatki. Płace. Zatrudnienie i bezrobocie. Inflacja. Zyski wielkiego kapitału. Przewstawianie gospodarki tych krajów na produkcję wojenną.
924. ★ MINIEJEW P.: **Anglo-amerykański imperializm — zacięty wróg młodzieży**. Tłum. z jęz. ros. Alfred Szer. Warszawa 1951. K i W, s. 20.
Położenie młodzieży w krajach kapitalistycznych. Wychowanie w duchu militarizmu. „Amerykański styl życia” i demoralizacja młodzieży. Praca młodocianych. Młodzież całego świata w walce o pokój.
925. MOSZCZENSKIJ M.: **Gonka woocrużenij w kapitalistycznych stranach usilivajet obniszczanije trudjaszczichsia**. Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 38—50.
Wzrost wydatków na zbrojenia w budżetach St. Zjedn. i krajów satelickich. Zbrojeniowy charakter produkcji przemysłowej w tych krajach. Charakterystyka gospodarki surowcowej. Wzrost bezrobocia w działach produkcji przeznaczonej na użytek ludności. Spadek poziomu produkcji ogólnej. Pogorszenie warunków życia i pracy w krajach kapit.
926. N. W.: **Monopole a wojna**. (Historia pewnego monopolu wyczytana z jego bilansów). Nowe Czasy. 1952, z. 8, str. 26—28.
Wzrost zysków monopolu w okresie wojny. Polityka zbrojeń źródłem rozwoju kapitału monopolistycznego.
927. **Nie dyskryminacja i blokada, lecz współpraca i korzyści wzajemne**. Nowe Czasy. 1952, z. 8, str. 1—2.
Zainteresowanie opinii publicznej i kół gospodarczych wszystkich krajów, mającą się odbyć w kwietniu br. w Moskwie Międzynarodową Konferencją Gospodarczą. Konieczność rozwiązania zagadnień dot. międzynarodowej wymiany towarowej.
928. ★ **Niemcy Zachodnie terenem ekspansji amerykańskiej**. Tłum. z jęz. niem. Z. Nehring. Warszawa 1951. Polgos, s. 45, 1 nlb. Biblioteka Ekonomii Kapitalizmu T. III.
Książka jest zbiorem artykułów z czasopisma „Die Wirtschaft” pośw. sytuacji ekonomicznej Niemiec Zach. Polityka imperialistów amerykańskich i stała pauperyzacja mas pracujących. Zachodnio-niemiecki handel pod wpływem koniunktury wojennej. Odrodzenie monopolistycznego kapitału niem. Polityka zbrojeń.
929. OCULOS: **Ein Jahr bonner Rüstungswirtschaft**. Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 52, str. 6.
Niemcy Zach. objęte gospodarką zbrojeniową St. Zjedn. Zwiększenie produkcji i eksportu surowców oraz półfabrykatów przemysłu zbrojeniowego, zmniejszenie produkcji środków konsumpcyjnych, wzrost cen. Tabele ilustrujące kształtowanie się produkcji i cen.
930. **Die Ost-West Handelsgespräche in Kopenhagen**. Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 1, str. 12.
Zarys przebiegu obrad w Kopenhadze, przygotowujących materiały na Międzynarodową Konferencję Gospodarczą w Moskwie. Skład delegacji w Kopenhadze; przemówienia niektórych delegatów.
931. P. W.: **Walka o surowce malajskie**. Nowe Czasy. 1952, z. 5, str. 26—28.
Wojna między kapitałem angielskim a amerykańskim o monopolistyczną eksploatację bogactw naturalnych Wysp Malajskich. Zagadnienie kauczuku i cyny. Sytuacja gospodarcza Malajów.
932. PARCHOMIENKO G.: **O rozwój handlu między Zachodem a Wschodem**. (Głosy prasy zagranicznej o zbliżającej się Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie). Nowe Czasy. 1952, z. 3, str. 14—16.
Cele Konferencji Gosp., mającej się odbyć w Moskwie. Głosy prasy zagranicznej, świadczące o konieczności zerwania z polityką dyskryminacji, prowadzoną przez St. Zjedn. Gospodarka krajów europejskich nie może rozwijać się bez oparcia o pokojową wymianę handlową z ZSRR.
933. PIETROW I., NIKOŁAJEWA A.: **Ekonomiczeskoje położenie Egiptu**. Wniesz. torg. R. 21. 1951, nr 12, str. 15—22.
Opanowanie gospodarki narodowej Egiptu przez kapitał zagraniczny. Rolnictwo. Przemysł. Wzrost kosztów utrzymania.
934. ★ ROSNER JAN: **Praca kolonialna w Afryce**. Warszawa 1951. Polgos, s. 161, 3 nlb. Biblioteka Ekonomii Kapitalizmu T. II.
Kryzys systemu kolonialnego w Afryce. Ewolucja społeczno-gospodarcza, dokonująca się w Afryce. Zarys stosunków gosp. Zagadnienie siły roboczej. Praca przymusowa. Warunki pracy. Płace. Warunki życia, Militaryzacja i amerykanizacja kolonii afrykańskich. Ruch zawodowy. Strajki. Ruchy narodowo-wyzwoleńcze. „Czarna Afryka” rezerwa rewolucji proletariackiej.
935. ROWINSKIJ L.: **Niebezpieczeństwo urojone i prawdziwe**. Nowe Czasy. 1952, z. 2, str. 18—19.
Krytyka fałszywych i pseudonaukowych teorii „demografów” amerykańskich dot. „niebezpieczeństwa przeludnienia kuli ziemskiej”. Neomaltuzjanizm jako wyraz penetracji imperializmu i jego filozofii w nauce burżuazyjnej.
936. SIEDANOW W.: **Klika Tito przekształca Jugosławię w kolonię amerykańską**. Nowe Czasy. 1952, z. 4, str. 8—12.
Wojenny charakter umowy o tzw. współpracy gospodarczej zawartej w styczniu br. między Jugosławią a St. Zjedn. A. P. Katastrofalna sytuacja wewn. Jugosławii. Polityka zbrojeń. Jugosławia bazą imperializmu St. Zjedn.
937. SIEDIN L.: **Fakty a propaganda**. (Przed Międzynarodową Konferencją Gospodarczą). Nowe Czasy. 1952, nr 5, str. 19—20.

Kłamiwa teza amerykańska o braku ekonomicznego uzasadnienia rozszerzania wymiany handlowej między Wschodem a Zachodem. Zainteresowanie kół gospodarczych większości krajów świata, z jakim spotkała się myśl zorganizowania Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie.

938. ★ SIELEZNIEW I. A.: **O niebezpieczeństwie nowej wojny światowej i o możliwości jej zażegnania.** Tłum. z jęz. ros. W. Biełkowska. Warszawa 1951. K i W, s. 34, 5 nlb.

Wypowiedzi Józefa Stalina na temat niebezpieczeństwa nowej wojny i możliwości jej zażegnania. Rozmowa Stalina z korespondentem „Prawdy”. Znaczenie międzynarodowego ruchu obrońców pokoju.

939. ★ SŁAWIŃSKI W., DZIUBIŃSKI J.: **Światowe rynki towarowe.** T. I. „Kraje Bliskiego Wschodu i Płd. Azji”. Warszawa 1951. Polgos, s. 289. Rec. T. K. Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 64.

Omówienie zawartości recenzowanego tomu. Wartość pracy jako materiału z zakresu geografii gosp. i handlu zagranicznego. Zob. poz. 190.

940. SOTNIKOW I.: **Amerykański plan rozbicia i militaryzacji Austrii.** Nowe Czasy. 1952, z. 8, str. 9—10.

Zdemaskowanie amerykańskiego planu stworzenia z Austrii „twierdzy alpejskiej”, czyli bazy agresji dla St. Zjedn.

941. ★ TUSZYŃSKA ANNA: **Plan Schumana.** Warszawa 1951. Czyt. s. 56, 3 nlb. Wiedza Powszechna 836.

Ekspansja St. Zjedn. A. P. w Europie po drugiej wojnie światowej. Zarys historyczny powstania planu Schumana. Sprzeczności wewnętrzne między imperialistami a plan Schumana. Plan Schumana jako wyraz agresywnej polityki St. Zjedn. A. P.

942. ULBRICHT WALTER: **O niemieckim imperializmie.** Zesz. hist. „Nowych Dróg”. 1951, z. 4, str. 116—121.

Znaczenie analizy odradzającego się imperializmu niemieckiego przeprowadzonej przez Centralny Komitet Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności.

943. ULBRICHT WALTER: **Odrodzenie się imperializmu niemieckiego.** Zesz. hist. „Nowych Dróg”. 1951, z. 4, str. 87—106.

Odradzanie się imperializmu niemieckiego w Niemczech Zach. Plan Schumana a imperializm zachodnio-niemiecki. Prawicowi socjaldemokratyczni przywódcy związków zaw. współpracownikami kapitału monopolistycznego. Imperialistyczna polityka partii burżuazyjnych w Niemczech Zach. Przyczyny zdrady przywódców socjaldemokratycznych.

944. WASILIEWA W.: **Narody Afriki w bor'bie za mir i swobodę.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 90—103.

Wpływ drugiej wojny światowej na przebudzenie świadomości narodowej wśród ludów afrykańskich. Stopień opanowania gospodarki krajów afrykańskich przez kapitał międzynarodowy. Formy wyzysku ludności. Narastanie sił postępowych w Afryce i walka o wyzwolenie.

945. ★ Weissbuch über die amerikanisch-englische Interventionspolitik in Westdeutschland und das Wiederstehen des deutschen Imperialismus. Leipzig 1951. Off. Haag-Drugulin, s. 214. Rec. Kaczajew I.: Kniha o woorużenii germanskowo imperializma. Wopr. ekon. 1951, nr 12, str. 98—101.

„Biała Księga” odsłaniająca kulisy i cele polityki St. Zjedn. A. P. w Niemczech Zach. Podział Niemiec i przygotowanie nowej wojny światowej. Odradzający się pod przewodem St. Zjedn. imperializm Niemiec Zach. grozi Europie. Plan Marshalla i wzrost potęgi monopolów niemieckich. Militaryzacja przemysłu. Remilitaryzacja Niemiec Zach. Naród niemiecki w walce o zjednoczenie. Siły po-koju przeciwko polityce imperialistów.

946. WŁADIMIROW N.: **Trudiaszczijesia Egipietu w bor'bie za mir i nacjonalnuju niezawisimost'.** Profies. sojuzy. 1952, nr 1, str. 43—48.

Warunki pracy i płacę w opanowanym przez kapitał zagraniczny przemyśle egipskim. Wyzysk robotników. Praca dzieci. Egipski ruch związków zawodowych w walce o poprawę tej sytuacji.

947. ★ WOLICKI K.: **Iran walczy.** Warszawa 1951. K i W, s. 80, 3 nlb.

Penetracja imperialistyczna w Iranie w latach międzywojennych. Zmiana układu sił między imperialistami po drugiej wojnie światowej. Walka imperialistów w Iranie w l. 1942—1950. Zarys sytuacji gosp. i polit. w Iranie. Walka narodu irańskiego przeciw imperialistom w l. 1950—1951.

948. WOYTON MARIAN: **Współpraca gospodarcza a dyskryminacja.** Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 24—27.

Założenia i realizacja planu Marshalla a jego destruktywny wpływ na gospodarkę państw nim objętych. Skutki gospodarcze wyścigu zbrojeń w państwach kapitalistycznych. Cele radzieckiej polityki zagranicznej. Pomoc gosp. ZSRR dla krajów dem. ludowej. Konieczność rozszerzenia międzynarodowych stosunków gospodarczych.

949. **Zachód o Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 145—146.

Wypowiedzi prasy zachodnio-europejskiej na temat konieczności nawiązania stałych stosunków handlowych pomiędzy krajami Wschodu i Zachodu.

Zob. poz. 822, 824, 826, 827, 834, 973, 993—95, 1210, 1276, 1366, 1418.

VII. PLANOWANIE GOSPODARKI NARODOWEJ

ZAGADNIENIA OGÓLNE

950. ★ DZIEWOŃSKI KAZIMIERZ: **Zagadnienia lokalizacji produkcji.** Warszawa 1951. Polgos, s. 73, 1 nlb., tabl. 1. Biblioteka Planowania T. X.

Oparcie metody lokalizacji na socjalist. zasadach gospodarowania. Ogólne wytyczne lokalizacji produkcji. Lokalizacja poszczeg. dziedzin gospodarki narodowej. Powiązanie z problematyką planu 6-letniego.

951. ★ MINC BRONISŁAW: **Zmiany w metodologii planowania na r. 1952.** Warszawa 1951. Polgos, s. 26. Biblioteka Planowania T. XII.

Analiza przyczyn powod. zmiany w metodologii planowania. Nowe zadania stojące przed Polską

w związku z sytuacją międzynarodową. Zmiany w planowaniu spowodowane doświadczeniem. Konieczność podnoszenia poziomu organizacji aparatu gosp. Dalsze wykorzystywanie doświadczeń ZSRR. Omówienie zmian w trybie planowania na r. 1952. Celem zmian jest szybsze wykon. zadań planu 6-letniego.

952. **Woprosy teorii i praktiki socialisticeskowo planirowanija w żurnale „Planowoje Choziajstwo”.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 111—115.

Krytyczne omówienie tematyki publikacji zamieszczonych w rocznikach 1950 i 1951 czasopisma Planowoje Choziajstwo. Wskazanie tematyki potrzebnej z gospodarczego punktu widzenia.

ORGANIZACJA

953. **Methoden der Wirtschaftsplanung.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 48, str. 11; nr 50, str. 11; nr 51, str. 9.

Planowanie terenowe. Planowanie budżetu państwowego; budżetów krajów niemieckich; powiatów i gmin. Księgowość administracyjna. Plan kasowy. Dyscyplina budżetowa. Planowanie obniżki kosztów własnych; płace, odpisy amortyzacyjne, koszty materiałowe, inne koszty.

954. ★ **MISZEWSKI BRONISŁAW: Organizacja i zakres planowania terenowego.** Warszawa 1951. Polgos, s. 164. Biblioteka Planowania, t. 7. — Rec. Markowski Stanisław. Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 60—64.

Szczegółowe omówienie braków i błędów tematyecznych książki (przerost ogólnych zagadnień planowania gosp. nad właściwym tematem, usterki w układzie, brak aktualnych przepisów prawnych).

955. **Władni narzizeni z dn. 7.XI.1951. kterym se wy-dawa statut statniho urzadu planowaciho.** Plan. Hosp. R. IV. 1951, nr 8, str. 544—547.

Statut czechosłow. urzędu planowania.

Zob. poz. 1030, 1189.

VIII. USTAWODAWSTWO

956. **BINZ ALFRED: Gesetzliche Einführung des allgemeinen Vertragssystem.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 52, str. 9.

Gospodarce przesłanki systemu umownego. Podmioty i przedmioty umów. Kary konwencjonalne. Tryb regulowania sporów.

957. **BRAUDIE I. L.: Wielikije strojki kommunizma i niekotoryje woprosy sowietskowo prawa.** Sowiet. gosud. prawo. 1951, nr 11, str. 14—23.

Omówienie zagadnień prawnych z zakresu wyłączenia na potrzeby budownictwa socjalistycznego. Przepisy regulujące zobowiązania wynikające np. z umów planowych z ośrodkami maszynowymi w zakresie niemożności uprawy gruntów przejętych na cele nierolnicze lub, np. z obowiązku dostawy produktów rolniczych z tych gruntów. Formy prawne umów o wykonawstwo wielkich budowli wodnych. Obowiązki ludności kolchozowej w zakresie udziału w pracy przy tych budowach.

958. ★ **CHOJNOWSKI WŁADYSŁAW: Prawo spadkowe.** Warszawa 1951. Trzaska, Evert i Michalski, s. 270, 5 nlb.

Spadek. Dziedziczenie. Stanowisko prawne spadkobiercy. Testament. Zachowek. Zbytek spadku. Literatura i orzecznictwo.

959. ★ **LAWICZKA — NAWRATIL — SLEZAK: Hospodarske smlouky a Statni Arbitraž.** Praha 1951. Orbis, s. 501. Sbirka komentowane zakony.

Tekst wraz z obszernym komentarzem zbioru przepisów prawnych dotyczących umów gospodarczych i arbitrażu państwowego. Część A: tekst przepisów. Część B: komentarz ustaw o umowach gospodarczych, państwowym arbitrażu i rozporządzeniu wykonawczym. Część C: Wzory umów ramowych i szczegółowych.

960. ★ **Orzecznictwo arbitrażowe.** T. 3. 1.X.1950 — 30.IV.1951 r. Warszawa 1951. Polgos, s. 121, 1 nlb. Główna Komisja Arbitrażowa.

961. **PAWŁOW I. W.: Stalinskaja konstitucija i woprosy socialisticzeskoj sobstwiennosti.** Sowiet. gosud. prawo. 1951, nr 12, str. 23—33.

Własność publiczna i prywatna w świetle konstytucji stalinowskiej. Przepisy zapobiegające odradzaniu się kapitału prywatnego. Zadania własności publicznej w zakresie regulowania rozdziału dochodu narodowego. Formy i zakres własności publicznej i społecznej. Organizacja zarządzania tymi formami własności.

962. **Przegląd ustawodawstwa gospodarczego za okres od 15 listopada do 15 grudnia 1951 r. (Dz. U. R. P. nr 59—62) z uwzględnieniem uchwał, zarządzeń, instrukcji i okólników ogłoszonych w Monitorze Polskim, Biuletynie PKPG i w Dziennikach Urzędowych.** Prz. Ust. gosp. R. 5. 1952, nr 1, str. 14—20.

963. **STEFAŃSKI FRANCISZEK: Chronić własność socjalistyczną.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 17—20.

Własność prywatna a socjalistyczna. Utrwalanie i rozszerzanie własności socjalistycznej w Polsce Lud. Stosunek ludzi pracy do mienia społecznego. Przykłady właściwej i wadliwej gosp. mieniem społecznym.

964. ★ **SZER SEWERYN: Prawo spadkowe.** Warszawa 1951. PWN, s. 2 nlb., III, 165. Uniwersytet Warszawski. (Masz. pow.).

Rozwój hist. prawa spadkowego. Podstawowe założenia socjalistycznego prawa spadkowego. Źródła i literatura polsk. prawa spadk. Podstawowe pojęcia prawa spadkowego. Dziedziczenie ustawowe i testamentowe. Odpowiedzialność za długi spadk. Dział spadku. Ochrona dziedziczenia.

Zob. poz. 794, 837—38, 840, 1022, 1119, 1123—24, 1159, 1161, 1211, 1289, 1343, 1351, 1368.

IX. STATYSTYKA

ZAGADNIENIA OGÓLNE — TEORIA

965. **RICHTER KURT: Das „Gesetz der grossen Zahlen“.** Statist. Praxis. R. 6. 1951, nr 11, str. 173—175.

Celowe przemilczanie faktów przez statystykę burżuazyjną. „Prawo wielkich liczb“ a system gospodarki planowej.

966. **TUCZEK M.: Za hluboke oswetlowani otazek theorie socialne-ekonomicke statistiky.** Nowa Mysl. R. 5. 1951, nr 9—10, str. 856—862.

Artykuł dyskusyjny z racji pojawienia się pracy znanego czechosłow. statystyka prof. Egermayera: „Teoria Statystyki“.

967. **WYTLACZIL I.: Chyby vyskytujici se ve statistickem szetrzeni.** Statist. obzor. 1951, nr 5, str. 382—386.

Zagadnienie typowych błędów w badaniach statystycznych.

STATYSTYKA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

968. ★ **BUCHMAN Je. N., OSTROUCHOW Ł. J., PODGORODIECKIJ I. A.: Statistika swiazi.** Moskwa 1950 s. 398, 2 nlb.

Zakres i organizacja statystyki państwowej w ZSRR. Przedmiot i metoda statystyki. Organizacja zbierania danych. Organizacja statystyki łączności. Szczegółowe zagadnienia statystyki pro-

dukcji, zatrudnienia i płac w łączności. Metody analizy kosztów. Kontrola.

969. GRUZIN W.: **Poznatky z organisace ewidencie a statistiky w SSSR.** Statist. obzor. 1951, nr 5, str. 344—348.

Organizacja ewidencji i statystyki w ZSRR. Organ państwowe. Wewnętrzna organizacja Centr. Urzędu Statyst. w ZSRR. Organy resortowe. Kontrola.

970. OKULEWICZ MARIAN: **Statystyka i sprawozdawczość orężem walki o socjalizm.** Szkoła zaw. 1952, nr 2, str. 45—47.

Zasady i metody działania statystyki i sprawozdawczości w ustroju kapitalistycznym a socjalistycznym. Statystyka jako narzędzie kontroli wykonania planów. Wyzyskanie stat. i sprawozdawczości w Polsce Ludowej. Sprawozdawczość statystyczna w szkolnictwie zawodowym.

971. SCHAAKE U.: **Unsere statistischen Erhebungen im Jahre 1952.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 7. 1952, nr 1, str. 6—7.

Zamierzone w r. 1952 usprawnienia w statystyce zatrudnienia i płac, mieszkaniowej, urzędów socjalno-kulturalnych.

STATYSTYKA DEMOGRAFICZNA

972. ★ BOJARSKIJ A. Ja., SZUSZERIN P. P.: **Demograficzeskaja statistika.** Moskwa 1951. Gosstatizdat. Rec. Pisariewa I.: **Uczebnik po statistike nasielenija.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 120—123.

Krytyczne omówienie poglądów autora na teorię statystyki. Charakterystyka struktury zaludnienia w krajach kapitalistycznych i socjalistycznych. Niewystarczające uwzględnienie zagadnień ekonomii politycznej w publikacji.

973. DOBROW M.: **Zamiedlenija tiempow prirosta nasielenija w kapitalisticeskich stranach.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 123—127.

Przyczyny zahamowania tempa przyrostu naturalnego w krajach kapitalistycznych w oświetleniu czasopisma Demographic Yearbook z l. 1949—50. United Nations. New York 1951. Gospodarza i moralna strona tego zagadnienia. Wpływ wojen.

974. SRB — FABRY: **Wliw lidowe-democraticheho statnizrizen w CzSR na wywoj obywatelstwa.** Statist. obzor. 1951, nr 5, str. 349—352.

Rozwój ruchu ludności w CzSR. Małżeństwa, urodziny, śmiertelność, śmiertelność niemowląt.

Zob. poz. 935.

X. RACHUNKOWOŚĆ — KONTROLA — SPRAWOZDAWCZOŚĆ

RACHUNKOWOŚĆ

975. ★ BILDZIUKIEWICZ ADAM: **Temat rachunkowości przedsiębiorstwa handlowego.** Warszawa 1951. PWSZ, s. 148.

Plany kont. Obroty przedsiębiorstwa wielobranżowego. Korespondencja kont w zakresie podstawowych operacji gospodarczych. Temat rachunkowości przeds. handl.

976. ★ BOCZAROW G. G.: **Osnowy kalkulacji w maszynostrojenii.** Moskwa 1951, Maszgis, s. 201, 3 nlb.

Charakterystyka podstawowych elementów kalkulacji kosztów produkcji w przemyśle budowy maszyn. Metody rachunku kosztów i wyników zakładowych, oddziałowych i wydziałowych. Formy kalkulacji kosztów materiałowych i osobowych. Zasady kalkulacji, kosztów ogólnych.

977. BORODKO M.: **Uluczszit'riewizionnuju rabotu w kolchozach.** Kolchozn. proizw. R. 11. 1951, nr 11, str. 58—59.

Przepisy obowiązujące kolchozowe komisje rewizyjne. Zakres czynności tych komisji. Zalecenia zmierzające do usprawnienia ich pracy.

978. ★ FILIPOWICZ W., KOLEŚNIK H.: **Ramowe Plany Kont dla przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych.** Warszawa 1951. PWSZ, s. 88.

Reforma systemu rachunkowości przedsiębiorstw uspołecznionych. Szkolenie kadr księgowych. Materiały dydaktyczne. Ogólna charakterystyka zreformowanych planów kont dla przeds. przemysłowych i handlowych. Układ i ogólne zasady funkcjonowania kont w Ramowych Planach Kont.

979. FRĄCKIEWICZ JULIAN: **O nadzór Rad Narodowych nad rachunkowością w zakładach drobnej wytwórczości.** Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 18—24.

Zadania władz terenowych na odcinku współpracy z drobnym przemysłem. Doświadczenia tej współpracy z r. 1951. Znaczenie księgowości i jej powiązanie z planowymi zadaniami jednostek gosp. uspołecznionej. Stan księgowości i sprawozdawczości w r. 1951 w drobnym przem. uspołecznionym. Zadania księgowości resortu drob. wytwórczości na r. 1952.

980. GRZELAK HENRYK: **Zamknięcia roczne w spółdzielniach produkcyjnych.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 118—120.

Braki i błędy w przeprowadzaniu zamknięć rocznych. Rola prezydiów PRN przy rozpatrywaniu sprawozdań i zamknięć.

981. IWANICKIJ F.: **Godowej otczoł kolchoza.** Kolchozn. proizw. R. 11. 1951, nr 11, str. 55—57.

Przykłady zamknięć rachunków wyników gospodarczych w przodujących kolchozach ZSRR. Formy i zakres księgowości kolchozowej.

982. ★ KMIOTEK A., PŁOSZAJSKI T., WOJCIECHOWSKI ST.: **Rachunkowość przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego.** Cz. 2. Komentarz, indeksy, sprawozdawczość. Warszawa 1951. Polgos, s. 304. Załączników 7.

Organizacja i system finansowy jednostek wykonawstwa inwest. JPK dla przeds. wykonawstwa inwest. Indeks zapisów księgowych. Sprawozdawczość finansowa przeds. wykonawstwa inwest. Załączniki — przykłady wypełnionych formularzy sprawozdawczych.

983. ★ KROKOWICZ A. A., ŁUPANOW Je. I.: **Sostawlenie smiet na stroitelstwo żilych domow i kommunalnych zdani.** Leningrad 1951. Gosstrojizdat, s. 238, 2 nlb.

Zasady księgowości przedsiębiorstw budowlano-montażowych. Struktura kosztów budowy. Normy tych kosztów. Kontrola gospodarki finansowej.

984. MOSZCZYŃSKI J.: **Rachunek kosztów w przemyśle wg nowego RPK.** Rachunkowość. R. 3. 1952, nr 1, str. 14—17.

Zagadnienia org. rachunku kosztów i kalkulacji wypływających z ustaleń ramowego planu kont dla przemysłu na 1953 r. Omówienia, przykłady i wnioski.

985. ★ NAZARIEWSKIJ F. I., SZCZEŁKOW W. W.: **Uczebnyj praktikum po buchgalterskomu ucetu dienieźnyh szchetow i rascetno-kreditnyh operacji.** Moskwa 1951. Gostorgizdat, s. 146, 2 nlb.

Zasady kontowania, bilansowania, kontroli i analizy w księgowości radzieckiej. Przepisy.

986. OSTAPIENKO P.: **Opyt sostawlenija godowowo otczeta kolchoza.** Kolchozn. proizw. R. 11. 1951, nr 12, str. 57.

Zalecenia dotyczące trybu rocznego zamknięcia rachunków kolchozu.

987. ★ PATHA K.: **Przedpisy pro podnikowe uczeštnieštvu v prumyslu, obchodu, doprave a komunalnich podnikich.** Praha 1952. Prumysl. Wydawatelství, s. 446.

Zbiór przepisów regulujących rachunkowość przedsiębiorstwa w czechosł. przemyśle, handlu, transporcie i przedsiębiorstwach komunalnych.

988. SWIETLICKI WŁADYSŁAW: **Nowy system księgowości.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 132—134.

Omówienie nowego planu kont wprowadzonego w życie z dniem 1.I.1952 r.

KONTROLA

989. **System Meyer vereinfacht Finanzkontrollbericht.** Wirtschaft R. 6. 1951, nr 47, str. 8.

Uproszczenie kontroli finansowej w NRD; sprawozdania kontrolne; zmniejszenie ilości i wielkości

formularzy; oszczędność pracy. Krótkoterminowe bilanse gospodarki narodowej.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

990. HORTYŃSKI STANISŁAW: **Wpływ sprawozdawczości i koordynacji pracy na planowanie.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 34—36.

Znaczenie sumiennej sprawozdawczości dla ekonomiki przedsiębiorstwa. Powiązanie sprawozdawczości z planowaniem. Omówienie błędnych form koordynacji pracy sprawozdawczości z planowaniem.

991. MICHAŁOWICZ F.: **Plan usprawnienia sprawozdawczości finansowej w NRD.** Rachunkowość. R. 3. 1952, nr 1, str. 14—17.

Omówienie metody „Łaziński—Opitz”. Cele i zadania planów cząstkowych (pl. zadań indywidualnych, pl. prac zespołów w okresie bilansowania, pl. terminarz sporządzania podstawowych dowodów dla przeksięgowania bilansowych, pl. obiegu dowodów księgowych).

Zob. poz. 998.

XI. FINANSE

ZAGADNIENIA OGÓLNE

992. ★ DIACZENKO W.: **Finanse radzieckie w pierwszej fazie rozwoju państwa socjalistycznego.** Cz. 1. 1917—1925. Tłum. z jęz. ros. Jerzy Lubowicki. Warszawa 1951, PWN, s. 526, 1 nlb.

Finanse Rosji przed Rewolucją Październikową. Polityka finansowa Rewolucji Październikowej. Leninowski program polit.-finans. Kształtowanie się finansów ZSRR w okresie interwencji zbrojnej państw obcych i wojny domowej. Nowa polityka ekonomiczna i zadania polit. finansowej. Przejście przeds. na rozrachunek gosp. Rola podatków. Pożyczki państwowe. Kasy oszczędności. Zabezpieczenie społeczne. Ubezpieczenia. Reforma pieniądza. Budowa systemu kredytowego. Budżet państwowy i budżety lokalne po reformie pieniądza. Rola systemu budżetowego w odbudowie gosp. narodowej.

993. **Die Fieberkurve der westdeutschen Inflation.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 51, str. 6.

Roczny bilans zbrojowej polityki Niemiec Zach. Inflacja jako ukryta forma pożyczki. Polityka finansowa przyczyną ruiny drobnych i średnich warsztatów pracy. Tabele obrazujące obieg pieniądza, protesty wekslowe, upadłości, ceny.

994. LUBIMOW N.: **Kryzys finansowy w krajach obozu imperialistycznego.** Nowe Czasy. 1952, z. 3, str. 3—6. Deficytowość budżetów w krajach kapitalistycznych wynikiem wyścigu zbrojeń. Inflacja i spadek siły nabywczej walut. Rozszerzenie kryzysu finansowego na kraje kolonialne i zależne. Kryzys finansowy dalszym źródłem przeciwieństw wewnętrznych w obozie imperialistycznym.

995. MICHAŁEWSKI F.: **Inflacionnaja sisticma na službie militarizma i agriessii.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 63—72.

Systemy finansowania wojen w okresie przedkapitalistycznym. Inflacja jako system eksploatacji gospodarcej. Rozwój inflacji w epoce imperializmu i kryzysu kapitalizmu międzynarodowego.

996. ★ ORŁOWSKI MIROSLAW: **Finanse i kredyt w Związku Radzieckim.** Na podstawie materiałów radzieckich zestawili i przygotowali do druku... Warszawa 1951. Polgos, s. 233. Biblioteka Finansów T. XXIV.

Pieniądz socjalistyczny. System pieniężny. System kredytowy. Radziecki system budżetowy. Treść

i rola budżetu państw. ZSRR. Dochody i wydatki państwa. Planowanie budżetowe. Administracja finansowa.

997. ★ SKWORCOW Ł. I.: **Rol kredyta w industrializacji SSSR.** Moskwa 1951. Gosfinizdat, s. 130, 2 nlb.

Organizacja systemu i aparatu kredytowego w ZSRR. Zadania radzieckiego systemu kredytowego. Reformy tego systemu w l. 1930—1931. Osiągnięcia gospodarki finansowej w okresie wojny (1941—1945) przy pomocy kredytu.

SYSTEM BUDŻETOWY

998. **Abgabenverwaltung diskutiert Finanzpolitische Konferenz.** Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 22, str. 435—439.

Przejściowe trudności w organizowaniu nowego lub reformowaniu istniejącego systemu podatkowego; wynikające stąd obowiązki dla aparatu wymiaru i egzekucji podatków.

999. ★ CZISTOW I. A.: **Ewidencja i sprawozdawczość dochodów państwowych.** Tłum. z jęz. ros. Jerzy Brygiewicz. Warszawa 1951. Polgos, s. 97, 1 nlb.

Rejestracja podatkowa płatników. Pobieranie podatków i ewidencja wpłat na rzecz budżetu. Osobowe rachunki płatników. Ewidencja poszcz. rodzajów dochodów państwa. Zwrot i rozrachowanie nadpłat i zaległości. Księgowość dochodów państwowych.

1000. ★ OKOLSKI T., WIERZBOWSKI J.: **Budżety terenowe i finansowanie przedsiębiorstw terenowych ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki komunalnej.** Zbiór przepisów prawnych (oraz) Uzupelnienie. Warszawa 1951. Polgos, s. 255, 1 nlb., uzup. s. 7, 1 nlb. Biblioteka Finansów T. XXVIII.

Zbiór przepisów narzucających technikę i tryb sporządzania budżetów terenowych. Przepisy normujące organizację gosp. finansowej przeds. terenowych. Przepisy podatkowe odnoszące się do gospodarki sektora uspołecznionego.

1001. ★ SZAWIN W. A.: **Gosudarstwennyj bjużet SSSR.** Izd. 3 pierierabotannoje i dopołniennoje. Moskwa 1951, Gosfinizdat., s. 241, 3 nlb.

System budżetowy ZSRR. Podział wydatków i dochodów. pomiędzy poszczególne ogniwa systemu budżetowego oraz klasyfikacja budżetowa. Tryb finansowania (zasady preliminarza budżetowego

instytucji, normowanie wydatków, planowanie funduszu plac). Formy powiązania organizacji gospodarczych z budżetem. Finansowanie i wpłaty z poszczególnych działów gospodarstwa narodowego.

1002. W. I.: **Budżet bułgarski**. Nowe Czasy. 1952, z. 3, str. 30—31.

Liczby nowego budżetu Bułgarii wyrazem jej pokojowego budownictwa socjalistycznego.

Zob. poz. 989, 991.

SYSTEM FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW

1003. BIRMAN A.: **Jak socjalistyczne przedsiębiorstwa ZSRR uzyskują wzrost rentowności**. Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 135—137.

Czynniki wzrostu rentowności przedsiębiorstw socjalistycznych. Obniżenie kosztów własnych produkcji. Wydajność i współzawodnictwo pracy. Oszczędzanie materiałów. Wielkość i jakość produkcji. Osobiste rachunki oszczędności. Rozrachunek gospodarczy.

1004. BORESZ F. R.: **Planowani obecných prostředků a vliv snižení nakladu na zrychlení jejich oběhu**. Plan. Hosp. R. 4. 1951, nr 8, str. 570—579.

Obieg środków obrotowych. Normatywy. Uproszczone schemat obiegu środków obrotowych w przeds. Istota i znaczenie wzrostu tempa obiegu śr. obrotowych. Przyspieszenie obiegu środków obrotowych i obniżka kosztów własnych.

1005. JIRASEK J., JAKELSKI H.: **Der Finanzteil des Betriebsplanes**. Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 2, str. 9.

Plan finansowy przedsiębiorstwa. Koszty i wyniki, środki obrotowe, zapasy, półfabrykaty, urządzenia i odpisy amortyzacyjne.

1006. **K technice financování socialistických podniků**. Wystawa Słowenska. R. 7. 1952, nr 2, str. 2.

Komentarz do rozporządzenia o nowym sposobie fakturowania i zapłaty za towary i świadczenia oraz o sposobie zapłaty drogą inkasa bankowego.

1007. KARPIŃSKI WOJCIECH: **Nowe formy rozliczeń**. Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 129—131.

Omówienie uchwały Prez. Rządu z dnia 12.XII. 1951 w sprawie zasad rozliczeń za dostawy, usługi i roboty między jednostkami gosp. uspołecznionej.

1008. KUZ'MIN G.: **Ukriepleniye choziajstwiennowo rasczeta w promyslennosti Czechosłowakii**. Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 104—110.

Początki stosowania rozrachunku gospodarczego w Czechosłowacji, jego obecny zakres i formy organizacyjne. Osiągnięcia gospodarcze uzyskane dzięki usprawnionemu systemowi finansowemu.

1009. ★ LISICIN N. S.: **Wlijaniye kriedita na uskorieniye oboracziwajemosti oborotnych sriedstw promyslennych priedpriiatij**. Moskwa 1951. Gosfinizdat, s. 98, 2 nlb.

Czynniki przyspieszenia obiegu środków obrotowych w przedsiębiorstwie. Wpływ kredytu na to przyspieszenie. Normy kredytu w związku z szybkością obiegu środków.

1010. **Socialistické finanše pomahaji wyrobe**. Hospodarz. R. 6. 1951, nr 51—51, str. 3—4.

Nowa ustawa o finansowaniu przeds. uspołecznionych i komunaln. Rys historyczny. Utworzenie Funduszu Gospodarki Uspołecznionej, jego funkcje. Nowa organizacja przeds. — nowe metody finansowania. Obowiązki i kompetencje ministerstw resortowych. Funkcje gospodarcze rządu. Odpowiedzialność min. finansów za budżet.

1011. **Thesen zum Prizip der wirtschaftlichen Rechnungsführung**. Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 19, str. 5.

Tezy Niemieckiej Akademii Administracyjnej w sprawie zasad rozrachunku gospodarczego; pod-

stawy socjalne i gospodarcze; operatywna, gospodarza i prawna samodzielność zakładów; oparcie rozrachunku na systemie umownym.

1012. WOŁOWSKI JAN: **Rozrachunek gospodarczy dźwignią gospodarki socjalistycznej**. Wiad. ubezp. R. 6. 1952, nr 1, str. 4—8.

System rozr. gospodarczego. Ewolucje pojęć rozrachunku w Polsce oraz jego prawne ujęcie. Przegląd ustawodawstwa dot. rozrachunku gosp. Pełny rozrachunek gosp. Pełny wewnętrzny rozr. gosp. Ograniczony wewnętrzny rozr. gosp.

Zob. poz. 797, 985, 1148, 1150, 1157, 1179, 1182, 1191, 1215, 1240—41, 1243, 1253, 1292, 1309, 1338, 1346, 1352—53, 1356, 1466.

FINANSOWANIE INWESTYCJI

1013. BARAN ST.: **Zagadnienie mobilizacji i immobilizacji zasobów wewnętrznych w kwartalnym planowaniu pokrycia finansowego inwestycji**. Inw. i Budow. R. 2. 1952, nr 1, str. 17—19.

1014. SENTEK TADEUSZ: **Planowanie i źródła pokrycia finansowego inwestycji spółdzielczości na rok 1952**. Inw. i Budow. R. 2. 1952, nr 2, str. 30—32.

Ogólne zasady finansowania inwestycji. Plany pokrycia finansowego inwestycji.

OBIEG PIENIĘŻNY I KREDYT

1015. A. T.: **Systemy bankowe w krajach demokracji ludowej**. Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 49—53.

Rola i struktura systemu bankowego w ustroju kapit. a socjalistycznym. Przegląd ustawodawstwa i funkcjonalności systemów bankowych Bułgarii, Rumunii, Węgier, Czechosłowacji, NRD. Cel unaradawiania przedsiębiorstw bankowych w krajach socjalistycznych.

1016. BACZURIN A. W.: **Powyszenie pokupatielnoj siły sowietskowo rubla i obieszceniye kapitalistycznych walut**. — Woprosy socialisticzeskoj ekonomiki, str. 137—150.

Podstawy równowagi i wzrostu siły nabywczej rubla. Zasady systemu pieniężnego w ZSRR. Przyczyny inflacji walut w krajach kapitalistycznych.

1017. BEDNAROWICZ JERZY: **Zasady kredytowania środków obrotowych spółdzielni pracy**. Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 2, str. 15—17.

Funkcje, cechy i rodzaje kredytu krótkoterminowego. Zasady wykorzystywania kredytów krótkoterminowych. Uwagi ogólne.

1018. DEWEY CHARLES: **Die Kontrolle durch die deutsche Mark im Bargeldsektor**. Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 23, str. 486—492.

Rola pieniądza w planowaniu gospodarki narodowej. Obrót pieniężny a bilans dochodów i wydatków ludności. Marka elementem kontroli realizacji planów gospodarczych.

1019. ★ KARPIŃSKI ZYGMUNT: **Obieg pieniężny w gospodarce socjalistycznej**. Warszawa 1951. Polgos, s. 34, tabl. 1. Biblioteka Finansów T. XXXIII.

Zadania centralnego banku emisyjnego w gospodarce socjalistycznej jako regulatora obiegu pieniężnego. Planowanie finansowe i kontrola wykonania planów. Obrót gotówkowy i bezgotówkowy. Czuwanie nad sprawnym przebiegiem poszczególnych płatności.

1020. ★ SZABANOWA N. N.: **Bieznałicziyje rasczety w SSSR**. Moskwa 1950. Gosfinizdat, s. 129, 3 nlb.

Zasady obrotu czekowego i innych form obrotu bezgotówkowego w kapitalistycznym systemie finansowym. Znaczenie obrotu bezgotówkowego w systemie finansowym ZSRR.

1021. ★ SZWARC G. A.: **Sbornik zadacz po krieditowaniju i rasczetam.** Moskwa 1951. Gosfinizdat, s. 266, 2 nlb.

Zbiór zadań z zakresu radzieckiego systemu kredytowego dla użytku pracowników w dziale rachuby. Zasady postępowania przy otwieraniu konta, przy rozliczeniach, kontroli itp.

Zob. poz. 997, 1277.

UBEZPIECZENIA RZECZOWE

1022. HERMAN STEFAN: **Zagadnienie jednolitego prawa ubezpieczeniowego.** Wiad. ubezp. R. 6. 1952, nr 1, str. 8—10.

Uzasadnienie potrzeby szybkiego wydania nowego jednolitego prawa ubezpieczeniowego.

1023. MEZER JAN de: **Ubezpieczenia w transporcie lądowym.** Transport. R. 4. 1952, nr 2, str. 60—62.

Zadania i zakres ubezpieczeń transportu. Sposoby deklarowania wysokości kosztów ubezpieczenia.

XII. P R A C A

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1024. ★ **Osiągnięcia socjalne Polski Ludowej.** Część pierwsza 1944—1949. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 364.

Walka o socjalistyczny system płac. Rozwój zatrudnienia w Polsce Ludowej. Rozwój socjalistycznych ubezpieczeń społecznych. System emerytalny. Akcja socjalna. Wzasy pracownicze. Pomoc dla inwalidów. Pomoc społeczna.

1025. ★ **Socjalistyczny stosunek do pracy.** Warszawa 1951. K i W, s. 78, 2 nlb.

Praca w ustroju kapitalist. Praca w socjalizmie. Wysiłek mas pracujących Polski Ludowej przy odbudowie kraju i budowie podstaw socjalizmu. Współzawodnictwo pracy. Ruch racjonalizatorski. Walka o oszczędność. Nowe normy pracy. Mobilizacja wysiłków mas prac. Polski Ludowej w walce o wykończenie Planu 6-letniego.

1026. ★ ZARECKI TADEUSZ: **Socjalistyczna dyscyplina pracy.** Warszawa 1951. Czyt., s. 103, 1 nlb.

Znaczenie socjalistycznej dyscypliny pracy. Ustawa. Przepisy szczegółowe z uwzględnieniem potrzeb komisji soc. disc. pracy przy radach zakładowych. Wzory protokołów. Rozstrzygnięcia.

Zob. poz. 934, 946.

KADRY — ZATRUDNIENIE

1027. **Erste Durchführungsbestimmung zu § 28 des Gesetzes der Arbeit.-Einbeziehung der Schwerbeschädigten in den Produktionsprozess.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 7. 1952, nr 2, str. 45—46.

Treść zarządzenia o produktywizacji inwalidów; obowiązek zatrudniania inwalidów, — zwolnienia od tego obowiązku, — inwalidzi młodociani; wymagane warunki pracy; przepisy karne; przepisy ogólne.

1028. FOMINA Je.: **Proizwodstwiennie-tiechniczeskaja propaganda na priedpriatijach awtotraktornoj promyslennosti.** Profies. sojuzy. 1952, nr 1, str. 30—35.

Formy upowszechniania przodujących metod pracy w radzieckim przemyśle motoryzacyjnym. Kursy — konferencje. Udział partii w podnoszeniu kwalifikacji robotników.

1029. HAWELKA J.: **Statni pracowni zalohy.** Tworba. R. 20. 1951, nr 50, str. 1192—1193.

Minister pracy CzSR o nowych metodach polityki kadr. Nowy system szkoleniowy; wychowawcza rola Czechosł. Zw. Młodzieży.

1030. ★ **Instrukcja w sprawie opracowania w przekroju wojewódzkim planowych bilansów siły roboczej na rok 1952.** Warszawa 1951, s. 4 nlb., 14, zał. 10. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego (instrukcja nr 89).

1031. KRÜGER B.: **Die Neuregelung der Beschaffung von Arbeitskräften.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 6. 1951, nr 23, str. 532—533.

Walka o kadry w związku z realizacją planu 5-letniego NRD. Znaczny udział kobiet w planie za-

trudnienia. Tryb zgłaszania zapotrzebowań na pracowników; sposób przeprowadzania rekrutacji; zapobieganie płynności kadr.

1032. ★ MOŻAJSKIJ A., CZERTKOW B.: **Opieka zakładu produkcyjnego nad młodymi robotnikami.** Tłum. z jęz. ros. Alicja Maliniak. Warszawa 1951. K i W, s. 41, 2 nlb.

Osiągnięcia rady zakładowej (Zakł. Metalurg. im. Stalina w Moskwie) w zorganizowaniu opieki wykwalfikowanych robotników nad młodocianymi.

1033. ★ NAUMAN ALEKSANDER: **Możliwości zatrudnienia osób dotkniętych gruźlicą płuc.** Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 56.

Zagadnienie rehabilitacji chorych na gruźlicę płuc. Dobór i warunki pracy chorych i ozdowieńców. Realizacja planu przywrócenia gruźlikom możliwości pracy zawodowej. Wykaz zajęć niewskazanych dla chorych i ozdowieńców. Wykaz zajęć dozwolonych dla chorych i ozdowieńców.

1034. SELBMANN FRITZ: **Qualifizierung der leitenden Wirtschaftskader.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 47, str. 2.

Podnoszenie kwalifikacji kierowników zakładów i administracji gospodarczej. Rozwój wyższych studiów korespondencyjnych. Wprowadzenie w fabrykach asystentur zakładowych.

1035. **Statni pracowni zalohy.** Gospodarz. R. 6. 1951, nr 50, str. 3.

Tworzenie państwowych rezerw pracy celem zapewnienia stałego dopływu siły roboczej do kluczowych gałęzi gospodarki narodowej CzSR. 2—3-letnie szkoły i kursy zawodowe. Opieka nad absolwentami. Doświadczenia ZSRR w dziedzinie polityki kadr.

1036. **Über die Fluktuation in den volkseigenen Betrieben.** Arbeit. R. 6. 1952, nr 1, str. 28—30.

Przyczyny zwiększonej płynności kadr pracowniczych w zakładach pracy. Środki zaradcze: kartoteka awansów, opieka nad nowymi pracownikami, opieka społeczna, polityka płac.

1037. VOIGT: **Die Umgestaltung der Arbeitskräfteplaneabrechnung.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 52, str. 10.

Zmiany i nowe elementy w planach zatrudnienia wydajności i płac w NRD.

Zob. poz. 848, 1432—39.

ORGANIZACJA PRACY

1038. ASZPIS JÓZEF: **Doświadczenia pracy potokowej w dziewiarstwie.** Odzież. R. 3. 1952, nr 2, str. 1—6.

Stosowane rodzaje pracy potokowej w przem. dziewiarskim, ich opis i wydajność. Zagadnienia organizacyjno-techniczne.

1039. ★ BRID'KO I. I.: **Nasz opyt ciklicznoj raboty zapiski naczalnika uczastka.** Moskwa 1951. Ugletiechizdat, s. 82, 2 nlb.

Zasady zespołowej pracy w radzieckim górnictwie węglowym. Osiągnięcia w zakresie zwiększenia wydajności pracy w l. 1946—50.

1040. ŁAPTIEW J.: **Socjalistyczne formy organizacji pracy w kolchozach i ich zalety.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWR i L, str. 52—71.

Praca kolektywna uzbrojona w przodującą technikę podstawą komunistycznego wychowania członków kolchozu.

1041. ★ SZTAMFEST J.: **Zakłady mechanisace kancelarske prace.** Praha 1952. Prumysl. s. 292.

Planowanie mechanizacji pracy biurowej z punktu widzenia potrzeb współczesnej administracji przedsiębiorstw uspołecz. i administracji państwowej. Dalsze perspektywy racjonalizacji pracy biurowej.

1042. SZWARCMAN D. A.: **Ritmicznaja rabota — osnowa wysokowo ispolzowanija tiechniki.** Tiekstil. promysl. R. 11. 1951, nr 12, str. 10—11.

Zasady uzgadniania tempa pracy obsługi z tempem pracy maszyn w radzieckich zakładach włókienniczych. Osiągnięcia w tym zakresie.

1043. TYTIAJEW F. M.: **Doświadczenia pracy według harmonogramu.** (Tłum. z Mieczanizacija trudojokich i tiazolych robot. 1951, nr 10). Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 2, str. 26—29.

Przygotowania do cyklicznej pracy. Zmiana systemu pracy w kopalni. „Cykl na dobę”. Zmiana systemu transportu dołowego. Współzawodnictwo mechanizatorów. Zastosowanie metody inż. Kowalowa. Warunki ciągłej pracy ścian.

Zob. poz. 1225, 1342.

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

1044. ★ CHYBOWSKI ZYGMUNT: **Wyrób nawozów fosforowych.** Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 23, 1 nlb. Seria Ochrony Pracy nr 81.

1045. ★ GILEWICZ ANTONI: **Roboty budowlane.** Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Cz. 1. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 95, 1 nlb. Seria Ochrony Pracy nr 90.

1046. KONSTANTIN I., NIKITA K.: **Ochrona truda w Rumunskoj Narodnoj Riespublikie.** Profies. sojuzy. 1952, nr 1, str. 49—54.

Osiągnięcia przemysłu rumuńskiego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w okresie władzy ludowej. Nakłady finansowe na bhp i ochronę zdrowia robotników. Nowe przepisy z zakresu bhp i ochrony pracy.

1047. ★ KOROLKOWA W. I.: **Elektrobiezopasnost' na promyslennych przedprijatijach.** 2 izd. Moskwa 1951. Oborengiz, s. 315, 2 nlb.

Stan bezpieczeństwa i higieny pracy w radzieckich zakładach przemysłowych. Warunki bhp w zakresie urządzeń elektrycznych. Charakterystyka swoistych właściwości urządzeń elektrycznych. Środki ochronne i przepisy w tym zakresie.

1048. ★ KRAJEWSKI WACŁAW: **Farbiarnie i wykończalnie w zakładach włókienniczych.** Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. PM i OS, s. 43, 1 nlb. Seria Ochrony Pracy nr 68.

1049. ★ KRAJEWSKI WACŁAW: **Roszarnie lnu i konopi.** Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 39, 1 nlb. Seria Ochrony Pracy nr 80.

1050. ★ LEJTES R. G., MARCINKOWSKI B. I., CHOCHANOW L. K.: **Higiena pracy i zagadnienia sanitarne w przemyśle.** Tłum. z jęz. ros. Jerzy Neyman. Warszawa 1952. Państw. Zakład Wyd. Lekarskich, s. 404.

Zakres i zadania higieny pracy w ZSRR. Podstawa ustawodawstwa ochrony pracy. Fizjologia pracy. Meteorologiczne warunki środowiska pracy. Pył przemysłowy. Hałas i wstrząsy. Trucizny i za-

trucia zawodowe. Wypadki przy pracy. Wentylacja. Oświetlenie. Urządzenie i utrzymanie zakł. pracy. Środki ochrony osobistej. Szczeg. higiena pracy w ważniejszych gałęziach przemysłu.

1051. LITKE K.: **Erste Erläuterungen zur Verordnung zum Schutze der Arbeitskraft.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 6. 1951, nr 24, str. 560—561.

Komentarz do zarządzenia o ochronie pracy: zakres odpowiedzialności pracodawcy. Bezpieczeństwo i higiena pracy, czas pracy (przerwa obiadowa), przepisy szczegółowe.

1052. ★ PETZOLD J.: **Bezpechnost pri práci w papirnach.** Praha 1952. Prace, s. 200.

Bezpieczeństwo pracy w przemyśle papierniczym i w przemyśle celulozowym.

1053. ★ Praca z ręką i jej związkami. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. 3 wyd. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 15. Seria Ochrony Pracy nr 8.

1054. ★ **Przedzalnice czesankowe.** Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 11, 1 nlb. Seria Ochrony Pracy nr 78.

1055. ★ ROSTKOWSKI LUDWIK, PUŁAWSKI ZYGMUNT: **Ochrona oczu przy pracy.** Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 24. Seria Ochrony Pracy nr 42.

1056. ★ **Sprawocznoje posobije po tiechnike biezopasnosti w stroitielstwie.** Moskwa 1951. Gosstrojizdat, s. 391, 1 nlb.

Warunki bezpieczeństwa pracy w budownictwie przemysłowym i komunalnym. Przepisy techniczne i organizacyjne. Normy bezpieczeństwa i higieny pracy.

1057. STAWNICKI W.: **Bezpieczeństwo pracy w koksowniach.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 2, str. 10—13.

Przyczyny wypadków przy pracy w koksowniach.

1058. STETS WILLI, MAENICKE ARNO: **Die verbessern werden Arbeitsschutz.** Arbeit. R. 6. 1952, nr 1, str. 26—28.

Przykłady niedostatecznej dbałości o bezp. i hig. pracy. Zainteresowanie szerokich mas walką o zmniejszenie ilości wypadków.

1059. ★ STREIT J.: **Bezpechnost prace w zeleznicznj doprawe.** Praha 1952. Prace, s. 140.

Bezpieczeństwo pracy w transporcie kolejowym.

1060. ★ ZAGORSKI F. N., ZAGORSKAJA Je. P.: **Tiechnika biezopasnosti pri skorostnom friezierowanij metallow.** Moskwa 1951. Profizdat, s. 63, 1 nlb.

Wskazówki dotyczące bezp. i hig. pracy przy szybkościowych metodach obróbki metali.

Zob. poz. 1033.

WSPÓLZAWODNICTWO — RUCH RACJONALIZATORSKI

1061. ★ ANTONOWICZ LUDWIK: **Jestem racjonalizatorem portu szczecińskiego.** Gdańsk 1951. Wyd. Morskie, s. 32.

Opis dokonanych usprawnień. Rozszerzenie się ruchu racjonalizatorskiego w porcie szczecińskim. Opieka rządu Polski Ludowej nad ruchem racjonalizatorskim i wynalazczością pracowniczą.

1062. ★ BARSUKOWA M. O.: **Priedprijatije kollektivnowo stachanowskowo truda.** Moskwa 1951. Gosstrojizdat, s. 72, 4 nlb.

Przodujące metody pracy w budownictwie radzieckim. Osiągnięcia w zakresie racjonalizacji pracy na budowach miejskich w Moskwie.

1063. BARTNICKI JERZY: **Racjonalizatorstwo w przemyśle hutniczym, jego rozwój i perspektywy.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 151—152.

1064. BOLECKI JAN: **Z doświadczeń Głównego Instytutu Pracy nad stosowaniem metody inż. Kowalowa w Polsce.** Gosp. plan. R. 7, 1952, nr 1, str. 12—18.

Wyniki współpracy GIP z kierownictwami zakładów pracy w dziedzinie umasowienia i podniesienia poziomu współzawodnictwa pracy. Zastosowanie metody Kowalowa w przem. włókienniczym. Wprowadzanie tej metody do innych gałęzi przemysłu.

1065. BOLLER F.: **Die Erfahrungen aus dem Massenwettbewerb.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 7, 1952, nr 2, str. 26—27.

Osiągnięcia ruchu współzawodnictwa pracy w kolejnictwie, przemyśle chemicznym i drzewnym oraz w budownictwie przemysłowym NRD. Słaby ruch współzawodnictwa w przemyśle ciężkim. Wytyczne usprawnienia metod współzawodnictwa w NRD w 1952.

1066. ★ CARIEW G.: **Organizacja partyjna fabryki na czele współzawodnictwa socjalistycznego.** Tłum. z jęz. ros. A. Oskierko. Warszawa 1951. K i W, s. 55, 1 nlb.

Inicjatywa i czynny udział członków organizacji partyjnej we współzawodnictwie zakładowym. Sukcesy produkcyjne fabryki obrabiarek „Krasnyj Proletarij” wynikiem dobrej pracy grup partyjnych. (Autorem broszury jest sekretarz zakładowego komitetu WKP(b) wspomnianej fabryki.)

1067. ★ CZANGLI I., NIESZTO A.: **Znamienosiec kolektywnow stachanowskogo truda.** Moskwa 1951. Moskowskij Raboczij, s. 197, 3 nlb.

Wyniki stachanowskich metod pracy w jednej z moskiewskich fabryk. Zalecenia z zakresu planowania i realizacji stachanowskich metod pracy kolektywnej. Rola organizacji partyjnej na odcinkach zdobywania i rozpowszechniania doświadczeń nowatorstwa oraz walki o lepsze wyniki.

1068. GUSINSKIJ N.: **Profsojuzy Giermanskoj Diemokraticzeskoj Riespubliki — organizatory trudowowo soriewnowanija.** W pomoszcz profsojuz. aktywu. R. 13, 1952, nr 1, str. 40—42.

Wkład związków zawodowych w organizowanie i popularyzowanie w NRD akcji współzawodnictwa pracy. Rozwój ruchu związkowego w okresie władzy ludowej.

1069. ★ JAKUBCZYK WANDA, WYRZYKOWSKA KRYSZYNA: **Majster — oficerem liniowym w bitwie o plan.** Warszawa 1951. K i W, s. 53, 2 nlb.

Rola i zadania majstra jako pełnoprawnego kierownika podstawowego ogniwa produkcji. Opieka nad pracą powierzonego mu zespołu. Szkolenie członków zespołu. Działalność wychowawcza.

1070. ★ KOTOW W. N.: **15 let biez jedinoj otecpki wagonow.** Moskwa 1951. Transzeldorizdat, s. 14, 2 nlb.

Stachanowskie metody organizacji i techniki obsługi taboru kolejowego w drodze. Wyniki tych metod.

1071. ★ KOWALOW F. L.: **Nasze metody masowego rozpowszechniania doświadczeń stachanowców.** Tłum. z jęz. ros. Fryderyka Kamińska. Warszawa 1951. K i W, s. 19, 1 nlb.

Wciągnięcie rezerw pracowniczych do dzieła budownictwa komunizmu w ZSRR dzięki poznaniu, opracowaniu i upowszechnieniu metod pracy przodujących robotników radzieckich.

1072. KOWALOW F.: **Upowszechnienie przodujących metod pracy.** Prz. związk. R. 23, 1952, nr 1, str. 22—24.

Ustalenie wzorcowych metod pracy stachanowskiej w ZSRR. Rola rad technicznych i związków zawodowych w upowszechnianiu przodujących metod pracy.

1073. KRÖSCHE WILHELM: **Komplexwettbewerb aktivieren unseren Wirtschaftsablauf.** Verkehr. R. 5, 1951, nr 10, str. 306—308.

Realne wytyczne i dobra organizacja masowego współzawodnictwa we wszystkich dziedzinach transportu — zasadniczymi warunkami wykonania planu przewozów. Dotychczasowe wyniki współzawodnictwa wśród pracowników transportu w NRD.

1074. ★ KRONIK NATAN: **Z zagadnień wynalazczości pracowniczej.** Warszawa 1951. Polgos, s. 85, 1 nlb.

Umasowienie ruchu racjonalizatorskiego i wynalazczości pracown. Planowość w ruchu racjonaliz. Zgłaszanie i załatwianie wniosków racjonalizatorskich. Rozpowszechnianie wynalazczości prac. Struktura i technika pracy organów wynalazczości pracowniczej. Wynagradzanie racjonalizatorów. Materiały źródłowe, przepisy.

1075. ★ ŁACZYŃSKI HENRYK: **Usprawniajmy pracę w porcie.** Gdańsk 1951. Wyd. Morskie, s. 60.

Ruch racjonalizatorski w portach i jego organizacja. Komisje usprawnień. Przodujący racjonalizatorzy w polskich portach. Omówienie najważniejszych usprawnień. Przepisy dot. racjonalizatorstwa i wynalazczości pracowniczej. Tabele wynagrodzeń za usprawnienia i wynalazki.

1076. MACIEJEWSKI WACŁAW: **Zastosowanie metody inż. F. Kowalowa do robót drogowych.** Drogownictwo. R. 7, 1952, nr 1, str. 14—17.

1077. ★ MALCZEW W. I.: **Kamienszcziki - nowatory.** Moskwa 1951. Prawda, s. 31, 1 nlb.

Rozwój usprawnień organizacyjnych i technicznych oraz metod pracy na moskiewskich budowach w okresie od Rewolucji Październikowej do chwili obecnej.

1078. MOTOWA N.: **Socialistischesoje soriewnowanije moskowskich stroitielej.** Profies. sojuzy. R. 1952, nr 1, str. 24—29.

Udział zakładowych rad związkowych w zakresie organizacji i racjonalizacji pracy. Środki stosowane dla upowszechnienia przodujących metod pracy robotników budowlanych w Moskwie.

1079. NIEMIEC JÓZEF: **Współzawodnictwo, nowatorstwo i racjonalizatorstwo w Z[wiązk]u S[półdzielni] P[rac]y i Rz[emiosł].** Drob. Wytw. R. 2, 1952, nr 2, str. 13—15.

Przegląd osiągnięć ruchu racjonalizatorskiego w ZSP i Rz. w roku 1951. Potrzeba szerszego korzystania z doświadczeń radzieckich.

1080. ★ NIEWSKIJ Je. G., KUZNIECOW D. W., BUTYRSKIJ Ju. N.: **Stachanowskije metody truda na miechanizirowanych sortirowocznych, spłotocznych i pogrucocznych rabotach.** Moskwa 1951. Goslesbumizdat, s. 33, 3 nlb.

Zalecenia, dotyczące organizacji zespołowej pracy przy klasyfikacji, spławie i ładowaniu drzewa, opracowane na podstawie doświadczeń stachanowców.

1081. PODBIERIEZNYJ S.: **Soriewnowanije stroitielej Tachia-Tasza.** W pomoszcz. profsojuz. aktywu. R. 13, 1952, nr 2, str. 11—13.

Wyniki współzawodnictwa pracy przy budowie Kanału Turkmeńskiego.

1082. POPKOW W. M.: **Razwitije stachanowskogo dwizenija na Gor'kowskom awtozawodzie im. Molotowa.** Awtom. traktornaja promyszl. 1952, nr 1, str. 5—8.

Formy i osiągnięcia stachanowskich metod prac w gorkowskich zakładach samochodowych im. Molotowa. Sposoby upowszechniania doświadczeń w tym zakresie.

1083. RÓŻYCKI STEFAN: **Racjonalizatorstwo w jajczarstwie i drobiarstwie.** Porad. mlecz. jajcz. R. 12, 1952, nr 2, str. 29.

Dynamika czasowa zgłaszanych wniosków w zakresie produkcji. Źródła wynalazczości pracowniczej. Rozpowszechnianie wniosków.

1084. ★ SAKOWSKI MICHAŁ: **Jestem trymerem.** Gdańsk 1951. Wyd. Morskie, s. 24. Biblioteczka Morskiego Współzawodnictwa i Racjonalizatorstwa.

1085. SIERGIEJEW W.: **Metoda inż. Kowalowa w przemyśle odzieżowym.** Odzież. R. 3. 1952, nr 2, str. 9—13.

1086. ★ STIEPANOW I. N.: **Moj opyt kamiennej kładki.** Moskwa 1951, s. 31.

Indywidualne osiągnięcia racjonalizatorskie w zakresie robót murarskich na moskiewskich budowach.

1087. ★ STIEPANOW W.: **Partijnaja organizacija w bor'bie za stachanowskij zawod.** Moskwa 1951. Gospolizdat, s. 54, 2 nlb.

Zadania zakładowej komórki partyjnej: organizowanie współzawodnictwa pracy, wprowadzania usprawnień, kontrola. Przykłady z praktyki radzieckiej.

1088. SZRAIER K.: **Smeleji rozszirzowat nowe pracowni metody.** Tworba. R. 21. 1952, nr 3, str. 62.

Uwagi dyrektora kombinatu węglowego Zagłębia Ostrawsko-Karwińskiego na temat rozpowszechniania nowych metod pracy w Zagłębiu.

1089. ★ SZUCHARDIN S. W.: **Nowatorzy górniczego wydobywania kopalin użytecznych.** Tłum. z jęz. ros. St. Szymański. Warszawa 1951. K i W, s. 42, 2 nlb.

Górnicy radzieccy inicjatorami udoskonalonej organizacji pracy i umiejętnego wykorzystania przodującej techniki. Omówienie usprawnień i wynalazków górników — laureatów nagród stalinowskich.

1090. ★ **Trudowoj wkład. Moskowskije stachanowcy o siebie i towarzyszach.** Moskwa 1951. Moskowskij Raboczij, s. 184, 4 nlb.

Charakterystyki czołowych nawotorów pracy w moskiewskich zakładach przemysłowych, transportowych i budowlanych. Omówienie poczynionych przez nich usprawnień.

1091. ★ WYRZYKOWSKA KRYSZYNA: **Pionierzy młodzieżowego współzawodnictwa w przemyśle włókienniczym.** Warszawa 1951, K i W, s. 61, 2 nlb.

Zbiór wspomnień młodzieżowych przodowników pracy łódzkiej fabryki przemysłu włókienniczego. Znaczenie właściwej organizacji pracy. Drobne usprawnienia przyczyną dużych osiągnięć produkcyjnych.

Zob. poz. 1028, 1043, 1225, 1447—48, 1451.

NORMOWANIE I WYDAJNOŚĆ PRACY

1092. DIENISIEW W. I.: **Mietodika tiechniczeskowo normirowanija w usłowijach primienienija ukрупnienych norm wyrobotki.** Lesn. promyszl. R. 12. 1952, nr 1, str. 11—14.

Metodyka technicznego normowania czasu pracy przy wyrębie lasu i obróbce drzewa w przypadku stosowania maksymalnych norm wydajności pracy.

1093. ★ DIEMCZENKO M. N.: **Wzrost i sposoby podniesienia wydajności pracy w przemyśle ZSRR.** Tłum. z jęz. ros. Z. Modzelewski. Warszawa 1951. K i W, s. 37, 2 nlb.

Znaczenie wzrostu wydajności pracy w przemyśle ZSRR. Wskaźniki wydajności pracy. Najważniejsze czynniki podniesienia wydajności pracy: mechanizacja pracy i postęp techniczny, przodujące formy organizacji pracy, poprawa bytu mas pracujących, doskonalenie kadr, wzmocnienie socjalist. dyscypliny pracy, wzrost komunist. świadomości mas, współzawodnictwo i ruch racjonalizatorski.

1094. E. K.: **Ins zweite Jahr des Fünfjahrplans.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 7. 1952, nr 1, str. 1—2.

Podsumowanie osiągnięć pierwszego roku planu 5-letniego NRD. Planowany wzrost wydajności

pracy, racjonalizatorstwo i doświadczenia ubiegłego roku — gwarancją wykonania zadań r. 1952.

1095. ★ FRENKEL STEFAN: **Ogólne podstawy technicznego normowania pracy.** Warszawa 1951. Polgos, s. 204, 3 nlb. Biblioteka Pracy T. XII.

Znaczenie i zadania technicznych norm pracy w gospodarce socjalist. Sposoby ustalania norm. Chronometraż. Normowanie pracy wielowarsztatowców. Wprowadzenie norm techn. do produkcji. Przepisy dot. techniki normowania.

1096. GOLACHOWSKI KAZIMIERZ: **Normowanie pracy w piekarniach.** Gosp. zboż. R. 3. 1952, nr 1, str. 20—23.

Ustalanie norm wydajności pracy. Współczynniki przeliczeniowe (przykłady). Dotychczasowe osiągnięcia. Asortymentowe normy wydajności pracy.

1097. JAHN G.: **Technisch begründete Arbeitsnormen in der Forstwirtschaft.** Wald. R. 1. 1952, nr 2, str. 37—39.

Omówienie technicznych norm pracy w gospodarce leśnej i ich zróżnicowania w zależności od rodzaju gleby, ukształtowania terenu, rodzaju podszycia leśnego.

1098. JANKOWSKI STANISŁAW: **Uwagi o znaczeniu analizy wskaźników pracy.** Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 2, str. 6—8.

Znaczenie analizy wykonania planowych wskaźników pracy. Sposoby obliczania wskaźników. Mierzenie i planowanie wzrostu wydajności pracy w zakładach drobnej wytwórczości.

1099. KIRCHNER RUDOLF: **Der Kampf der Gewerkschaften um die technische Normierung der Arbeit und des Materialverbrauchs.** Arbeit. R. 6. 1952, nr 1, str. 17—19.

Istota technicznego normowania pracy. Sposoby ustalania technicznie uzasadnionych norm pracy.

1100. METHNER GÜNTHER: **Leistungsnormen in der Verwaltung.** Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 22, str. 463—468.

Metody opracowywania norm pracy w zależności od rodzaju, wielkości i lokalizacji zakładu pracy.

1101. ★ MISZARIN D. M.: **Tiechniczeskije normirowanije gornych rabot.** Moskwa 1951. Metallurgizdat, s. 151, 1 nlb.

Warunki organizacyjne normowania technicznego. Metody normowania. Normowanie czasu pracy i wydajności prac. Normy typowe. Paszportyzacja. Zasady rejestracji norm technicznych. Instrukcja w zakresie normowania technicznego.

1102. ★ **Normowanie pracy fakturzystów w handlu hurtowym.** Warszawa 1951. Polgos, s. 23, 1 nlb. Inst. Handlu i Żywnienia Zbiorowego. Biblioteka Handlu Społecznego T. XXIV.

Projekt usprawnienia opracowany przez Instytut Handlu i Żywnienia Zbiorowego. Wprowadzenie usprawnienia. Fotografia dnia roboczego. Chronometraż. Norma średnio-progresywna. Preliminarz dnia roboczego. Przykłady obliczania wykonania norm.

1103. ★ **Progresiwni normy w prumyslu.** Praha 1952. Prumysl. Wydawatelstwi, s. 108.

Normy progresywne. Cz. I.: Istota normy średnio-progresywnej, jej zastosowanie w poszczególnych gałęziach przemysłu. Cz. II.: Metodologia opracowywania norm śr.-progr. Cz. III.: Analiza przebiegu wykonywania norm pracy. Cz. IV.: Zagadnienie norm w ZSRR.

1104. ★ PUNSKIJ J.: **Podstawy technicznego normowania pracy w przemyśle budowy maszyn.** Tłum. z jęz. ros. Dawid Jung i Zenon Ciagała. Wyd. 2. Warszawa 1951. PWT, s. 218, 1 nlb.

Przedmiot i zadania technicznego normowania pracy. Socjalistyczna wydajność i normy pracy.

Wskazania metodologiczne opracowania norm. Pomiary zużycia czasu na miejscu pracy. Chronometraż. Techniczne normowanie produkcji potokowej.

1105. ★ SAPOCIŃSKI TADEUSZ: **Znaczenie wzrostu wydajności pracy.** Warszawa 1951. K i W, s. 32.

Definicja pojęcia „wydajność pracy”. Znaczenie wzrostu wydajności pracy dla gospodarki narodowej. Wzrost wydajności pracy podstawą obniżki kosztów własnych. Czynniki kształtujące wydajność pracy. Sposoby podnoszenia tej wydajności.

1106. TOMASZEK F.: **Normy w administracji.** Gospodarz. R. 6. 1951, nr 49, str. 5.

Problem normowania pracy pracowników umysłowych na przykładzie doświadczeń wydziału statystyki przeds. „Płn. czeskie kopalnie w Moste”. Konkretny przykład normowania.

1107. ★ ŻEBROWSKI EDMUND: **Normowanie robót portowych.** Gdańsk 1951. Wyd. Morskie, s. 76.

Znaczenie i zadania normowania pracy. Normowanie robót portowych. Opracowanie norm metodą analityczno-techniczną. Organizacja i organy normowania pracy w portach. Przykłady. Słownik terminów fachowych.

PLĄCE

1108. DMITRUK M.: **Oplata truda rabotnikov traktornych brigad MTS.** W pomoszcz. profsojuz. aktiwu. R. 13. 1952, nr 1, str. 43—47; nr 2, str. 42—44.

Stawki płac i tryb ich stosowania w ośrodkach maszynowych dla kierowców oraz przyczepowych zatrudnionych na traktorach. Płace pracowników warsztatów remontowych.

1109. ★ FERSKI ANDRZEJ: **Organizacja pracy i płac.** Cz. 2. Organizacja płac. Warszawa 1951. Polgos, s. 77, 2 nlb. Biblioteka Pracy T. XI.

Założenia i zasady polityki płac. Taryfy i stawki płac. Taryfikatory kwalifikacyjne. Systemy płac.

1110. GREGOR J.: **O wyznaniu wztahu produktywności prace ke mzdám pro akumulaci a spotrzebu.** Plan. Hosp. R. 4. 1951, nr 9, str. 701—714.

Stosunek wydajności pracy do płac, jego znaczenie dla akumulacji i konsumpcji.

1111. JANKOWSKI FR.: **Gospodarka Funduszem Zakładowym.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 2, str. 24—26.

Tworzenie funduszu zakładowego i zasady gospodarowania nim. Wykorzystanie funduszu spółzawodnictwa.

1112. KIRCHNER RUDOLF: **Das Lohnsystem in der Sowietunion — ein wichtiger Hebel zur ständigen Verbesserung der Lebenshaltung der Werktätigen.** Einheit. R. 7. 1952, nr 1, str. 39—50.

Pojęcie „produktu globalnego” i „dochodu narodowego”. Zwiększenie wydajności pracy — zwiększeniem dochodu narodowego. Udział klasy robotniczej w dochodzie narodowym w ustroju kapitalistycznym i socjalistycznym. Zasadnicze kryteria systemu płac w ZSRR.

1113. KOROJED A.: **Plące w kołchozach.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWR i L, str. 182—204.

Dniówka obrachunkowa podstawą wynagrodzenia za pracę w kołchozie. Ocena pracy w dniówkach obrachunkowych pozwala ująć społeczną wartość pracy kołchoźnika.

1114. ★ MANIEWICZ Je. A.: **Zarabotnaja plata i jejo formy w promyslnosti SSSR.** Moskwa 1951. Gosplanizdat, Rec. Konakow D.: Kniha o zarabotnoj placie w socialisticzeskoj promyslnosti. Profies. sojuzy. 1952, nr 1, str. 55—58.

System płac w przemyśle socjalistycznym w ZSRR. Płace taryfowe i akordowe. Wynagrodzenie pracowników administracji przedsiębiorstw. Krytyka błędnego poglądu autora na płacę akordową.

1115. PIERIEPIECZKO N. I.: **Znaczenie zapłaty w naturze MTS w podziale łącznego produktu kołchozowego.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWR i L, str. 162—180.

1116. SŁAWIKOWSKI MIECZYSLAW: **Zasady tworzenia i wydatkowania środków funduszu zakładowego.** Prz. Ust. gosp. R. 5. 1952, nr 1, str. 3—8.

1117. TUREK O.: **O pomeru tempa rustu mezd k tempu rustu produktywności prace.** Plan. Hosp. R. 4. 1951, nr 8, str. 580—587.

Artykuł dyskusyjny o stosunku tempa wzrostu płac do tempa wzrostu wydajności pracy z punktu widzenia przedsiębiorstwa i całej gospodarki narodowej.

1118. ★ ZAMECZNIK — BOTH: **Planowany mzdowy fond.** Praha 1952. Prace, s. 40.

Problem planowania funduszu płac.

PRAWO PRACY — UMOWY ZBIOROWE

1119. ALEKSANDROW N.: **Sowietskoje zakonodatelstwo ochraniajet swobodu truda.** W pomoszcz profsojuz. aktiwu. R. 13. 1952, nr 2, str. 5—10.

Wyjaśnienie przepisów radzieckiego prawa pracy oraz przepisów z zakresu ochrony pracy.

1120. ★ KASPROWICZ M., ŻEBROWICZ E.: **O umowie zbiorowej w porcie.** Gdańsk 1951. Wyd. Morskie, s. 51, 1 nlb.

Znaczenie umowy zbiorowej w ustroju socjalistycznym. Omówienie umowy zbiorowej obowiązującej w portach polskich.

1121. MODLIŃSKI EUGENIUSZ: **Stosunki pracy członków spółdzielni pracy.** Prz. Ust. gosp. R. 5. 1952, nr 1, str. 8—14.

Aktualne podstawy prawne i ich analiza. Prawo pracy a spółdzielnie pracy. Wnioski ogólne. Zagadnienie techniki ustawodawczej w regulowaniu spółdzielczych stosunków pracy. Wnioski szczegółowe.

1122. **O zakliuczeniu kolektiwnych dogoworow na 1952 god.** Profies. sojuzy. 1952, nr 1, str. 22—23.

Uchwała Prezydium Wszeczwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych w sprawie wytycznych, dotyczących umów zbiorowych w zakładach pracy.

1123. ★ PASZERSTNIK A. Je.: **Rassmotrienije trudowych sporow.** Moskwa 1950, s. 71, 1 nlb.

Umowa o pracę w przedsiębiorstwach radzieckich. Przyczyny sporów i tryb ich załatwiania.

1124. ★ **Radzieckie prawo pracy.** Pod red. N. G. Aleksandrowa. Tłum. z jęz. ros. Jerzy Licki i Janusz Dąbrowski. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. MP i OS, s. 400.

Cz. og.: Przedmiot i system radzieckiej nauki prawa pracy. Podstawowe zasady radzieckiego prawa pracy. Źródła i akty normatywne radz. prawa pracy. Socjalist. stosunek prawny pracy. Historia radzieckiego prawa pracy. Cz. szczeg.: Socjalist. umowa o pracę. Umowa zbiorowa. Czas pracy i czas odpoczynku. Praca i wypłaty wyrównawcze. Ochrona pracy. Dyscyplina pracy. Rozstrzyganie sporów pracy. Państwowe ubezpieczenie społeczne. Uregulowanie prawne stos. pracy w spółdzielczości pracy. Prawo pracy krajów demokracji ludowej. Praca przymusowa w krajach kapitalizmu. Współczesne ustawodawstwo pracy w krajach kapitalist.

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

1125. ARNOLD WERNER: **Planung im Versicherungswesen.** Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, str. 441—443.
Planowanie w ubezpieczeniach społecznych: plan ogólny, plan szczegółowy, plany zakładowe, plan finansowy. Kontrola wykonania planu.
1126. PESCHKE PAUL: **Sozialversicherung-Sache der Arbeiterklasse.** Einheit. R. 7. 1952, nr 1, str. 65—74.
Nowe formy organizacji ubezpieczeń społecznych w NRD. Ubezpieczenia w NRD w liczbach.

AKCJA SOCJALNA

1127. LUBELSKI WŁADYSŁAW: **Akcja socjalna i budownictwo mieszkaniowe w latach 1951—52.** Gosp. górń. R. 2. 1952, nr 1, str. 4—6.
Ilość dzieci korzystających ze świadczeń socjalnych resortu Min. Górnictwa. Planowane inwestycje. Dane dotyczące podziału i wyzyskania funduszy przeznaczonych na bud. mieszkaniowe przem. węglowego w r. 1951. Omówienie cyfr planu budownictwa na r. 1952.

ZWIĄZKI ZAWODOWE

1128. GAŁKIN W.: **Profsojuzy w pieriod Wielikoj Otiestwiennoj wojny Sowietkowo Sojuza.** Profies. sojuzy. 1952, nr 1, str. 36—42.
Osiągnięcia zakładowych rad związków zawodowych w zakresie opanowania trudności gospodarczych w czasie wojny 1941—1945. Wyniki akcji socjalnej w tym okresie.
1129. ★ GŁOTOW I.: **Doświadczenia pracy rady oddziałowej.** Tłum. z jęz. ros. R. Lityńska. Warszawa 1951. K i W, s. 60, 3 nlb.
Zadania stojące przed związkami zawodowymi w ZSRR. Zadania grup związkowych w pracy zw. zawod. Osiągnięcia Rady Oddziałowej młotowni

zakładów „Elektrostal“. Podniesienie wydajności pracy. Opieka nad zdrowiem pracowników. Praca kult.-oświatowa.

1130. GORSZKIN I.: **Bolsze wnimanija rabotie s profaktiwom na priedprijatijach.** W pomoszcz profsojuz. aktiwu. R. 13. 1952, nr 1, str. 5—11.
Zalecenia organizacyjne dla zakładowych rad związków zawodowych. Zakres pracy rad związkowych i krytyka jej wyników w 1951 r.
1131. **VIII Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych.** (Przebieg obrad, streszczenie referatów i dyskusji). Prz. związk. R. 23. 1952, nr 1, str. 25—33.
1132. SIEMIENOW D.: **Ekonomiczeskaja uczeba aktiwa.** W pomoszcz profsojuz. aktiwu. R. 13. 1952, nr 2, str. 21—23.
Wkład radzieckich rad zakładowych w akcję podnoszenia jakości produkcji i wydajności pracy przez organizowanie narad roboczych i podnoszenie kwalifikacji zawodowych.
1133. **Trzeci rok Planu Sześcioletniego.** Zadania związków zawodowych w świetle obrad VIII Plenum CRZZ. Prz. związk. R. 23. 1952, nr 1, str. 2—6.
Rola zw. zaw. w realizacji zadań planu 6-letniego. Walka o oszczędność. Opieka nad współzawodnictwem i racjonalizatorstwem. Zaspakajanie potrzeb bytowych pracowników.
1134. WOSKRIESIENSKAJA M.: **Leninskij programnyj dokument o professionalnych sojuzach.** Profies. sojuzy. 1952, nr 1, str. 15—21.

Sytuacja związków zawodowych w okresie Rewolucji Październikowej i ich zadania w świetle publikacji Lenina „O roli i zadaniach związków zawodowych w warunkach nowej polityki gospodarczej“. Osiągnięcia radzieckiego ruchu związkowego jako wyraz realizacji wytycznych Lenina.

Zob. poz. 881, 895, 1068.

XIII. P R Z E M Y S Ł

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1135. ★ DZIERŻYŃSKI JÓZEF: **Rola odpadków w gospodarce narodowej.** Warszawa 1951. Czyt., s. 63, 1 nlb., tabl. 3. Wiedza Powszechna 850.
Wykorzystywanie surowców odpadkowych w Polsce Ludowej. Rola chemii w rozwoju gosp. odpadkami. Żłom metalowy. Odpadki w przemyśle włók. Makulatura. Odpadki poubojowe. Odpadki w garbarni. Regeneracja gumy. Szkło i butelki. Odpadki w gospodarstwie domowym. Organizacja zbiórki odpadków. Udział całego społeczeństwa w tej akcji.
1136. HORSKI TADEUSZ: **Jakość produkcji nieodłącznym elementem walki o wydajność pracy i plan.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 115—117.
Krytyczna ocena form walki o wydajność pracy i oszczędność w r. 1951 w górnictwie, hutnictwie, przem. metalowym i włókienniczym. Omówienie nowych form pracy i zobowiązań w tych przemysłach począwszy od stycznia 1952 r.
1137. **Industrieberichterstattung.** Statist. Praxis. R. 6. 1951, nr 12, str. 202—203.
Wskaźniki rozwoju różnych gałęzi przemysłu NRD w poszczególnych latach planu 5-letniego (1951—1955) w porównaniu do roku 1950. Baza surowcowa, półfabrykaty.
1138. KORDA B.: **Ukazatele a rozbor plneni planu w prumyslu.** Statist. obzor. 1951, nr 5, str. 386—392.
Wskaźniki i analiza wykonania planów w przemyśle.

1139. M.: **Nowa organizacja przemysłu czechosłowackiego.** Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 53—55.

Zagadnienia poruszane na plenum wrześniowym KCKPCS: analiza dotychczasowego stylu pracy na odcinku org. kierownictwa gospodarczego. Zasady reorganizacji i powołanie nowych resortów.

1140. MUELLER HEINZ: **Der Rekonstruktionsplan in der volkseigenen Industrie.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 49, str. 8.

Opracowanie przez „Niemiecką Izbę Techniki“ planu rekonstrukcji przemysłu uspołecznionego w NRD. Plan ogólny, plany szczegółowe i plany jednostkowe podstawowych zakładów.

1141. SOKOŁOW N.: **Planirowanije razwitija i wnedrienija pieriedowoj tiechniki w narodnoje chozjajstwo SSSR.** Plan. Choz. 1951, nr 6, str. 57—67.

Czynniki postępu technicznego w systemie gospodarki soc. Formy i zakres prac naukowo-badawczych w ZSRR w tym zakresie. Osiągnięcia.

1142. SZOSTAKOWSKA ANNA: **Realizacja rocznych planów.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 55—57.

Przegląd osiągnięć przem. węglowego, hutniczego, lekkiego i budownictwa przemysłowego w 1951 r.

1143. TKACZENKO W.: **Za wysokoje kaczestwo produkciji.** Plan. choz. 1951, nr 6, str. 68—80.

Przepisy prawne z zakresu normalizacji i standaryzacji wyrobów obowiązujące w ZSRR jako środek podniesienia jakości produkcji.

1144. ★ WRZOSEK ANTONI: **Przemysł środków konsumpcji.** Warszawa 1951. Cyt., s. 48, 3 nlb. Wiedza Powszechna 861.

Praca stanowi część geograficznego zarysu przemysłu Polski Ludowej w pocz. planu 6-letniego. Zarys rozwoju przemysłu: szklarskiego, ceramiki szlachetnej, włókienniczego, odzieżowego, drzewnego, papierniczego, instrumentów muz., graficznego, skórzanego oraz przemysłu przetwórczo-rolnego i spożywczego.

Zob. poz. 835, 880, 1064, 1093, 1454, 1468.

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁOWE

1145. BEM ALEKSANDER: **Gospodarka paliwami stałymi w zakładach przemysłowych.** Gosp. mater. R. 4. 1952, nr 1, str. 5—8.

Normy zużycia paliw. Współzawodnictwo w oszczędzaniu paliwa (osiągnięcia, charakterystyka, wnioski).

1146. **Der Betriebsplan der volkseigenen Wirtschaft.** Wirtschaft R. 6. 1951, nr 47, str. 5; nr 48, str. 7; nr 49, str. 5; nr 50, str. 7; nr 51, str. 5; nr 52, str. 5.

Planowanie maszynogodzin na jednostkę produktu; planowanie maszynogodzin dla brutto produkcji. Plany wykorzystania maszyn.

1147. CHMIELEWSKI WITOLD: **Zadania na 1952 rok w dziedzinie usprawnienia gospodarki magazynowej.** Gosp. mater. R. 4. 1952, nr 1, str. 18—23.

1148. DMITRIJEW M.: **O putiach sniżenija siebiestoimosti promyslennoj produkcii.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 13—23.

Składniki kosztów produkcji w niektórych ważniejszych radzieckich zakładach przemysłowych. Sposoby obniżenia tych kosztów. Stan urządzeń technicznych. Rola postępu technicznego. Zużycie materiałów. Racjonalizacja pracy jako wyraz politycznej świadomości pracowników.

1149. EPSZTEJN ILJA: **Zadania ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw przemysłowych na obecnym etapie.** Ekon. Org. Pracy. R. 3. 1952, nr 1, str. 2—5.

Znaczenie i zadania planowania wewnątrzzakładowego. Konieczność polepszenia wyników ekonomicznej działalności przedsiębiorstwa. Socjalistyczne zarządzanie zakładem.

1150. FIEDOSIEJEW K.: **Siebiestoimost' promyslennoj produkcii i puti jejo sniżenija.** Profies. sojuzy. 1951, nr 12, str. 18—25.

Struktura kosztów produkcji przemysłowej w ZSRR. Formy i metody akcji oszczędnościowej w zakresie obniżki kosztów produkcji.

1151. FIEDOTOW N.: **O nierównomierności pracy przedsiębiorstw przemysłowych.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 2, str. 89—92.

Gospodarcze znaczenie zagadnienia organizacji równomiernej pracy przedsiębiorstw w ramach planów miesięcznych i rocznych. Warunki sprzyjające właściwej organizacji produkcji, zaopatrzenie, normowanie zużycia materiałowego i in. (skrót art. z mies. „Planowoje Chozjajstwo“ 1951, nr 5).

1152. GAUDLITZ MARGARETE: **Erfahrungen mit der Einführung persönlicher Konten und der Brigadeabrechnung.** Arbeit. R. 6. 1952, nr 1, str. 23—24.

Konta osobiste i brygadowe wykazujące oszczędności materiałowe. Wskazówki dotyczące stosowania różnego rodzaju norm zużycia materiałowego.

1153. KNACK GERHARD: **VEB-Plan — das Gesetz des Betriebes.** Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 1, str. 1.

Plan zakładowy częścią integralną Nar. Planu Gosp. Podział planu zakładowego na plany odcinkowe. Wprowadzenie do planu ścisłych wskaźników techniczno-gospodarczych.

1154. PIASECKI JAN: **Zasady projektowania instalacji elektro-energetycznych dla dużych zakładów przemysłowych.** Prz. elektrot. R. 28. 1952, nr 1, str. 7—12.

1155. PILAWSKI BRONISŁAW: **Plan techniczno-przemysłowo-finansowy na rok 1952.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 2, str. 67—69.

Zadania i charakterystyka planu. Omówienie metodologii planowania na 1952 r.

1156. **Połnostiu ispolzowat' riezierwy rosta promyslenno proizwodstwa.** Plan. choz. 1951, nr 6, str. 19—29.

Charakterystyka zdolności produkcyjnej zakładu przemysłowego. Sposoby jej aktywizacji przez organizację pracy i mechanizację procesów produkcyjnych. Zalecenia w zakresie gosp. mat.

1157. ★ RYBCZENKOWA M., SWIRIDOW D.: **W bor'bie za sniżenije siebiestoimosti promyslennoj produkcii. Iz opyta pieriedowych priedprijatij.** Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 118, 2 nlb., 1 tabl.

Czynniki obniżenia kosztów własnych produkcji w przedsiębiorstwach przemysłowych. Rola postępu technicznego, rozrachunku gospodarczego i racjonalnej gospodarki materiałowej.

1158. ★ **Sodružestwo nauki s proizwodstwom.** Sbornik statiej. Moskwa 1951. Moskowskij Raboczij, s. 178, 2 nlb.

Zbiór artykułów przedstawiających zakres i formy współpracy nauki z praktyką w radzieckim przemyśle. Przykłady współpracy instytutów naukowych z zakładami przemysłowymi. Wymiana doświadczeń.

1159. ★ **Statut narodnich podniku prumyslowych.** Praha 1950. Prumyslowe Nakladatelstvi, s. 300.

Tekst statutu czechosł. uspołecznionych przedsiębiorstw przemysł. z 26.VII.1950. Ustawy i rozporządzenia z l. 1948—1950 o nacjonalizacji poszczególnych gałęzi, organizacji produkcji, dystrybucji, o finansowaniu przeds. przemysłowych.

1160. ★ SZOŁOMOWICZ N. A.: **Analiz chozjajstwiennoj diejatielnosti promyslennowo priedprijatija.** 1950 Gosfinizdat. Rec. T. Kalinin: Analiz diejatielnosti promyslennowo priedprijatija-orudije bor'by za wypolnienije chozjajstwiennowo plana. Plan. choz. 1951, nr 6, str. 91—94.

Krytyczne omówienie usterek publikacji: Nieprawidłowe przedstawienie form i metod analizy czynników takich jak: zatrudnienie, zaopatrzenie materiałowo-techniczne, koszty. Brak wypowiedzi na temat przekroczenia planu.

1161. SZYMAŃCZYK JANUSZ: **Aktualny stan przepisów w zakresie upłynniania nadwyżek materiałowo-towarowych oraz przedmiotów majątku trwałego.** Gosp. mater. R. 4. 1952, nr 1, str. 8—15.

Zasady ujawniania i upłynniania nadwyżek mat.-zaopatrzeniowych. Przepisy szczegółowe, wydane przez niektóre resorty. Odmienne zasady upłynniania niektórych materiałów. Zasady przekazywania przedmiotów majątku trwałego. Kontrola przebiegu tej akcji.

1162. ★ TIEPŁOW G. W.: **Rezerwy przedsiębiorstw przemysłowych i ich wykorzystanie.** Tłum. z jęz. ros. Romuald Buczyński. Warszawa 1951. Polgos, s. 52, 1 nlb. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu T. XLIII.

Mobilizacja rezerw produkcyjnych w zakładzie przemysłowym. Obliczanie i ujawnianie rezerw. Rezerwy w dziedzinie nakładów na materiały. Znaczenie oszczędności. Rezerwy podniesienia wydajności pracy. Organizacja i mechanizacja pracy. Rezerwy zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw.

1163. TOPCZIJEW A. W.: **Ukrieplenije sodružestwa nauki i proizwodstwa.** Sowiet. kniga. 1952, nr 1, str. 3—10.

Leninowska teza o jedności nauki i praktyki. Rola fachowej literatury w tym zakresie. Formy współpracy praktyków z naukowcami.

1164. ★ WANG ADAM: **O planowaniu wewnątrzzakładowym**. Warszawa 1951. Polgos, s. 29, 3 nlb.

Znaczenie planowania wewnątrzzakł. dla realizacji planów gospodarczych. Plan technicz.-przemysł.-finans. Planowanie operatywne. Cele, formy i metody planowania operatywnego. Uporządkowanie dokumentacji techn. Plany usprawnień. Zagadn. współzawodn. Doświadczenia ZSRR w dzied. planowania operatywnego. Postulaty autora dot. organiz. planowania operatywnego w Polsce.

Zob. poz. 990, 1005, 1008, 1099.

BUDOWNICTWO — INWESTYCJE

1165. ★ BALICHIN M. I.: **Planirowanije siebiestoimosti stroitielno-montażnych rabot**. Moskwa 1951. Gosstrojizdat, s. 140, 4 nlb.

Metodyka planowania kosztów własnych wykonawstwa budowlanego w działach pomocniczych budownictwa. Struktura tych kosztów. Kontrola.

1166. BAŁAMUCKI STANISŁAW: **Ze współzawodnictwa służb inwestycyjnych Dyrekcji O[kręgowych] S[zkolenia] Z[awodowego]**. Szkoła zaw. 1952, nr 2, str. 51—54.

Czynniki twórcze w realizacji planu inwestycyjnego za III kw. 1951 r. Analiza błędów i niedociągnięć służb inwestycyjnych.

1167. ★ BARTOSZEWICZ STANISŁAW: **Materiały budowlane w planie sześcioletnim**. Warszawa 1951. PWT, s. 70, 2 nlb.

Zadania i rozwój przemysłu materiałów budowlanych w planie 6-letnim. Postęp techniczny w dziedzinie przem. mater. budowl.

1168. BĄCZKOWSKI ZYGMUNT: **Uwagi do opracowania scalonych norm kosztorysowych w Polsce**. Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 2, str. 10—14.

Historyczny rozwój norm kosztorysowych w Polsce. Warunki opracowania norm. Wnioski.

1169. BIELSKI MIECZYŚLAW: **Zadania inspekcji inwestycyjnej**. Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 1, str. 20—22.

1170. ★ BUKSZTEJN D. I., PROTOPOPOW S. N., SYRCOWA Je. D.: **Organizacja i planowanie stroitielstwa**. Moskwa 1951. Gosfinizdat, s. 215, 1 nlb.

Zagadnienia podstawowe z zakresu planowania i organizacji w przemyśle budowlanym. Zasady organizacji robót kapitalnych. Planowanie w zakresie mechanizacji pracy, zaopatrzenia materiałowo-technicznego i transportu wewnętrznego. Plan zatrudnienia, kosztów i finansowy. Rozrachunek gospodarczy w przedsiębiorstwach budowlanych. Omówienie nowych metod pracy w budownictwie.

1171. CZUB ROMAN: **Formy organizacyjne dotychczasowych Dyrekcji Budów i jednostek wykonawstwa inwestycyjnego**. Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 2, str. 15—20.

1172. DAHL HERBERT: **Baukostensenkung durch Arbeitsaufbauplanung**. Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 49, str. 9.

Udoskonalenie metodologii planowania robót budowlanych zasadniczym warunkiem obniżki kosztów w budownictwie. Wytoczne usprawnienia planowania prac budowlanych.

1173. ★ DJAKOW P. P.: **Gidromechanizacja ziemnych rabot na żelznodoriznym transportie**. Izd. 2. Moskwa 1950. Transzeldorizdat, s. 402. Rec. Fridman B. E. Sowiet. kniga. 1951, nr 12, str. 54—56.

Zakres wykorzystywania energetycznych zasobów wodnych do robót ziemnych w budownictwie dróg

żelaznych w ZSRR. Krytyczne omówienie terminologicznych i rzeczowych usterek książki.

1174. DOWNAROWICZ STANISŁAW: **Walka z marnotrawstwem materiałowym w budownictwie**. Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 126—127.

Przyczyny marnotrawstwa i sposoby walki z nimi.

1175. GOBIERMAN I.: **Centralizowannyje pieriewozki kirpicza w Moskwie**. Awtomobil. R. 29. 1951, nr 12, str. 4—10.

Rozmiary robót budowlanych w Moskwie w 1951 r. Organizacja dostawy cegły dla celów tego budownictwa. Struktura kosztów transportu. Usprawnienia.

1176. ★ HAKOR STEFAN: **Inwestycje w Planie Sześcioletnim**. Warszawa 1951. K i W, s. 44, 3 nlb.

Rozmiary inwestycji i kierunki inwestowania w planie 6-letnim. Wzrost stopy życiowej mas pracujących. Pokrycie inwestycji. Zadania przedsięwzięć budowlano-montażowych i biur projektów w planie 6-letnim.

1177. IWANOWSKI W., JANICZKIEWICZ ST.: **Założenia do planu postępu technicznego Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego na rok 1952**. Budown. przem. R. 1. 1952, nr 1, str. 2—11.

1178. JAWORSKI KAZIMIERZ: **Wytoczne planu technicznego budownictwa na rok 1952**. (Cz. II) Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 2, str. 1—9.

Zagadnienia zużycia materiałów, konstrukcji, standardów i norm. Zadania produkcji seryjnej. Zadania Instytutów Naukowo-Badawczych. Zob. poz. 5491 z 1951 r.

1179. ★ KUPIERMAN Ja. M.: **Puti uskorienija oboracziwajemosti sriedstw podriadnych organizacii**. Moskwa 1950. Gosplanizdat, s. 117, 3 nlb.

Skład i struktura środków obrotowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych. Swoiste cechy tworzenia i obiegu tych środków. Normowanie. Osiągnięcia w zakresie obniżenia wielkości środków obrotowych na niektórych wzorowych budowach.

1180. KUROWSKI STEFAN: **Działalność państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych w 1951 r**. Prz. budowl. R. 24. 1952, z. 1. str. 1—8.

Struktura organizacyjna przedsiębiorstw. Likwidacja sezonowości w budownictwie. Zatrudnienie. Wydajność pracy.

1181. MAŁACHOWSKI MATEUSZ: **Problemy rozwoju budownictwa w r. 1952**. Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 1, str. 4—8.

Ocena stanu budownictwa na przełomie 1951/52 r. Charakterystyka planu budownictwa na r. 1952. Wnioski dotyczące środków realizacji zadań planu.

1182. ★ MICHAJŁOW P. D.: **Dogowory i rasczety w kapitalnom stroitielstwie**. Moskwa 1951. Gosstroizdat, s. 255, 1 nlb.

Zasady zawierania umów planowych w budownictwie radzieckim. Warunki umów planowych. Gospodarka finansowa i rozrachunek gospodarczy. Kredytowanie. Zaliczkowanie. Rewizja cen. Zasady przyjmowania robót zleconych od wykonawców. Tryb załatwiania sporów.

1183. NECHAY JERZY: **Dotychczasowe osiągnięcia I[nstitutu] T[ekniki] B[udowlanej] i węzłowe zadania bieżące**. Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 1, str. 8—13.

Powstanie i rozwój Instytutu oraz jego organizacja. Wyniki prac oraz bieżące zadania ITB.

1184. ★ PIESCZENKO N. Je., CZERIEMUSZKIN P. A.: **Organizacja i proizvodstwo sanitarno-technicznych rabot**. Moskwa 1951. Strojizdat, s. 303, 1 nlb.

Organizacja zaopatrzenia materiałowo-technicznego przy budowie urządzeń sanitarnych: wodociąg-

- gowych, kanalizacyjnych, gazowniczych, centralnego ogrzewania i wentylacji. Podstawy i zasady planowania w tym zakresie.
1185. **Przegląd aktów normatywnych budownictwa.** Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 1, str. 33—37; nr 2, str. 37—40.
1186. **PTASZYCKI TADEUSZ: Fundamenty nowego miasta.** Miasto. R. 3. 1952, nr 1, str. 8—11.
Opis prac i założeń projektowych miasta Nowej Huty.
1187. **Przegląd aktów normatywnych inwestycyjnych odnoszących się do Planu I [nwestycyjnego] na 1952 r.** Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 1, str. 26—33; nr 2, str. 34—37.
1188. **Przepisy inwestycyjne na rok 1952 (według stanu na dzień 1 stycznia 1952 r.)** Prz. Ust. gosp. R. 5. 1952, nr 1, str. 20—25.
Akty podstawowe. Planowanie inwestycyjne. Zasady finansowania inwestycji.
1189. ★ **SECOMSKI KAZIMIERZ: Plan oddawania inwestycji do użytku.** Warszawa 1951. Polgos, s. 27, 1 nlb. Biblioteka Planowania T. XIII.
Definicja planu oddawania inwestycji do użytku. Pojęcie efektu produkcyjnego, usługowego i użytkowego. Szczegółowa analiza planu oddawania inwestycji do użytku.
1190. **SECOMSKI KAZIMIERZ: Problemy inwestycyjne roku 1952.** Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 1, str. 1—4.
O postęp w opracowywaniu dokumentacji techn. Poprawa jakości oprac. planu inwestycyjnego. Stabilizacja zadań inwestycyjnych. Charakterystyka zadań planu inwestycyjnego na r. 1952.
1191. ★ **SZACHNOWICZ A. I.: Osnovy finansowej roboty w podryadnych strotielnych organizacijach.** Moskwa 1951. Gos. Izd. Litier. po Strotielstwu i Architekturje, s. 233, 3 nlb.
Zasady rozrachunku gospodarczego w pomocniczych przedsiębiorstwach budowlanych. Finansowanie inwestycji i remontów kapitalnych. Środki trwałe i obrotowe przedsiębiorstw. Zaliczkowanie zamówień w tych przedsiębiorstwach przez zleceńodawców. Plan finansowy. Kredyt bankowy. Operacje rozliczeniowe. Potrącenia z zysku. Analiza działalności finansowej.
1192. **SZONERT KAROL: Tryb zaopatrzenia i dystrybucji materiałów budowlanych na 1952 rok.** Mater. budowl. R. 7. 1952, nr 1, str. 2—7.
1193. **TRZECIAK JÓZEF: Doświadczenia inwestora z budowy nowych miast.** Miasto. R. 3. 1952, nr 1, str. 29—31.
Uwagi na temat: dokumentacji technicznej, uzbrojenia terenu, zagospodarowania placu budowy, spraw bytowych robotników budowlanych i nowoczesnych metod pracy oraz współzawodnictwa.
1194. **Ukol odborarzu-zajistit splneni planu we stawebnictwi.** Hospodarz. R. 6. 1951, nr 50, str. 4.
Sytuacja w czechosł. przemyśle budowlanym. Problem absencji, zła organizacja i wadliwe przygotowanie pracy — dwie przyczyny niewypełnienia planu w czechosłowackim przemyśle budowlanym.
1195. **VERTUN A.: Projektowanie organizacji budowy.** Budown. przem. R. 1. 1952, nr 1, str. 32—40.
Części składowe projektu. Sposób opracowywania. Pomoce przy sporządzaniu projektów.
1196. **WAGNER R.: Verbesserung der Wohnverhältnisse der Bergarbeiter.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 6. 1951, nr 23, str. 534—535.
5-letni plan budownictwa mieszkaniowego w ośrodkach górniczych. Lokalizacja ważniejszych inwestycji budownictwa mieszkaniowego.
1197. **ZAJBERT MIECZYŚLAW: Dotychczasowe osiągnięcia [Instytutu] [Organizacji] [Mechanizacji] [Budownictwa].** Inw. i Budown. R. 2. 1952, nr 1, str. 13—17.
1198. **Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 19 z dnia 19 stycznia 1952 r. w sprawie trybu zaopatrzenia i dystrybucji niektórych pomocniczych materiałów budowlanych w 1952 roku.** Biul. PKPG. 1952, nr 5, poz. 34.
1199. **ŻRAŁEK STANISŁAW: Z doświadczeń budownictwa Nowej Huty.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 21—24.
Zasady lokalizacji miasta. Ocena zadań i wyników poszczeg. etapów budowy. Wyniki masowego szkolenia robotników.
1200. **ŻRAŁEK STANISŁAW: Z doświadczeń inwestora.** Miasto. R. 3. 1952, nr 1, str. 14—18.
Wielkość i koszty budowy Nowej Huty. Dotychczasowa realizacja budowy. Zagadnienie uzbrojenia terenu. Kolejność robót. Zagadnienia organizacyjne. Eksploatacja miasta. Plan na rok 1952.
Zob. poz. 982, 1013—14, 1062, 1086, 1449, 1461.

GÓRNICTWO I ENERGETYKA

1201. ★ **AGOSZKOW M.: Ustalanie zdolności produkcyjnej kopalni rudy.** Tłum. z jęz. ros. S. Gruchała. Warszawa 1951. Polgos, s. 302, 1 nlb. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu T. XXIX.

Metody ustalania zdolności produkcyjnej kopalni. Roczna zdolność prod. kopalni. Określenie optymalnej zdolności produkc. kopalni.

1202. ★ **BOROWSKI JAN: Ropa naftowa.** Warszawa 1951. Czyt., s. 51.

Występowanie ropy, jej wydobywanie i przeróbka. Produkty ropy i ich zastosowanie. Historia rozwoju przemysłu naftowego. Przemysł naftowy w ZSRR. Przemysł naftowy w Polsce.

1203. ★ **DAWYDOW M. M.: Wielikoje gidrotiechniczskoje strotielstwo w SSSR.** Moskwa 1951. Prawda, s. 31, 1 nlb.

Przegląd planów budowy wielkich siłowni wodnych w ZSRR. i przebiegu ich realizacji. Ogólna charakterystyka budownictwa epoki stalinowskiej.

1204. **FRIEDRICH KURT: Selbstkostensenkung durch Energieverbrauchsnormen.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 51, str. 9; Arbeit u. Sozfürsorge. R. 7. 1952, z. 1, str. 3—4.

Zaopatrzenie energetyczne wąskim gardłem gospodarki NRD. Metody zaoszczędzania energii gazowej i elektrycznej. Badania w tym kierunku na wyższych uczelniach technicznych.

1205. **MAGIERA KAZIMIERZ: Zarys planu inwestycyjnego resortu górnictwa na 1952 r.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 1, str. 9—11.

1206. **MAZURKIEWICZ S.: Gospodarcze problemy żupy solnej w Bochni.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 2, str. 13—16.

Złoża bocheńskie. Nierentowność urobku. Zagadnienie odpadów. Projekty ogniowej rafinacji soli.

1207. **NAJER L.: O zadaniach Ministerstwa Górnictwa w 1952 roku.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 2, str. 1—5.

Planowany wzrost produkcji i rozwój techniki. Obniżka kosztów własnych produkcji. Problem akumulacji przemysłowej.

1208. **NAUMANN FRITZ: Einführung persönlicher Konten im Giessereibetrieb.** Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 1, str. 9.

Sposoby oszczędzania surowców w hutnictwie NRD. Wprowadzenie „kont osobistych“ w odlewniach.

1209. **NOSEK W.: Ostrawa — początkiem obrotu.** Tworba. R. 21. 1952, nr 4, str. 80—83.

Realizacja uchwały KC KPCz i Rządu CzSR dot. sytuacji w górnictwie węgla kamiennego.

1210. ★ PELNARZ A.: **Uhli — zakładni surowina.** Praha 1951. Prumyslowske Wydawatelstvi, s. 328.

Światowa i europejska sytuacja węglowa po dwóch wojnach światowych. Węgiel w historii i życiu W. Brytanii, Niemiec, Francji, Belgii, Holandii, Luksemburga, Saary. Węgiel Zagłębia Ruhry. Węgiel w St. Zjedn. Sytuacja węglowa w pozostałych krajach europejskich i pozaeuropejskich. Ludowo-demokratyczna Polska — mocarstwo węglowe. Węgiel w Zw. Radzieckim. Znaczenie węgla dla CzSR.

1211. PŁODOWSKI T.: **Zasady projektu nowego prawa górniczego.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 2, str. 16—18.

1212. REGUŁA T.: **Możliwości obniżenia kosztów wierceń w przemyśle naftowym.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 1, str. 14—17; nr 2, str. 21—24.

Omówienie głównych składników kosztów wiercenia otworu świdrowego. Zagadnienie modernizacji urządzeń wiertniczych. Walka o postęp wiertniczy. Czynniki obniżenia kosztów wierceń.

1213. RYSZKA JAN: **Gospodarka materiałowa na tle wewnątrzzakładowego planowania.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 1, str. 17—19.

Specyficzne cechy gosp. materiałowej w przemyśle węglowym. Wartościowy plan zużycia materiałów i jego wady. Omówienie instrukcji wewnątrzzakładowego planowania.

1214. SOMOW W. I.: **Tiechniczeskaja riekonstrukcija ugołnoej promysłennosti SSSR.** — Woprosy socialisticeskoj promysłennosti, str. 55—94.

Monografia podmoskiewskiego zagłębia górniczego. Przeciwwstawienie zacofania technicznego podmoskiewskich kopalń za caratu współczesnemu postępowi w tej dziedzinie.

1215. WIERESZCZAGIN A., BAMAIŁOW S.: **Bor'ba za sniżenie siebiestoimosti produkciji na przedpriatjach Urała.** Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 3—14.

Wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu struktury kosztów produkcji przemysłowej.

1216. ★ WINTER A.: **Budowle ludu i „budownictwo“ kapitalistów.** Tłum. z jęz. ros. W. Baranowski. Warszawa 1951. K i W, s. 31, 1 nlb.

Wielkie budowle komunizmu i rozwój energetyki w ZSRR. Znaczenie wielkich siłowni wodnych dla gospodarki ZSRR. Militaryzacja energetyki w St. Zjedn.

1217. WIRSKI LEON: **O prawidłowe stosowanie systemu cen ewidencyjnych na materiały w przedsiębiorstwach przemysłu węglowego.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 1, str. 20—22.

Zob. poz. 842, 1039, 1043, 1088—89, 1101, 1426, 1457.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

1218. FELDMAN O.: **Perspektywy rozwoju gazownictwa w Polsce.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 2, str. 6—8.

Zasoby gazu miejskiego, koksowniczego i ziemnego, ich zużycie oraz możliwości rozwoju dalszej gazyfikacji kraju.

1219. ★ SZPILEWICZ ALEKSANDER: **Koksochemia w Planie 6-letnim.** Warszawa 1951. PWT, s. 74, 1 nlb.

Rozwój i znaczenie przemysłu koksochemicznego w planie 6-letnim. Wzrost produkcji. Program inwestycyjny. Bezpieczeństwo i higiena pracy. Postęp techniczny i wkład techniki radzieckiej.

1220. ★ ZAWADA EDWARD: **Chemia w Planie 6-letnim.** Warszawa 1951. Czyt., s. 65, 2 nlb. Wiedza Powszechna 842.

Znaczenie przemysłu chemicznego. Zarys rozwoju przemysłu chemicznego. Przem. chem. w ZSRR. Chemia a wzrost stopy życiowej ludności. Węgiel bazą surowcową przem. chemicznego. Znaczenie przem. chem. dla rolnictwa. Przemysł chemii nieorganicznej. Osiągnięcia przemysłu chemicznego i jego dalszy rozwój w planie 6-letnim.

PRZEMYSŁ CIĘŻKI

1221. ★ DLIN A. M.: **Techniczno-ekonomiczna analiza produkcji przemysłu budowy maszyn.** Tłum. z jęz. ros. Warszawa 1951. Polgos, s. 218. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, t. XL.

Zadania i metody analizy pracy przedsiębiorstwa socjalist. w zastosowaniu do przemysłu budowy maszyn. Badanie wielkości i struktury produkcji. Jakość produkcji i dyscyplina technologiczna. Wykorzystanie urządzeń produkcyjnych, maszyn, materiałów i paliw. Analiza zatrudnienia, wydajności pracy. Koszty własne produkcji.

1222. ★ **Ekonomija metallow na maszynostroitelnych przedpriatijach.** Moskwa 1950. Gosnabizdat, s. 142, 2 nlb.

Zasady gospodarki materiałowej w przemyśle metalowym. Normy zużycia metali deficytowych i szczególnie cennych. Zalecenia dotyczące stosowania tych metali.

1223. JASKULSKI SZCZEPAN: **Metoda potokowa w przemyśle motoryzacyjnym.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 25—28.

1224. MAZURKIEWICZ JAN: **O podstawach naukowych radzieckiego przemysłu samochodowego.** Motoryzacja. R. 7. 1952, nr 1, str. 10—13.

1225. ★ NIESZTO A. W.: **Wniedrienije pieriedowych metodow organizacii proizwodstwa i pieriedowej tiechnologii.** Moskwa 1951, s. 43, 4 nlb.

Rozwój systemu produkcji potokowej w zakładach metalurgicznych „Kaliber“ w Moskwie. Rozwój form współzawodnictwa pracy w tych zakładach. Zakres współpracy z zakładami naukowymi nad metodami racjonalizacji pracy. Formy upowszechnienia tych metod.

1226. ★ ROS JERZY: **Stalowe źródła siły.** (Reportaż z wielkiej budowy). Warszawa 1951. K i W, s. 39, 1 nlb.

Reportaż z budowy stalowni huty „Czestochowa“, jednej z większych inwestycji planu 6-letniego. Zespołowy wysiłek budowniczych nowej stalowni i robotników huty „Czestochowa“.

1227. ★ SAKSAGANSKIJ T. D.: **Kak organizowano proizwodstwo na maszynostroitelnom zawodzie.** Moskwa 1951. Gos. Nauczno-Techn. Izd. Maszynostroitelnoj Litier., s. 211, 1 nlb.

Zasady organizowania produkcji w przemyśle budowy maszyn. Plan techniczno-przemysłowo-finansowy przedsiębiorstwa. Normowanie i organizacja pracy. Place. Produkcja potokowa jako przodująca forma organizacji produkcji. Gospodarka narzędziowa. Racjonalizacja i wynalazczość. Dyscyplina technologiczna. Źródła obniżki kosztów własnych. Bilans przedsiębiorstwa.

1228. SCHUMANN PAUL: **Materialverbrauchsnormen im Maschinenbau.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 52, str. 8.

Opracowanie norm zużycia materiałowego na podstawie „kart wytwórczych“ w przemyśle maszynowym.

1229. **Usneseni predsednietwa Ustrz. Wyboru KPCz z dn. 9.XI.1951.** Plan. Hosp. R. 4. 1951, nr 9, str. 637—657.

Uchwała Prezydium KC KPCz w sprawie przemysłu hutniczego. Ocena dotychczasowej sytuacji. Zapewnienie pełnego wykorzystania hut, uspraw-

nienie technologii i organizacji, mechanizacja i automatyzacja hut, lepsze wykorzystanie wysokich pieców, podniesienie norm wydajności pracy, zarobków i uposażeń, rekrutacja siły roboczej. Załączniki.

1230. WIEDIENIANIN C., KOŻEWNIKOW W.: **Gigant sowieckim awtostrójem. Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 24—35.**

Etapy budowy jednego z największych zakładów samochodowych im. Mołotowa w Gor'kowie: Przystosowanie stachanowskich metod pracy, opanowanie techniki budowy samochodów, doskonalenie ich konstrukcji. Rola zakładów im. Mołotowa w upowszechnianiu nowych metod pracy. Warunki pracy i płacy w tych zakładach.

Zob. poz. 976, 1063, 1104, 1452, 1459.

PRZEMYSŁ LEKKI

1231. AFANASIEWA A. A.: **Proizwodstwiennye riezirywy obuwnoy fabryki. Legk. promyszl. R. 11. 1951, nr 12, str. 8—10.**

Środki obrotowe fabryki w przemyśle obuwniczym. Organizacja zaopatrzenia materiałowego. Normy zużycia surowców i energii.

1232. **Aktualne zadania przemysłu lekkiego Czechosłowacji. Życie gosp. R. 7. 1952, nr 2, str. 93—94.**

Zagadnienia jakości produkcji, oszczędności w gospodarowaniu surowcem w przem. włókienniczym, lnianym, skórzanym i szklanym.

1233. **China. — Die Aufwärtsentwicklung der Textilindustrie nach der Bereitung. Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 49, str. 12.**

Odbudowa przemysłu włókienniczego w Chinach. Liczby obrazujące wzrost produkcji.

1234. FLEMMING H.: **Zur Aufgabenstellung holztechnologischer Institute im Bereich des forstlichen Hochschulwesens. Wald. R. 1. 1951, nr 1, str. 31—32.**

Ocena dotychczasowej działalności i wytyczne prac instytutów naukowo-badawczych technologicznie drewna w NRD.

1235. ★ FUGIELZANG N. F.: **Posobije po sostawleniju promfinplana dieriewoobrabotywojuszczewo priedprijatija. Moskwa 1951. Gos. Izd. Stroitelnoj Litier., s. 75, 1 plb.**

Metodyka i organizacja pracy przy sporządzaniu planu przedsiębiorstwa przemysłu drzewnego. Zasady pracy wydziału planowania. Sporządzanie poszczególnych części planu (produkcji, pracy, kosztów własnych).

1236. HILDEBRANDT G.: **Das Holz in der Zellstoffindustrie. Wald. R. 1. 1951, nr 2, str. 54—56.**

Dobrze postawiona gospodarka drzewna zasadniczym warunkiem wydajnej produkcji celulozy. Tabele obrazujące osiągnięcia ilościowe i jakościowe produkcji celulozy zależnie od: gatunku, rodzaju i wieku drzewa oraz od jakości gleby.

1237. ILJASZUK I. D.: **O razwitiu trikotażnoy promyszlennosti. Legk. promyszl. R. 11. 1951, nr 12, str. 6—7.**

Rozwój radzieckiego przemysłu dziewiarskiego w l. 1950—1951. Organizacja produkcji.

1238. JAD.: **O wywoy naszego bawlnarskeho prumyslu. Hospodarz. R. 6. 1951, nr 51—52, str. 5.**

Obszerny komentarz do uchwały rządu CzSR w sprawie zwiększenia produkcji tkanin bawełnianych, polepszenia ich jakości, organizacji produkcji oraz wzrostu wydajności pracy.

1239. KASZUBA ZDZISŁAW: **Przemysł skórzany u progu trzeciego roku planu 6-letniego. Prz. skór. R. 7. 1952, nr 1, str. 1—5.**

Analiza osiągnięć produkcyjnych przem. skórzanego w r. 1951. Zadania poszczególnych gałęzi przem. skórzanego w r. 1952.

1240. KAZIENNOW G. N.: **O bazowoy siebiestoiemosti priedpriatija. Tiekstiln. promyszl. R. 11. 1951, nr 11, str. 4—5.**

Składniki kosztów produkcji przędzy. Postulaty z zakresu obniżenia tych kosztów.

1241. LEBIEDIEW W. G., DRUŻENIN M. I.: **Sistematizieskoje snizenije siebiestoiemosti — zakon socializieskogo choziajstwowanija. Tiekstiln. promyszl. R. 11. 1951, nr 11, str. 3—4.**

Struktura kosztów produkcji w radzieckim przemyśle włókienniczym. Zalecenia wypływające z praktyki a prowadzące do obniżenia tych kosztów.

1242. POTIAGAŁOW A. F.: **Normirowanija zagruzki tkacza po pieriechodam i prostoi stanka iz za nieuspiewajemost'. Tiekstil. promyszl. R. 11. 1951, nr 12, str. 6—9.**

Przyczyny przestoju maszyn i marnotrawienie czasu roboczego w zakładach tkackich. Normy wydajności pracy i zaopatrzenia materiałowego.

1243. WIERBICKIJ E. Ju.: **Choziajstwiennyj rasczot na priedpriatijach legkoj promyszlennosti. Legk. promyszl. R. 11. 1951, nr 12, str. 11—13.**

Wyniki stosowania zespołowego i indywidualnego rozrachunku w radzieckim przemyśle lekkim. Formy rozrachunku międzyzakładowego i międzyoddziałowego. Organizacja zaopatrzenia materiałowo-technicznego.

1244. ZARCHIN W. A.: **Za prawilnuju spieczializaciju trikotażnych fabrik. Legk. promyszl. R. 11. 1951, nr 12, str. 3—6.**

Formy specjalizacji radzieckiego przemysłu dziewiarskiego. Organizacja produkcji.

1245. ZŁOTNICKI GRZEGORZ: **Walka o jakość w przemyśle włókienniczym. Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 28—30.**

Analiza błędów pracy w produkcji przem. włókienniczego oraz wskazania środków umożliwiających ich usunięcie.

Zob. poz. 1038, 1042, 1085, 1091, 1408, 1462.

PRZEMYSŁ ROLNY I SPOŻYWCZY

1246. HABAJ BRONISŁAW: **Zadania produkcyjne przemysłu mleczarskiego. Porad. mlecz. jajcz. R. 12. 1952, nr 1, str. 1—4.**

Przygotowanie techniczne zakładów do sezonu. Modernizacja zakładów mleczarskich. Walka z marnotrawstwem materiałowym. Kadry.

1247. ŁĘKAWSKI JERZY: **Walka o oszczędną gospodarkę paliwem w przemyśle cukrowniczym. Gaz. cukrow. R. 54. 1952, nr 1, str. 3—6.**

Stan urządzeń kotłowych. Organizacja systemu kontroli spalania paliwa. Wnioski i wskazania.

1248. M. G.: **Wykonanie planów produkcji CZPMlecz. za IV kwartał 1951 oraz rok 1951. Porad. mlecz. jajcz. R. 12. 1952, nr 2, str. 16.**

1249. MUEHLFORTE HORST: **Kohleneinsparung in der Zuckerindustrie. Lebensmittel-Industrie „C“. R. 3. 1951, nr 12, str. 150—151.**

Metody oszczędnościowe w zużyciu węgla w przemyśle cukrowniczym. Oszczędnościowe suszenie krajanki buraczanej.

1250. ★ **Die Nahrungs — und Genussmittelindustrie. Berlin 1951. Verlag — Die Wirtschaft, s. 94.**

Przegląd rozwoju przemysłu spożywczego w latach 1945—1950. Planowanie produkcji, inwestycji, zaopatrzenia w surowce i materiały, technika oraz rozwój prac naukowo-badawczych w przemyśle spożywczym.

1251. **Osnownyje zadaczi molocznoj promyslennosti w 1952 godu.** Molocz. promysl. 1952, nr 1, str. 1—4.

Zadania radzieckiego przemysłu mleczarskiego w zakresie ilości i jakości wyrobów w 1952 r. oraz środki realizacji tych zadań.

Zob. poz. 1083, 1096.

DROBNA WYTWÓRCZOŚĆ I RZEMIOSŁO

1252. CZADAJEW J.: **O powszechny rozwój produkcji towarów powszechnego zużycia w przedsiębiorstwach przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy w ZSRR.** (skrót 1. cz. art. z czas. Plan. choz., 1951, nr 4). Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 2, str. 35—36.

Wykonanie zadań przem. terenowego i spółdzielczości pracy w stalinowskim powojennym planie 5-letnim. Omówienie przyczyn niektórych braków organizacyjnych i produkcyjnych.

1253. DONNER MARIAN: **Ryczałty dla drobnego rzemiosła na rok 1952.** Rzem. R. 2. 1952, nr 7, str. 3, 6, 7.

Omówienie rozp. Min. Finansów z dn. 7.I.52 r. w sprawie ryczałtów. Zasięg i wysokość ryczałtów. Tabele.

1254. ★ GOUT TADEUSZ: **Zadania rad narodowych na odcinku drobnej wytwórczości i rzemiosła.** Warszawa 1951. Wydział Prasy i Propagandy CK SD, s. 85, 1 nlb.

Organy wykonawcze rad narodowych i ich działalność w zakresie drobnej wytwórczości i rzemiosła. Organizacja państwowego przemysłu miejscowego. Planowanie terenowe. Zaopatrzenie w surowce i materiały. Polityka kadr. Przepisy prawne.

1255. IWASZKIEWICZ W.: **Usługi w drobnej wytwórczości.** Rzem. R. 2. 1952, nr 3, str. 3.

Pojęcie usług i ich rola gospodarza. Podział usług. Ochrona jakości usług. Rozmiary punktów usługowych. Konieczność planowania usług.

1256. NIEMIEC JÓZEF: **Najważniejsze wskazania dla spółdzielczości pracy.** Drob. wytw. R. 2. 1952, nr 1, str. 24—26.

Główne zadania spółdz. pracy w r. 1952 w zakresie produkcji.

1257. STYKOWSKI WACŁAW: **Zadania spółdzielczości inwalidzkiej na rok 1952.** Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 2, str. 18—19.

1258. SZŁAZAK FAUSTYN: **Rzemiosło na przełomie 1951/52 r.** Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 1, str. 16—20.

Poprawa sytuacji rzemiosła wynikiem opieki władz. Podatki, spółdzielnie pomocnicze, samorząd gospodarczy i szkolenie zawodowe w rzemiosle w r. 1951 i 1952. Znaczenie usług i jakości wytwarzanych artykułów.

1259. SZYDŁOWSKA ZOFIA: **Nowe zadania przemysłu artystycznego.** Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 1, str. 31—33.

1260. ZELICKI PAWEŁ: **Kilka zagadnień spółdzielczości pracy w 3 r. planu 6-letniego.** Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 1, str. 12—15.

Walka o obniżenie kosztów własnych i likwidację remanentów. Operatywne planowanie produkcji i zharmonizowanie jej z potrzebami rynku. Usprawnienie sieci usług. Potrzeba podniesienia poziomu i stylu pracy samorządu spółdzielczego.

1261. ZEBROWSKI ADAM: **Wstępujemy w 3 rok planu 6-letniego.** Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 1, str. 2—7.

Osiągnięcia i braki drob. wytwórczości w zakresie organizacji i produkcji w r. 1951. Charakterystyka drob. wytwórczości i jej zadań w r. 1952.

Zob. poz. 979, 1079, 1121.

XIV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1262. A. P.: **Wyrobni a dodatkowe ukoly w zemedelstwi na r. 1952.** Hospodarz. R. 6. 1951, nr 50, str. 5.

Zadania produkcyjne rolnictwa czechosł. na r. 1952. Planowana wielkość dostaw w r. 1952.

1263. **Agrarpolitik der Deutschen Demokratischen Republik — das Beispiel für ganz Deutschland.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 48, str. 4.

Zwiększenie produkcji rolnej współczynnikiem rozszerzenia dostaw towarów przemysłowych dla wsi. Warunki dostaw i skupu piodów rolnych w NRD.

1264. ALBERT WALTER: **Der Weg des Aufstiege unserer Landwirtschaft.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 52, str. 4.

Zwiększenie hodowli zwierząt i wydajność produkcji rolnej w NRD. Zastosowanie radzieckich metod pracy.

1265. BASIUK T.: **Zagadnienia rejonizacji rolnictwa i zharmonizowania jego gałęzi.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWRiL, str. 93—106.

Rejonizacja i specjalizacja rolnictwa. Podstawowa rola sowchozów w dziedzinie specjalizacji w roln.

1266. **Bulletien'**: Interagra. T. 5. 1951, nr 3/5, str. 257—348.

Dane z zakresu statystyki rolnej poszczególnych krajów demokracji lud. i kapit.: Sytuacja rolnictwa belgijskiego i polityka rolna w tym kraju.

Osiągnięcia w zakresie melioracji rolnych w Bułgarii. Kwestia paszowa w Anglii. Dostawy produktów rolnych dla państwa na Węgrzech. Zadania rolnictwa NRD. Trudności żywnościowe w Niem. Zach. Stan rolnictwa w Chinach Ludowych. Osiągnięcia planu mechanizacji rolnictwa, przemysłu rolnego itp. w Polsce Ludowej. Spółdzielczość produkcyjna w Rumunii. Sytuacja rolnictwa radzieckiego, postępy gospodarstwa rolnego w tym kraju w porównaniu z trudnościami St. Zjedn. w tym zakresie. Sytuacja farmerów amerykańskich. Rozwój spółdzielczości w rolnictwie czechosłowackim. Rozwój przemysłu cukrowniczego w Czechosłowacji. Stan rolnictwa w Austrii, Albanii, Francji i Szwecji.

1267. CHOROSZIŁOW I.: **Tri goda wielikich rabot.** Kołchozn. proizw. R. 11. 1951, nr 11, str. 4—5.

Organizacyjne i techniczne wyniki w zakresie zakładania leśnych pasów ochronnych na gruntach kołchozowych w ZSRR.

1268. **III. Deutscher Bauerntag — ein Bekenntnis zu Deutschlands Einheit.** Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 50, str. 6.

Warunki pracy w rolnictwie NRD. Masowość dobrowolnych zobowiązań produkcyjnych. Zakres prac niemieckiej samopomocy chłopskiej i spółdzielczości rolniczej.

1269. ★ DIELINIKAJTIS S. A.: **Bor'ba s zasuchoj i pieobrazowanije prirody w SSSR.** Nauczno-populjarnaja lekcija (Kołchoznaja sierija). Moskwa 1951. Izd. „Prawda“, s. 29, 3 nlb. Wsiesojuznoje Obszczestwo po rasprostranieniju polit. i naucznych znanij.

Osiągnięcia radzieckiej nauki w walce z posuchą. Nowe systemy nawadniania.

1270. KAISER KARL: *Die Bedeutung der Betriebsgrösse für die Besteuerung in der Landwirtschaft*. Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 24, str. 530—533.

Klasowa struktura rolnictwa w NRD. Ocena zalet i wad małych i dużych gospodarstw rolnych. Uprzywilejowanie obszarników przez dotychczasowy system podatkowy w rolnictwie. Reforma rolna i zamierzona zmiana systemu opodatkowania.

1271. ★ KOCZETOWSKAJA Je. N.: *K woprosu ob agrarnych rieformach w stranach narodnoj diemokratii Centralnoj i Jugo-Wostocznoj Ewropy*. — Woprosy socialisticzeskoj ekonomiki, str. 151—167.

Przebieg reform agrarnych w ZSRR i krajach demokracji ludowej. Wypaczenie istoty i sensu reformy rolnej przed wojną w Czechosłowacji, Rumunii, na Węgrzech, w Bułgarii i w Polsce. Osiągnięcia władzy ludowej w zakresie struktury rolnej w tych krajach.

1272. KRONENBERGER: *Leistungs- und Materialverbrauchsnormen in der Landwirtschaft*. Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 2, str. 4.

Normy pracy w rolnictwie. Normy zużycia materiałowego. Tabele klasyfikacji gleby.

1273. KUWSZINOW I.: *Stalingradskij gidrouziel i razwitiie sielskowo chozjajstwa rajonow prikaspija*. Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 25—37.

Plany rozbudowy gospodarki rolnej nad dolną Wołgą w związku z wielkimi melioracjami wodnymi w tym rejonie. Etapy i formy walki z posuchą. Zwiększenie powierzchni gruntów uprawnych, ulepszenie struktury zasiewów.

1274. ★ *Kwestia agrarna*. Zarys encyklopedyczny. Warszawa 1951. PWRiL, s. 178, 1 nlb.

Przekłady artykułów, dot. kwestii agrarnej z radzieckiej Encyklopedii Rolniczej oraz z Wielkiej Encyklopedii Radzieckiej. Istota kwestii agrarnej w oświetleniu marksizmu-leninizmu. Zagadnienie przeludnienia agrarnego. Kryzysy agrarne. Program agrarny WKP(b). Polityka agrarna ZSRR. Powojenne reformy agrarne w krajach demokracji ludowej.

1275. ★ *La loi sur la reforme agraire de le République Populaire de Chine suivie de deux autres documents*. Peking 1950. Ed. en Langues Etrangères, s. 2 nlb., 64, 2 nlb.

Tekst ustawy o reformie rolnej uchwalonej przez rząd Chińskiej Republiki Ludowej. Omówienie problemów reformy agrarnej. Statut Związku Chłopów Chin Ludowych.

1276. ŁAPOW R.: *Farmerzy a ekonomika wojenna*. Nowe Czasy. 1952, z. 2, str. 8—11.

Pogłębiający się kryzys agrarny w St. Zjedn. A. P. Spadek cen surowców rolniczych. Wzrost zadłużenia. Niszczenie żywności. Wzrost cen ziemi, powiększenie się renty gruntowej i zwyżka podatku majątkowego.

1277. MICHL' JAROSŁAW: *Sielskochozjajstwiennyj kriedit w Czechosłowacji*. Interagra. T. 5. 1951, nr 3/5, str. 181—191.

Gospodarze podstawy polityki kredytowej w Czechosłowacji. Funkcje i formy kredytu rolnego. Ocena wyników osiągniętych w Czechosłowacji przy pomocy kredytu rolnego.

1278. *Nasze polnohospodarzstwi na rozhrani rokov 1951—52*. Wystawba Slowenska. R. 7. 1952, nr 1, str. 4 i 6.

Bilans gospodarki rolnej CzSR i Słowacji za r. 1951. Zadania na r. 1952.

1279. ★ NIEDIELIN S.: *Socialisticzeskoje sielskoje chozjajstwo i puti jewo dalniejszewo razwitiija*. Moskwa 1951. Moskowskij Raboczij, s. 81, 3 nlb.

Rozwój radzieckiego systemu kołchozowego. Staliniowski plan przeobrażenia przyrody i wyniki jego realizacji. Sposoby podniesienia poziomu hodowli zwierząt gospodarskich. Znaczenie łączenia się małych kołchozów. Znaczenie i zadania współpracy nauki z praktyką w zakresie rolnictwa.

1280. ★ *Organizacja socjalistycznych przedsiębiorstw rolnych*. Napisali: L. Zalcman i i. Tłum. z jęz. ros. Warszawa 1951, PWRiL, s. 605.

Specyficzne cechy organizacji socj. przeds. rolnego. Rodzaje przeds. Planowanie w socj. rolnictwie. Rejonizacja i specjalizacja rolnictwa. Wielkość przeds. Trwałe środki produkcji przeds. rolnych. Organizacja pracy. Produkcja zwierząt. Produkcja roślinna. Wykonanie zobowiązań wobec państwa. Podział dochodu. Gospodarka finansowa. Zasady kierowania socj. przedsiębiorstwem rolnym. Metody sporządzania planu rocznego (zbiorczego).

1281. PELIKAN J.: *Dusledne rozdrtitii burzuasni theorie o agrarni otazce*. Nowa Mysl. R. 5. 1951, nr 9—10, str. 825—835.

Krytyka reakcyjnych teorii czechosł. burżuazyjnej ekonomiki rolnej oparta na bogatym materiale faktycznym. Wykazanie fałszywości teorii trwałości drobnego gospodarstwa chłopskiego, prawa malejącej wydajności ziemi i ograniczonej efektywności inwestycji w rolnictwie i teorii wyższej wydajności oraz drobnych gospodarstw rolnych.

1282. PIETRUSZOW A.: *Obniszczaniej krietstianstwa w zapadnoj Giermanii*. Socialist. sielsk. choz. R. 22. 1951, nr 11, str. 51—61.

Struktura agrarna w rolnictwie Niem. Zach. Czynniki wyzysku drobnych rolników, spadku produkcji towarowej rolnictwa niemieckiego i zadłużenia chłopów niemieckich.

1283. ★ *Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego*. Tłum. z jęz. ros. Warszawa 1951. PWRiL, s. 263, 1 nlb. Postępy Wiedzy Rolniczej. Seria Przekładów. Zesz. 3. Zob. poz. 140, 1113, 1115, 1265, 1294—96, 1307, 1312.

1284. SAWICKI ANTONI: *Dwa oblicza wsi*. Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 7—10.

Porównanie stanu rolnictwa Polski Ludowej z okresem przedwojennym. Obecny rozwój produkcji roślinnej i hodowlanej, przychodowości gospodarstw i zaopatrzenia wsi. Obowiązki wsi w sojuszu robotniczo-chłopskim.

1285. ★ SIAO CZEN: *Jak chłopci chińscy odzyskali ziemię*. Tłum. z jęz. ang. M. Derenicz. Warszawa 1951. K i W, s. 118, 2 nlb.

Przebieg reformy rolnej w Chinach. Znaczenie reformy dla bezrolnych i małorolnych chłopów.

1286. *Statut wzorcowy artelu rolnego (kołchozu) przyjęty na II Wszeczwiązkowym Zjeździe Kołchozników-Przodowników i zatwierdzony przez Radę Komisarzy Ludowych ZSRR oraz Komitet Centralny WKP(b) w dniu 17 lutego 1935 r.* Dodatek do 3 zesz. przekładów Postępu Wiedzy Rolniczej. Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWRiL, str. 253—263.

1287. STRATOW N.: *Jak żyje chłop w Ameryce Łacińskiej*. Nowe Czasy. 1952, z. 4, str. 12—16.

Proces stałej pauperyzacji chłopów w Ameryce Łacińskiej. Walka chłopów o ziemię.

1288. ★ TRAPIEŻNIKOW S.: *Bor'ba partii bolszewikow za kollektiwizaciju sielskowo-chozjajstwa w gody pierwoj stalinskoj piatiletki*. Moskwa 1951. Gospolizdat, s. 262, 2 nlb.

Początki radzieckiego ruchu kołchozowego. Społeczne i gospodarcze założenia kolektywizacji rolnictwa. Etapy realizacji zamierzeń. Organizacja kołchozów radzieckich.

1289. ★ **Woprosy kolchoznowo i ziemielnowo prawa.** Red. N. D. Kazancew. Moskwa 1951. Akad. Nauk. SSSR, s. 262, 2 nlb.

Przedmiot nauki prawa kolchozowego. Źródła prawa kolchozowego. Pojęcie i uzasadnienie stosunków prawnych. Rola władz ziemskich w kształtowaniu się poprawnych stosunków prawnych w zakresie prawa pracy w kolchozach. Rola funduszu ziemi w ZSRR. Ochrona prawna własności kolchozowej. Stosunki prawne kolchozów w początkach władzy radzieckiej.

1290. ★ **Wyniki rachunkowe gospodarstw chłopskich za rok 1947/8.** Oprac. Zespół Podstaw Badawczych pod red. Z. Kobylińskiego. Warszawa 1951. Inst. Ekon. Rolnej. Prace Inst. Ekonomiki Rolnej II (Masz. pow.): zes. 1 Woj. warszawskie s. 173, zes. 2 Woj. łódzkie s. 79, zes. 3 Woj. kieleckie s. 81, zes. 4 Woj. Lubelskie s. 83, zes. 5 Woj. Białostockie s. 81, zes. 6 Woj. olsztyńskie s. 83, zes. 7 Woj. szczecińskie i gdańskie s. 36, zes. 8. Woj. pomorskie s. 87, zes. 9. Woj. poznańskie s. 165, zes. 10. Woj. dolnośląskie k. nlb. 41, zes. 11. Woj. śląsko-dąbrowskie s. 79, zes. 12. Woj. krakowskie s. 165, zes. 13. Woj. rzeszowskie. s. 169.

Zob. poz. 847, 1379, 1450, 1453.

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWA ROLNE

1291. ★ **GOŁUBASZ J.: Sowchoz „Leśne Polany“.** Warszawa 1951. PWRiL, s. 107, 1 nlb.

Rozwój sowchozu „Leśne Polany“. Specjalizacja kolchozu w dziedzinie hodowli i gospodarki mlecznej. Organizacja pracy. Rozrachunek gosp. i wewnętrzne planowanie sowchozu. Osiągnięcia pracy. Dochodowość gospodarci sowchozu.

1292. **HOFFMAN: Die Einführung des Prinzips der wirtschaftlichen Rechnungsführung auf den volkseigenen Gütern.** Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 1, str. 4.

Rozrachunek gospodarczy podstawą ekonomicznej samodzielności państw. gosp. rolnych w NRD. Środki finansowe, stosunek do budżetu państwa i do banku emisyjnego. Rentowność i plan zakładowy.

Zob. poz. 1265.

SPÓŁDZIELNIE PRODUKCYJNE

1293. **BRUK A.: Oroszenie — mogućeje sriedstwo podjoma ekonomiki kolchoza.** Kolchozn. proizw. R. 11. 1951, nr 11, str. 18—21.

Zmiany w formach i rozmiarach produkcji rolniczej przykładowego kolchozu pod Rostowem w związku z nawodnieniem tych okolic. Rozwój całkowitej i towarowej produkcji tego kolchozu.

1294. **CHRUSZCZOW N.: Niektóre zagadnienia dalszego organizacyjnego wzmocnienia kolchozów.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951, PWRiL, str. 3—30.

Zwiększenie plonów wszystkich upraw. Stworzenie stałej bazy paszowej. Jednoczenie się małych kolchozów. Wzmocnienie brygad produkcyjnych w kolchozach. Rozwinięcie współzawodnictwa pracy.

1295. **CHRUSZCZOW N.: O budownictwie i należytych urządzeniu kolchozów.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWRiL, str. 31—51.

Zadania budownictwa kolchozowego. Wzrost kultury i stopy życiowej kolchozników związany z wyposażeniem materialnym kolchozu.

1296. **CZERIEMUSZKIN S.: Obszczestwiennyje ziemli kolchozow — istocznik siły i krieposti kolchoznogo stroja.** Socialist. sielsk. choz. R. 22. 1951, nr 11, str. 10—23.

Wyjaśnienie treści dekretu rządowego dotyczącego radzieckiego prawa własności ziemi. Postanowienia WKP(b) w sprawie łączenia małych kolcho-

zów w jedno gospodarstwo. Korzyści gospodarki kolchozowej i środki prowadzące do postępu w rolnictwie.

1297. **DĄBROWA MAREK: Spółdzielczość produkcyjna wzmacnia się gospodarczo.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 14—17.

Przeгляд osiągnięć spółdz. produkcyjnej w r. 1951. Wyniki gospodarki polowej i hodowlanej. Potrzeba dalszego organizowania hodowli zespołowej.

1298. **GŁOTOW I.: Obszczestwiennyje i licznoje w kolchozach.** Bolszewik. R. 28. 1951, nr 24, str. 36—50.

Spoleczno-polityczne i gospodarcze znaczenie własności kolektywnej w rolnictwie. Związek pomiędzy poziomem i kierunkami produkcji a formą własności ziemi. Zakres własności indywidualnej i jej rozwój w ZSRR.

1299. ★ **KOROZANOW A. T., SAWIELJEW G. M.: Podsobnyje priedpriatija w kolchozach.** Moskwa 1951. Gos. Izd. Sielchoz. Liter., s. 607, 1 nlb.

Opis poszczególnych rodzajów zakładów ubocznych i pomocniczych w kolchozach. Organizacja i planowanie produkcji w tych zakładach. Organizacja pracy i plac.

1300. **KOSZELEW F.: Obszczestwiennyje chozjajstwo artieli-osnowa dalniejszewo podioma kolchozow i rosta materialnowo blagosostojanija kolchoznikov.** Kolch. proizw. R. 11. 1951, nr 12, str. 3—5.

Organizacja produkcji i pracy radzieckiego artelu rolnego. Zasady podziału dochodów.

1301. **KUMACZENKO Ja. S.: Usłowija i faktory rosta proizvoditelnosti truda w kolchozach.** — Woprosy socialistycznej ekonomiki, str. 95—137.

Podstawowe zasady organizacji pracy w kolchozach. Koncentracja i podział zasobów siły roboczej w gospodarce polowej i pracach podwórzowych. Stan mechanizacji robót. Współpraca nauki z praktyką w zakresie osiągania postępowych metod pracy. Współzawodnictwo w rolnictwie radzieckim. Plące.

1302. **KUTORGA IWAN: Ukрупnienije kolchozow.** Interagra. T. 5. 1951, nr 3/5, str. 192—208.

Lepsze warunki gospodarowania w większych kolchozach (utworzonych drogą łączenia kilku małych kolchozów w jeden wielki) w zakresie hodowli, organizacji terenu rolnego, organizacji pracy i budownictwa. Czynnności przygotowawcze poprzedzające scalenie kolchozów. Wzrost dochodowości.

1303. **LIBKIND A.: Puti uwieliczenija nakoplenij w kolchozach.** Socialist. sielsk. choz. R. 22. 1951, nr 11, str. 24—33.

Zagadnienia metodologiczne z zakresu księgowości w kolchozach. Zalecenia w zakresie osiągania wystarczającej akumulacji. Znaczenie środków trwałych i obrotowych dla rozwoju gospodarstwa. Struktura przychodów.

1304. ★ **ŁOPATINA O. F.: Kak ustanowit' normy wyrabotki w kolchozie.** Iz opyta normirowanija truda w polewodstwie kolchozow. Moskwa 1951. Gos. Izd. Sielchoz. Litier., s. 95, 1 nlb.

Uzasadnienie norm produkcyjnych i dniówki obrachunkowej w kolchozach. Cechy szczególne normowania w kolchozach scalonych i niedociągnięcia w tym zakresie. Tryb opracowywania i zatwierdzania norm. Przykłady ustalania i stosowania norm w kolchozie „Put' Oktjabrja“. Ustalanie norm produkcyjnych metodą normowania technicznego.

1305. **PSZCZÓŁKOWSKI EDMUND: O dalszy rozwój spółdzielczości produkcyjnej na wsi.** Nowe Drogi. 1952, z. 1—2, str. 26—35.

Wyniki pracy gospodarstw spółdzielczych w Polsce. Tendencje rozwojowe. Walka o dalszy rozwój spółdzielczości rolnej.

1306. **SOBOTKA ŁADISŁAW: Trudodię w kolchozie i jego znaczenie.** Interagra. T. 5. 1951, nr 3/5, str. 162—171.

Ekonomiczne podstawy socjalistycznej reprodukcji i wspólnoty w kolchozach radzieckich. Dwie formy własności soc. i ich rola w dążeniu do osiągnięcia wyższych dochodów. Dniówka obrachunkowa jako miernik pracy indywidualnej oraz jako miernik podziału dochodów. Rozwój form dniówki obrachunkowej.

1307. **SZKAREDNYJ I.: Fundusze społeczne i ich rola w rozszerzonej reprodukcji socjalistycznej w kolchozach.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWRiL, str. 126—161.

Fundusze społeczne podstawą gospodarki kolchozu. Przeznaczenie funduszy społ. i sposób ich tworzenia.

1308. ★ **TERENTIEWA L. N.: Na drodze do dostatniego i kulturalnego życia.** (Kolchoz „Selija“, Łotewska SSR, rejon jakobpilski). Tłum. z jęz. ros. Jan Bruss. Warszawa 1951. K i W, s. 30, 1 nlb.

Socjalistyczna przebudowa wsi łotewskiej. Powstanie, rozwój i osiągnięcia kolchozu „Selija“. Podniesienie poziomu gospodarki, kultury i stopy życiowej członków kolchozu.

1309. **ZAKŁADNOJ W.: Ob oborotnych sriedstwach kolchozow.** Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 36—45.

Zadania gospodarki finansowej w związku z łączeniem małych kolchozów. Możliwości przyspieszenia obiegu środków obrotowych w nowych, wielkich kolchozach. Sposoby uniknięcia trudności finansowych wynikających z sezonowego charakteru produkcji rolniczej. Składniki normatywów środków obrotowych w kolchozach.

Zob. poz. 977, 980—81, 986, 1040, 1113, 1115.

MECHANIZACJA I ELEKTRYFIKACJA ROLNICTWA

1310. ★ **BEBENEK STANISŁAW: POM-y — Państwowe Ośrodki Maszynowe.** Warszawa 1951. Czyt., s. 38, 1 nlb. Mała Biblioteczka Tow. Wiedzy Powszechnej.

Pomoc państwa źródłem rozwoju gospodarstw chłopskich po przeprowadzeniu reformy rolnej w Polsce Ludowej. Znaczenie kolektywizacji wsi dla gospodarki narodowej. POM-y jako wszechstronna pomoc państwowa dla pracujących chłopów. Wydziały polityczne w POM-ach. Perspektywy rozwojowe spółdzielni prod. i POM-ów w Polsce Ludowej.

1311. **CZAPLIŃSKI JULIUSZ: POM-y przygotowują się do kampanii wiosennej.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 153—155.

Przebieg remontu traktorów i maszyn rolniczych w sezonie zimowym. Zobowiązania produkcyjne członków brygad remontowych. Zadania POM wobec spółdzielni produkcyjnych.

1312. **KUROPATKIN A.: Mechanizacja socjalistyczna rolnictwa.** Problemy ekonomiki rolnictwa radzieckiego. Warszawa 1951. PWRiL, str. 205—252.

Znaczenie elektryfikacji rolnictwa. Tworzenie zespołów maszyn w rolnictwie ZSRR. Wykorzystanie parku maszynowo-traktorowego MTS w okresie przedwojennym. Podstawowe kierunki mechanizacji rolnictwa ZSRR w okresie powojennym.

1313. ★ **SMIRNOW G. Ł.: Elektryfikacja kolchozow Swierdłowskiej oblasti.** Moskwa 1951. Sielgozgis, s. 91, 3 nlb.

Stan elektryfikacji kolchozów radzieckich. Perspektywy rozwoju elektryfikacji w związku z budową nowych siłowni wodnych. Zastosowanie energii elektrycznej w rolnictwie.

1314. **WENZEL — KRAUSE: Zum Prinzip der wirtschaftlichen Rechnungsführung in den MAS.**

Wirtschaft. 1951, z. 49, str. 4.

„Rozliczenie brygadowe“ pomocą w przedterminowym wykonaniu planu. Ustalanie kosztów własnych Państw. Ośrodków Maszynowych w NRD.

1315. ★ **WOLSKI STANISŁAW: Elektryfikacja rolnictwa.** Warszawa 1951. Czyt., s. 82, 1 nlb. Wiedza Powszechna.

Elektryfikacja wsi w Polsce przedwrześniowej i obecnie. Elektryfikacja rolnictwa w ZSRR. Zastosowanie elektryczności w rolnictwie. Znaczenie elektryfikacji dla rozwoju produkcji rolnej.

PRODUKCJA ROŚLINNA (UPRAWA)

1316. **KAMIŃSKI A.: Konserwacja zbóż ze zbiorów 1951 r.** Gosp. zboż. R. 3. 1952, nr 1, str. 9—12.

Zasady obowiązujące przy magazynowaniu zbóż. Czyszczenie, wietrzenie, sztuczne suszenie ziarna, walka ze szkodnikami zbożowymi, leczenie zbóż.

1317. **S. A.: Gospodarka zbożowa krajów demokracji ludowej.** Gosp. zboż. R. 3. 1952, nr 1, str. 26—29.

Dane dotyczące terytorium i ludności tych krajów. Bilanse pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i kukurydzy w Czechosłowacji.

1318. **SZCZERBINA A.: Powyszenie kultury ziemieli — puł' k rostu obszczestwiennowo chozajstwa kolchozow.** Kolchozn. proizw. R. 11. 1951, nr 11, str. 8—11.

Charakterystyka przyrodniczych i gospodarczych warunków produkcji rolniczej w stepowym rejonie Ukrainy. Formy i rozmiary produkcji wybranego kolchozu na tym obszarze. Wyniki gospodarki finansowej.

1319. **ZĘBAŁSKI ADAM: Rejonizacja produkcji zbóż.** Gosp. zboż. R. 3. 1952, nr 1, str. 1—3.

Obecna struktura rozmieszczania upraw zbożowych. Zagadnienie rejonizacji i sposób jego opracowywania. Powiązanie rejonizacji produkcji z rejonizacją odmian.

PRODUKCJA ZWIERZĘCA (HODOWLA)

1320. **FRANKOWSKI M.: Przemysłowy tucz trzody chlewnej na Węgrzech.** Gosp. mięsna. R. 4. 1952, nr 1, str. 17—19.

Metody masowego tuczu świń i możliwości zastosowania tych metod w Polsce.

1321. **GIEŁŻYŃSKI WOJCIECH: Gospodarka hodowlana w państwowych gospodarstwach rolnych okręgu Słupska.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 2, str. 78—81.

Kierunki gosp. hodowlanej rejonu słupskiego w okresie przed i powojennym. Omówienie osiągnięć PGR-Słupsk jako przykładu właściwej gosp. hodowlanej.

1322. **ROGOZIN G.: Pod'jom obszczestwiennowo kolchoznowo żywotnowodstwa w pierwoj poslewojennoj pjatiletkie.** Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 15—24.

Straty wojenne rolnictwa radzieckiego w zakresie pogłowia zwierząt gospodarskich. Osiągnięcia sowchozów i kolchozów w dziedzinie zwiększania pogłowia tych zwierząt. Mechanizacja prac hodowlanych. Rozpowszechnienie nowych metod hodowli w ZSRR.

RYBACTWO RYBOŁÓWSTWO

Zob. poz. 1463.

LEŚNICTWO

1323. **BOROWOJ W. Ja.: Uspiechi lesnoj promyslenosti Rumunii.** Lesn. promyszl. R. 11. 1951, nr 12, str. 29—30.

Sytuacja leśnictwa rumuńskiego. Rozmiary i struktura produkcji przemysłu leśnego w porównaniu z l. przedwojennymi. Plany gospodarce w tym zakresie.

1324. DOSTAL W. G.: **Woprosy oswojenija lesow sie-wiernowo Kawkaza.** Lesn. promysl. R. 11. 1951, nr 11, str. 30—32.

Oszacowanie zasobów materiałowych drzewa w lasach kaukaskich. Organizacja eksploatacji i przetwórstwa tych zasobów.

1325. KOROTUN A. M.: **O konstrukcijach polezaszczitnych lesnych polos w oroszajemych rajonach Uzbekistana i Južno-Kazachstanskoj oblasti.** Lesn. choz. R. 4. 1951, nr 12, str. 5—13.

Rodzaje leśnych pasów ochronnych na deszczowanych obszarach Uzbekistanu i południowego Kazakstanu. Rozwój uprawy bawełny na tych obszarach.

1326. LEHMANN G.: **Die Bedeutung der Technik in der Forstwirtschaft.** Wald. R. 1. 1951, nr 1, str. 4—6.

Lasy w NRD własnością narodu. Stan gospodarki leśnej NRD po ostatniej wojnie światowej. Stosowanie najnowszych zdobyczy technicznych ZSRR w gospodarce leśnej i drzewnej NRD. Zmiany organizacyjne w administracji lasów państwowych NRD.

1327. ŁOBOWIKOW T. S., MICHLIN Ja. G.: **Ob ukрупniennykh pokazatielach stoimosti stroitelstwa i eksploatacionnych zatrat.** Lesn. promysl. R. 11. 1951, nr 12, str. 26—28.

Przedstawienie sprawdzonej praktycznie metody analizy kosztów zakładania lasów i jego eksploatacji.

1328. MOMBERG H. J.: **Waldwegebau und forstliche Planung.** Wald. R. 1. 1951, nr 1, str. 24—25.

Planowość w budowie dróg leśnych, trudności techniczne w ich budowie, wytyczne usprawnienia prac. Posiadanie własnego taboru do prze-

wozu drzewa zasadniczym warunkiem usprawnienia gospodarki drzewnej.

1329. POPRAWIN N. N.: **Za ritmicznuju, nieprierywnuju rabotu w lesu.** Lesn. promysl. R. 11. 1951, nr 12, str. 3—4.

Praktyczne zalecenia w zakresie racjonalnego rozkładu prac na poszczególne pory roku przy eksploatacji lasu.

1330. SIEGMUND KURT: **Die Forstwirtschaft in der Deutschen Demokratischen Republik.** Informationsdienst DDR. R. 1. 1951, nr 10, str. 19—21.

Stan lasów NRD po II wojnie światowej. Zalesianie zrębów i nieużytków. Nowe metody gospodarki leśnej.

1331. ★ USTINOW B. A.: **Osnovy stroitelnowo diela.** Leningrad 1951. Gos. Lesplanizdat, s. 245, 2 nlb.

Zasady wykonawstwa w zakresie zakładania leśnych pasów ochronnych w związku z planem przeobrażenia przyrody. Gospodarka materiałowa. Zatrudnienie. Sprawozdawczość.

1332. WAYDBRINK: **Zur Frage der Landwirtschaftsgestaltung in der DDR.** Wald. R. 1. 1951, nr 3, str. 71—78.

Osiągnięcia ZSRR w dziedzinie przekształcania przyrody przez nawadnianie i zalesianie obszarów pustynnych. Planowe zadrzewianie terenu w NRD.

1333. WERNER H.: **Vorwärts zu neuen Erfolgen.** Wald. R. 2. 1952, nr 1, str. 3—5.

Bilans osiągnięć w zakresie gospodarki leśnej i drzewnej w NRD w r. 1951. Omówienie planu tej gospodarki na r. 1952.

Zob. poz. 1092, 1097.

XV. TRANSPORT

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1334. ★ BROMEK KAROL: **Geografia komunikacji.** Warszawa 1951. Czyt., s. 55, 1 nlb. Wiedza Powszechna 806.

Komunikacyjność środowiska geograficznego. Polska pod względem sieci komunikacyjnej: drogi kołowe, koleje, śródlądowe drogi wodne. Komunikacja morska, lotnicza, telekomunikacja.

1335. KOMAROW N. S.: **Transport chłodniczy.** Gosp. mięsna. R. 4. 1952, nr 1, str. 42—47.

Punkty zaopatrzenia wagonów-lodowni. Przewóz szybko psujących się towarów, mięsa i produktów mięsnych. Sposoby obsługi przewozu, specjalne sposoby przewozu. Zbiorowe i drobne przewozy.

1336. ROJEK K.: **Planowanie przewozów na rok 1952.** Transport. R. 4. 1952, nr 1, str. 2—6; nr 2, str. 42—45.

Charakterystyka, części składowe i sposób opracowywania planów przewozów.

1337. **Unser erster Fünfjahrplan wurde zum Friedensgesetz.** Verkehr. R. 5. 1951, nr 12, str. 368—369.

Transport NRD w służbie pokoju. Wskaźniki wzrostu przewozów towarowych i osobowych, likwidacja postojów i skrócenie czasu obiegu taboru w planie 5-letnim NRD.

1338. WOJTUSIAK JULIAN: **Walka o obniżkę kosztów własnych.** Transport. R. 4. 1952, nr 1, str. 25—27.

Sposoby likwidacji marnotrawstwa organizacyjnego, eksploatacyjnego i technicznego w transporcie.

1339. ZSCHALER EBERHARD: **Die Entwicklung des Verkehrswesens in der Uebergangsperiode vom Sozialismus zum Kommunismus.** Verkehr. R. 5. 1951, nr 11, str. 335—339; nr 12, str. 370—371.

Stan dróg żelaznych, bitych i wodnych oraz taboru kolejowego w Rosji w chwili zwycięstwa Wielkiej Rewolucji Październikowej. Planowa rozbudowa arterii komunikacyjnych w ZSRR. Liczbowe dane porównawcze osiągnięć transportu ZSRR i St. Zjedn. A.P. Rozwój transportu powietrznego w ZSRR. „Wielkie Budowle Komunistów” w dziedzinie dróg wodnych.

TRANSPORT KOLEJOWY — DROGI ŻELAZNE

1340. ★ **Eksploatacija tiepłowozow i tiepłowoznoje chozajstwo.** Rylejew G. S., i in.: Moskwa 1951. Transzeldorizdat, s. 294, 1 nlb, 5 tabl.

Zastosowanie lokomotyw spalinowych w ZSRR. Organizacja produkcji i użytkowania tych lokomotyw. Organizacja remontu. Normy pracy i płac obsługi.

1341. GINTYLŁO WITOLD: **Elektryfikacja linii Pruszcz—Wejherowo.** Prz. kolejowy. R. 4. 1952, nr 2, str. 66—68.

Zagadnienie elektryfikacji trakcji kolejowej na Wybrzeżu i dotychczasowe osiągnięcia w tym zakresie. Usprawnienie komunikacji podmiejskiej i zwiększenie zdolności przewozowej węzła Gdańskiego.

1342. ★ GRINIEWICZ G. P.: **Urządzenia składów i mechanizacja robót ładunkowych na kolejach.** Tłum. z jęz. ros. Jerzy Ateński i Stan. Sobieszkański. Warszawa 1951. W K., s. 456. Biblioteka Komunikacyjna.

Wpływ należytej organizacji i techniki składowania towarów i mechanizacji robót ładunkowych na sprawność pracy kolei i wykonanie planów przewozowych. Maszyny i urządzenia ładunkowe. Składy i mechanizacja robót ładunkowych.

1343. HINDERSIN F.: **Ogólne zasady kolejowego prawa przewozowego w ZSRR.** Transport. R. 4. 1952, nr 2, str. 50—52.

1344. ★ IZWOLENSKIJ W. N.: **Prawowyje woprosy żelazno-dorożnych pieriewozok.** Moskwa 1951. Transzeldorizat, s. 213, 3 nlb.

Wyjaśnienie podstawowych zagadnień prawnych z zakresu transportu kolejowego. Prawa i obowiązki klientów tego transportu. Odpowiedzialność stron. Umowy. Procedura zgłaszania roszczeń. Zasady planowego przewozu towarów i pasażerów.

1345. PODWYSOCKI STANISŁAW: **Normy ładunkowe PKP.** Prz. kolejowy. R. 4. 1952, nr 1, str. 3—6.

Omówienie nowych norm ładunkowych (wprowadzonych 16.X. 1951 r.) jako środka zmierzającego do pełnego wykorzystania przez nadawców ładowności lub pojemności wagonów.

1346. ★ TWIERSKOJ K. N.: **Chozjajstwiennyj rasczet i jewo ukrepleniye na żelaznych dorogach.** Moskwa 1950. Transzeldorizat, s. 89, 3 nlb.

Zagadnienia rozrachunku gospodarczego w kolejnictwie radzieckim. Tryb planowania w budownictwie kolejowym. Gospodarka finansowa. Plące Taryfy.

1347. USZARENKO JAKUB: **Osiągnięcia radzieckiego transportu kolejowego w r. 1951.** Prz. kolejowy. R. 4. 1952, nr 2, str. 68—69.

1348. WOJTERKOWSKI ZBIGNIEW: **Operatywne planowanie przewozów ładunków na kolejach.** Gosp. plan. R. 7. 1952, nr 1, str. 4—12.

Zadania transportu w gosp. narodowej. Plan transportu kolejowego i jego części składowe. Znaczenie właściwego planowania. Metody opracowywania planu. Wzory planów przewozowych (miesięcznych, kwartalnych). Planowanie pięciodniowe. Organizacja i tryb planowania w ZSRR. Potrzeba opracowywania naszych planów przewozowych w oparciu o teorię i doświadczenie ZSRR.

1349. ZOBOWLEWICZ MIECZYŚLAW: **Plan przewozów PKP na rok 1952.** Prz. kolejowy. R. 4. 1952, nr 1, str. 1—3.

Procentowy wzrost przewozów osobowych i towarowych w l. 1937, 1949, 1951 i planowany wzrost w r. 1952. Zadania planu i warunki jego realizacji.

1350. ZOBOWLEWICZ MIECZYŚLAW: **W poszukiwaniu nowych rezerw.** Prz. kolejowy. R. 4. 1952, nr 2, str. 41—45.

Omówienie radz. metody planowania, opartej na rejonowych bilansach ekonomiczno-transportowych. Poczynania polskiego kolejnictwa w kierunku zapewnienia harmonijnej współpracy między koleją a jej klientami oraz lepszego wykorzystania taboru i urządzeń kolejowych.

Zob. poz. 1070, 1173.

TRANSPORT SAMOCHODOWY — DROGI KOŁOWE

1351. BURIAK JULIAN: **Podstawy prawne reorganizacji gospodarki drogowej.** Drogownictwo. R. 7. 1952, nr 1, str. 20—23.

Omówienie uchwały Prez. Rządu z 29.IX. 1951 r. w sprawie zasad reorganizacji gospodarki na drogach publicznych.

1352. CZEPIELEWSKIJ W., MARAKIEWICZ M.: **Zaśniżeniye siebiestoimosti produkciji na każdoj proizwodstwiennoj operacii.** Awtomobil. R. 29. 1951, nr 12, str. 10—12.

Struktura kosztów remontu samochodu. Zalecenia dotyczące sposobu obniżki kosztów.

1353. KOWALIK J.: **Metody obniżania kosztów w transporcie samochodowym.** Transport R. 4. 1952, nr 1, str. 37—39.

1354. LIPOWSKI ZYGMUNT: **Dalsze kroki ku wykorzystaniu przebiegów powrotnych.** Motoryzacja. R. 7. 1952, nr 2, str. 42—44.

Korzyści gosp., wynikające z wykorzystania przebiegów powrotnych. Projekty i próby form organizacyjnych przebiegów powrotnych. Potrzeba modyfikacji niektórych aktów normatywnych w tym zakresie.

1355. MAKULEC FRANCISZEK: **Taryfa przewozowa w transporcie towarowym obniżona o 26,6%.** Motoryzacja. R. 7. 1952, nr 1, str. 3—5.

Nowa taryfa przewozowa czynnikiem rozwoju publicznego transportu samochodowego. Charakterystyka starej i nowej taryfy. Analiza kosztów własnych przewozów samochodowych w ZSRR.

1356. ★ NIEKRASOW W. K., PARAMONOW A. A.: **Smiety i otczotnost' w dorozno stroitelstwie.** Moskwa 1951. Izd. Dorozno-Techn. Litier. Guszosdoza MWD SSSR, s. 207, 1 nlb.

Zasady sporządzania kosztorysu w budownictwie drogowym. Technika zestawienia dokumentacji kosztorysowej. Tryb sporządzania kosztorysu. Drogi obniżania wartości kosztorysowej budowy. Planowanie, ewidencja i sprawozdawczość.

1357. ROELKE PAUL: **Arbeitsschutz im Strassenverkehr.** Verkehr. R. 5. 1951, nr 11, str. 349.

Omówienie zasadniczych przepisów drogowych. Zadania służby drogowej.

1358. ★ ROSTOCKI ALEKSANDER: **Rozwój motoryzacji w planie 6-letnim.** Warszawa 1951. MON, s. 102, 2 nlb.

Zarys historii rozwoju motoryzacji. Rozwój motoryzacji w ZSRR. Motoryzacja w Polsce przed-wrzesniowej. Zniszczenia i straty wojenne. Motoryzacja w planie 3-letnim. Rozwój motoryzacji w planie 6-letnim.

1359. SCH. ST.: **Die Leistungen des Kraftverkehrs und des Strassenwesens in der Deutschen Demokratischen Republik.** Verkehr. R. 6. 1952, nr 1, str. 4—8.

Krytyczna ocena osiągnięć transportu samochodowego NRD w r. 1951 i wytyczne usprawnienia jego działalności w r. 1952.

1360. UDERSKI E.: **Analiza wykonania planu PKS z roku 1951 na tle zadań roku 1952.** Motoryzacja. R. 7. 1952, nr 2, str. 33—35.

1361. URBAN MARIAN: **Drogi rozwoju transportu samochodowego w Polsce.** Transport. R. 4. 1952, nr 2, str. 45—48.

Zadania i działalność uspołecznionego transportu publicznego. Rodzaje transp. publicznego.

1362. ZAREMBA PIOTR: **Estetyka dróg.** Drogownictwo. R. 7. 1952, nr 1, str. 31—37.

Technika drogowa w krajobrazie. Rola trasowania i wykonawstwo w dostosowaniu dróg do krajobrazu. Nasypy, wykopy, nawierzchnie, pobocza i obiekty przydrożne. Uwzględnianie potrzeb turystyki przy planowaniu nowych dróg. Bibliografia.

Zob. poz. 1076, 1223—34, 1230, 1456.

TRANSPORT MORSKI — ŻEGLUGA MORSKA

1363. ★ BAKAJEW W. G.: **Osnovy eksploatacii morskowo flota.** Moskwa 1950, s. 491, 1 nlb.

Rozwój transportu morskiego w ZSRR. Organizacja władz w transporcie morskim. Przewozy towarowe. Charakterystyka eksploatacji środków przewozowych. Organizacja pracy portów. Planowanie przewozów morskich. Zasady gospodarki finansowej w transporcie morskim. Koszty własne. Morskie przewozy pasażerskie. Taryfy.

1364. BILINSKI JAN: **Zadania polskich portów morskich w r. 1952.** Tech. Gosp. mors. R. 2. 1952, nr 2, str. 49—52.

Plan eksploatacyjny. Zadania z zakresu zatrudnienia i zaopatrzenia materiałowego. Zagadnienie robót inwestycyjnych. Rozrachunek gosp. i koszty własne. Kontrola wykonania planu. Sprawozdawczość. Administracja, opieka socjalna i bhp.

1365. **BODUSZYŃSKI JERZY: Podróże balastowe w naszej flocie trampowej.** Techn. Gosp. mors. R. 2. 1952, nr 2, str. 60—63.

Przyczyny podróży balastowej w trampingu. Przykładowe rozpatrzenie szlaku do Afryki Płn. wraz z kalkulacją eksploatacyjną. Kryteria wyboru najlepszego rozwiązania zagadnienia w oparciu o produktywność statku. Bezpodstawność stosowania podziału podróży balastowych na konieczne i niekonieczne.

1366. **GUBIERMAN R.: Morskiej transport kapitalistycznych stran w usłojach militarizacji ich ekonomiki.** Wniesz. torg. R. 21. 1951, nr 12, str. 23—28.

Przewozy środków wojennych do portów kapit. krajów Europy Zach. Nakłady na budownictwo wojskowe w portach tych krajów. Przygotowania do mobilizacji okrętów. Zyski kapitalistycznych przedsiębiorstw przewozowych.

1367. ★ **KAZUBEK CZ.: Porty morskie i ich urzędzenia.** Warszawa 1951. Wyd. Ligi Morskiej, s. 132, 3 nlb.

Pojęcie portu. Rodzaje portów. Składy portowe. Urzędzenia przeładunkowe. Portowy pływający. Administracja portu. Robotnik portowy i jego praca. Obsługa statku w porcie. Porty polskie w planie 6-letnim.

1368. ★ **KOSZEWSKI ZDZISŁAW: Orzecznictwo izb morskich.** Gdańsk 1951, Wyd. Morskie, s. XII, 299, 1 nlb.

Izby morskie, ich rola i organizacja. Orzecznictwo izb morskich, (zderzenia statków, uderzenia o nadbrzeże, wyjście na mieliznę, inne wypadki).

1369. **POLKOWSKI BOLESŁAW: Zagadnienie czasu składowania ładunków w hangarach manipulacyjnych w porcie.** Techn. Gosp. mors. R. 2. 1952, nr 2, str. 53—55.

Rola hangaru w gosp. portowej. Elementy eksploatacji hangarów portowych. Sposoby obliczania czasu składowania. Taryfa opłat za składowanie jako narzędzie walki o skrócenie czasu pobytu towaru w hangarze portowym. Rola gestorów ładunku i zarządu portu w zakresie skrócenia czasu składowania.

1370. ★ **POREBSKI EUGENIUSZ: Mechaniczne urzędzenia magazynowe.** Gdańsk 1951. Wyd. Morskie, s. 51.

Znaczenie mechanizacji prac portowych. Urzędzenia przeładunkowe. Znaczenie właściwej organizacji pracy fizycznej.

1371. ★ **ROZBICKI STANISŁAW: Zaopatrywanie statków morskich.** Gdańsk 1951. Wyd. Morskie, s. 87, 1 nlb.

Zaopatrywanie statków w Polsce do r. 1939. Ship-chandlerka w portach polskich po wyzwoleniu. Zaopatrywanie statków. Czynniki wpływające na rodzaj i ilość zapotrzebowania statku. Organizacja zaopatrywania statków. Polityka i planowanie zaopatrzenia statków.

Zob. poz. 1061, 1075, 1084, 1107, 1120, 1455.

TRANSPORT WODNY ŚRÓDLĄDOWY — DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE

1372. **GRIEKUŁOW Ł.: Wołgo-Donskij sudochnyj kanał.** Plan. choz. 1951, nr 6, str. 45—56.

Usiłowania budowy połączenia wodnego między Wołgą i Donem i przyczyny niepowodzeń w okresie caratu. Znaczenie gospodarcze Kanału Wołgo-Don. Technika budowy tego kanału.

1373. **KARS KAZIMIERZ: Uwagi o organizacji projektowania gospodarki wodnej w przemyśle.** Gosp. wodna. R. 12. 1952, nr 1, str. 2—3.

Obecna organizacja biur projektowych gosp. wodnej przy Ministerstwach: Żegluga, Gosp. Komunalnej, Rolnictwa i Ref. Rolnych — i ich zadania. Potrzeba powołania do życia Centr. Biura Studiów i Projektów Gosp. Wodnej dla Przemysłu.

1374. **KEUL: Die Aufgaben der Schifffahrt 1952.** Verkehr. R. 6. 1952, nr 1, str. 9—10.

Zadania żegluga śródlądowej i przybrzeżnej NRD w r. 1952, wg planów kwartalnych w zakresie: usprawnienia transportu, oszczędności materiałów pędnych, remontów taboru oraz szkolenia nowych kadr żeglarzy.

1375. ★ **MAGIERA WŁADYSŁAW: Ekonomika transportu wodnego śródlądowego.** (Żegluga śródlądowej) oprac. przy współpracy Zdzisława Gruszczyńskiego i Anatola Dowgiałły. Wrocław 1951. PWN, s. 471, 1 nlb. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Szczecinie.

Ekonomiczne znaczenie transportu wodnego. Transport wodny w gospodarce socjalistycznej. Gospodarka wodna w planie 6-letnim. Planowanie i statystyka transportu wodnego. Sprawozdawczość. Analiza szczegółowa ekonomicznych własności transportu wodnego. Transport wodny w Polsce. Transport wodny w ZSRR. Budowa i utrzymanie dróg wodnych. Ważniejsze drogi śródlądowe świata. Tabor. Porty śródlądowe. Organizacja i zadania Państwowej Żegluga Śródlądowej. Organizacja handlowa. Eksploatacja techniczna. Załogi pływające i przeładunkowe.

1376. ★ **PROZOROW Je. D.: Główny turkmeński kanał.** Moskwa 1951. Gosizdat, s. 23, 1 nlb.

Monografia obszarów przyległych do kanału turkmeńskiego. Potencjał przyrodniczy i ekonomiczny. Powstawanie planu budowy tego kanału. Wyniki w zakresie wykonawstwa.

1377. **SCHMIDT WERNER: Die Schifffahrt erfüllt ihren Plan.** Verkehr. R. 5. 1951, nr 10, str. 325—327.

Wykonanie zadań planowych r. 1951 przez jednostki żegluga przybrzeżnej i śródlądowej NRD; ponadplanowe zobowiązania niektórych jednostek. Stan dróg wodnych NRD; konieczność ustalenia priorytetu ważniejszych inwestycji w zakresie gospodarki wodnej.

1378. **ZALESKI JERZY: Planowanie jako podstawa rozwoju dróg wodnych na tle amerykańskich stosunków gospodarczych.** Gosp. wodna. R. 12. 1952, nr 1, str. 4—5.

Omówienie podjęte przez rząd St. Zjedn. próby „planowania“ gospodarki drogami wodnymi. Metody „planowania“: program gospodarczy, interwencja państwowa, plany odcinkowe.

Zob. poz. 1273.

TRANSPORT POWIETRZNY

1379. ★ **MINORSKI SERGIUSZ: Lotnictwo w służbie rolnictwa i leśnictwa.** Warszawa 1951. PWRiL, s. 38, 2 nlb.

Nowe formy zastosowania samolotu w planowej gospodarce socjalistycznej. Rozsiew nawozów sztucznych; niszczenie chwastów; walka ze szkodnikami roślin. Walka z erozją i zwiększenie wilgotności gleby. Zdjęcia lotnicze dla potrzeb melioracji. Lotnicza służba zdrowia. Walka z pożarami i szacowanie lasów.

1380. **OSIŃSKI JERZY: Aktualne problemy transportu lotniczego.** Transport. R. 4. 1952, nr 1, str. 11—13.

Napęd odrzutowy a obniżenie kosztów eksploatacji. Wykorzystanie taboru i modernizacja sprzętu. Zaopatrywanie w paliwo podczas lotu.

ŁĄCZNOŚĆ

Zob. poz. 1464.

XVI. HANDEL I ŻYWIENIE ZBIOROWE

1381. ★ ADAMEC — NIHL: **Zprawodajskie prodejný we wýzkumu trhu.** Praha 1951, s. 48. Prumyslowsé Nakladatelství.

Problem analizy rynku i popytu w handlu socjalistycznym.

1382. GROSSE HERMANN: **Neue Aufgaben für den volkseigenen Grosshandel.** Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 1, str. 5.

Nowy, rzeczowy podział central handlowych. Włączenie ich do ministerstw branżowych. Operatywne usamodzielnienie central.

1383. GROSSE HERMANN: **Zur Verbesserung des volkseigenen Grosshandels.** Handel. R. 2. 1952, nr 1, str. 4—7.

Nowy podział zakresu prac central handlowych. Ścisłejsze związanie central handlowych z produkcją. Likwidacja przemysłowych organizacji zbytu. Operacyjne usamodzielnienie oddziałów terenowych.

1384. HAMANN KARL: **Handel und Versorgung im Fünfjahrplan.** Handel. R. 1. 1951, nr 9, str. 266—267.

Popyt, podaż i obroty handlowe w planie 5-letnim NRD. Podnoszenie się stopy życiowej ludności. Obserwacja rynku. System umowny. Rentowność. Współzawodnictwo.

1385. **Handel uspołeczniony na Węgrzech.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 43—45.

1386. KELCH WERNER: **Zur Marktbeobachtung im Einzelhandel.** Handel. R. 2. 1952, nr 1, str. 19—21.

Wpływ badań rynkowych na wzmoczenie racjonalności zaopatrzenia. Praktyczne wskazówki dotyczące analizy rynku i metody badania siły konsumcyjnej, szczególnie w handlu detalicznym.

1387. KOHLMHEY GÜNTHER: **Der volkseigene Grosshandel im Reproduktionsprozess.** Handel. R. 1. 1951, nr 9, str. 268—271.

Zadania handlu hurtowego NRD w planie 5-letnim w obrocie konsumcyjnym i produkcyjnym. Dążenie do lepszego zaopatrzenia rolnictwa. Zasady rozrachunku gospodarczego w handlu hurtowym.

1388. MANZ GUENTHER: **Zur Entwicklung des Staatlichen Grosshandels.** Handel. R. 1. 1951, nr 9, str. 271—273.

Krytyczna ocena działalności państwowego handlu hurtowego w NRD. Podporządkowanie central handlowych ministerstwu przemysłu. Wprowadzenie systemu umownego i zasady rozrachunku gospodarczego. Współdziałanie central handlowych ze spółdzielczością wiejską.

1389. STANISŁAWSKI WOJCIECH: **Zadania handlu na wsi.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 1, str. 10—14.

1390. SZONERT KAROL: **Centrale handlu krajowego a warunki dostaw towarów pochodzących z importu.** Gosp. mater. R. 4. 1952, nr 1, str. 15—18.

Omówienie zarządzenia Przew. PKPG nr 226 z dn. 1.VI.51 r.

1391. ŚWIETLIK W.: **Nowe formy obrotu towarowego w spółdzielczości.** Drob. Wytw. R. 2. 1952, nr 2, str. 17—18.

Omówienie: 1) zarz. Min. Przem. Drobno i Rzem. nr 45 z dn. 23.VIII.51 r. w sprawie zbytu oraz sprzedaży hurtowej i detalicznej towarów wytwarzanych przez spółdzielczość pracy; 2) zarz. nr 67 z dn. 14.IX.51 r. w sprawie listy artykułów centralnie planowanych.

PLANOWANIE HANDLU

1392. J. D.: **Planowanie pracy w magazynach.** Gaz. handl. R. 6. 1952, nr 15, str. 2.

Rodzaje i sposoby sporządzania planów handlowo-finansowych w zależności od stopnia samodzielności składów i magazynów.

1393. ★ KASZCZEJEW A. S.: **Planirowanije chozjajstwiennoj diejatelnosti magazina.** Moskwa 1951. Gosstorgizdat, s. 88, 2 nlb.

Zasady planowania stosowane w handlu radzieckim. Organizacja planowania w punkcie usługowym i w punktach zaopatrzenia. Zasady ustalania marży zysku. Planowanie zatrudnienia i płac. Plan kosztów własnych. Rozrachunek gospodarczy. Współzawodnictwo.

ORGANIZACJA I TECHNIKA HANDLU

1394. ★ EHRlich EMIL PIOTR: **Organizacja i technika handlu socjalistycznego.** Warszawa 1951. Polgos, Bibl. Handlu Uspołecznionego T. XVI. Cz. 2: Organizacja handlu detalicznego s. 106, 1 nlb. Cz. 3: Organizacja handlu detalicznego w ZSRR i Polsce s. 74, 1 nlb. Cz. 4: Technika handlu detalicznego s. 87, 1 nlb.

Cz. 2: Zapotrzebowanie rynku i struktura asortymentu towarowego. Metody i formy handlu detalicznego. Sieć handlowa i jej konstrukcja. Struktura aparatu zarzadz. organizacją handlu det. Organizacja aparatu zarządzającego przeds. handlu detal. Cz. 3: Organizacja handlu detal. w ZSRR. Organizacja i zakres działania przeds. handlu detalicznego w Polsce Ludowej. Cz. 4: Technika handlu detalicznego. Techniczna baza działaln. sklepu. Organizacja pracy i dobór kadr. Reklama w handlu detalicznym. Zob. poz. 689.

1395. ★ IWIŃSKI JÓZEF, MYSONA MIECZYSLAW: **Towaroznawstwo ogólne.** Warszawa 1951. PWN, Cz. 1 s. 4 nlb., 256, Cz. 2 s. 4 nlb., 268, Cz. 3 s. 4 nlb., 208. (Masz. pow.)

Cz. 1. Paliwa, gazy, metale, wyroby przem. mineralnego. Cz. 2. Art. chemiczne, farby, drewno, masy plastyczne, skóra. Cz. 3. Towary spożywcze.

1396. ★ LEBIENGARC Z. Ja.: **Towarowiedienija.** Moskwa 1950. Centrosojuz, s. 330.

Towaroznawstwo ogólne dla użytku pracowników placówek handlowych. System klasyfikacji towarów. Gospodarka magazynowa. Przepisy dotyczące przyjmowania i wydawania towarów.

1397. ★ PROSTIAKOW W. I.: **Towarowiedienije chozjajstwiennych towarow.** Moskwa 1951. Gosstorgizdat, s. 207, 1 nlb.

Podstawowe wiadomości z zakresu towaroznawstwa dla użytku pracowników handlu. Cechy jakościowe towaru. Znakowanie. Zasady gospodarki magazynowej. Wiadomości o pochodzeniu i produkcji ważniejszych towarów.

1398. ★ TILGNER DAMAZY JERZY: **Nauka o opakowaniu.** Warszawa 1951. Polgos, s. 444, 1 nlb. Bibl. Handlu Uspołecznionego T. XX.

Znaczenie opakowania jako ostatniej czynności w cyklu produkcyjnym. Wskazówki towaroznawcze: tworzywa opakowań. Rodzaje opakowań. Analiza i dobór opak. Opakowanie różnych towarów ze szczeg. uwzgl. artykułów spożywczych.

OBRÓT ARTYKUŁAMI ROLNYMI I SPOŻYWCZYMI — SKUP I KONTRAKTACJA

1399. DZIERŻYŃSKI A.: **Samodzielne punkty skupu jaj.** Porad. mlecz. jajcz. R. 12. 1952, nr 2, str. 10—11.

Rola, organizacja i zadania samodzielnych punktów skupu jaj.

1400. ★ GIERIEWITINOW B. F.: **Towarowiedzenie eksportnych towarów żywotnowo proisthożdżienija.** Moskwa 1951, Międzynarodnyje Knigi, s. 150, 2 nlb.
Ogólne i szczegółowe wiadomości z zakresu towaroznawstwa skór, futer, wełny i szeszeciny. Rozwój eksportu tych produktów z Rosji od XVI w. Osiągnięcia gospodarki radzieckiej, w zakresie produkcji i handlu tymi wytworami.
1401. LISKE: **Normungs- und Typisierungsfragen bei Nahrungs- und Genussmittel.** Lebensmittelindustrie „B“. R. 1. 1951, nr 12, str. 161.
Normalizacja i typizacja artykułów spożywczych. Problemy surowcowe i techniczne.
1402. **Organizacja skupu jaj w ZSRR.** Porad. mlecz. jajcz. R. 12. 1952, nr 1, str. 18.
1403. P. B.: **Rozwój kontraktacji na tle walki o wzmożenie produkcji o usprawnienie obrotu żywcem i mięsem.** Gosp. mięsna. R. 4. 1952, nr 1, str. 5—7.
Omówienie uchwały Prez. Rządu z dn. 22.XI.51 r. w sprawie dalszego popierania rozwoju hodowli.
1404. TAEUFEL K., SERZISKO R.: **Untersuchungen über die Qualität von Tabak an Hand der Aromazahl.** Lebensmittel — Industrie „D“. R. 3. 1951, nr 12, str. 161—164.
Metody badania jakości tytoniów i wyrobów tytoniowych różnych krajów.
Zob. poz. 841, 1335.
- OBRÓT ARTYKUŁAMI PRZEMYSŁOWYMI**
1405. ★ BIENIEK MICHAŁ, POŚIŁA ZYGMUNT: **Poradnik dla pracowników handlu włókienniczego.** Warszawa 1951. Polgós, s. 206, 1 nlb., tabl. 52.
Zadania sprzedawcy w stosunku do konsumenta. Zarys ogólnego towaroznawstwa włókien i tkanin. (Rodzaje włókien, wyrób tkanin, wykrywanie braków i wad, pranie tkanin, normy trwałości). Towaroznawstwo szczegółowe.
1406. ★ KISTANOW Ja. A.: **Optowaja i roznicznaja trgovlja kożanoj obuwiu.** Moskwa 1951. Gostorgizdat, s. 93, 3 nlb.
Organizacja zaopatrzenia radzieckiego rynku wewnętrznego w artykuły skórzane i obuwie. Osiągnięcia w zakresie produkcji obuwia. Zaopatrzenie przemysłu obuwianego w surowce.
1407. MARECKI JACEK: **Drogi zaopatrzenia wsi w towary przemysłowe w 1952 roku.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 122—125.
Błędy i niedociągnięcia aparatu spółdzielczości wiejskiej w zaopatrywaniu wsi w r. 1951, — ich przyczyny i źródła. Omówienie zarządzeń MHW wydanych w celu osiągnięcia usprawnień w realizacji planu detalu i przedstawienia sieci placówek oraz podniesienia techniki handlu.
1408. ★ SENF WILLMAR: **Textile Werkstoffkunde, Faserstoffe — Verarbeitung.** Berlin 1951. Volk und Wiesen — Volkseigener Verlag, s. 304, ilustr. 258, tabl. 1.
Towaroznawstwo włókiennicze. Technika produkcyjna: techniczne uzasadnione normy pracy. Ocena jakości produkcji.
1409. ZŁOTNICKI GRZEGORZ: **Przestawienia asortymentowe w przemyśle dla zaspokojenia potrzeb wsi.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 3, str. 120—122.
Trudna sytuacja w zaopatrzeniu wsi wskutek niedociągnięć aparatu dystrybucji i pracy jednostek produkcyjnych w r. 1951. Konieczność jak najszybszego poprawienia sytuacji zaopatrzenia wsi.
- ŻYWIENIE ZBIOROWE**
1410. GAŚSIOROWSKI STANISŁAW: **Nowa organizacja żywienia zbiorowego.** Żywienie zbior. R. 5. 1952, nr 1, str. 17—18.
Omówienie wytycznych PKPG w sprawie ujednoczenia sieci żywienia zbiorowego. Zadania i zakres działania Centr. Zarz. Przem. Gastronomicznego, Zw. Spółdz. Spożywców i CRS „Samopomoc Chłopska“.
1411. H. R.: **Verbessert das Werkkuchemessen.** Arbeit u. Sozfürsorge. R. 6. 1951, nr 24, str. 556—557.
Wskaźniki dotyczące usprawnienia przyrządzania i wydawania posiłków w stołówkach zakładowych. Uruchomienie szkół i zorganizowanie kursów zawodowych dla kierowników stołówek zakładowych — dowodem dbałości o należyty poziom żywienia robotnika.
1412. KOMITAU HENRYK: **Właściwa gospodarka surowcem.** Żywienie zbior. R. 7. 1952, nr 2, str. 35—37.
Przyczyny obecnych trudności w dziedzinie zaopatrzenia. Błędy w dystrybucji. Uzupełnianie niedoborów zaopatrzenia. Zaopatrzenie ze źródeł centralnych i innych.
1413. MACKIEWICZ LEON: **Zadania Centralnego Zarządu Przemysłu Gastronomicznego w roku 1952.** Żywienie zbior. R. 7. 1952, nr 2, str. 39.
- HANDEL ZAGRANICZNY**
1414. CHWOJNIK P.: **Rynek sachara kapitalistycznych stran.** Wniesz. org. 21. 1951, nr 12, str. 29—37.
Rozwój produkcji cukru trzcinowego i buraczanego w ważniejszych krajach kapitalistycznych w l. 1938—1950/51. Obroty tym produktem w handlu zagranicznym.
1415. ★ FLACH STANISŁAW: **Technika transakcji eksportowych.** Warszawa 1951. Polgós, s. 98, 1 nlb. Biblioteka Handlu Zagranicznego, t. X.
Przygotowanie transakcji eksportowej. Zawieranie transakcji. Dokumenty handlowe. Realizacja transakcji eksportowej i jej likwidacja.
1416. **Grosshandelspreise an ausländischen Märkten.** Statist. Praxis. R. 6. 1951, nr 10, 11, 12, str. nlb.
Tabela cen na rynkach świata za trzeci kwartał 1951 r. obejmująca: zboża, rośliny okopowe, nabią, skóry, metale kolorowe, węgiel i in.
1417. JARMIŃSKA M.: **Analiza przebiegu eksportu jaj w 1951 roku.** Porad. mlecz. jajcz. R. 12. 1952, nr 2, str. 18—20.
Nasilenie ilościowe i jakościowe eksportu. Umożliwienie eksportowe. Kierunki eksportu.
1418. KADUSZKIEWICZ ANDRZEJ: **O normalny rozwój obrotów gospodarczych między Wschodem a Zachodem.** Życie gosp. R. 7. 1952, nr 2, str. 74—77.
Ekonomiczna konieczność utrzymania stosunków handlowych pomiędzy państwami kapit. i państwami obozu pokoju i socjalizmu. Przyczyny ograniczania tych stosunków ze strony państw kapit. i jego katastrofalne skutki w gosp. narodowej państw kapit. Zadania międzynar. konferencji gosp. w l. 1922 i 1927. Cele i zadania Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie w 1952 r.
1419. ★ KRYNICKI JÓZEF: **Handel zagraniczny Polski.** Cz. 1. Warszawa 1951. PZWS, s. 2 nlb., (masz. pow.). Szkoła Główna Służby Zagranicznej.
Program wykładu. Organizacja handlu zagr. w Polsce Ludowej (uwagi ogólne). Zarys historyczny rozwoju handlu zagr. w Polsce przed r. 1939.
1420. KUDRIASZOW M., POPOW N.: **Organizacja i prawowe regulowanie wnieśniej торговли Węgrii.** Wniesz. org. R. 21. 1951, nr 12, str. 38—42.
Organizacja węgierskiego handlu zagranicznego. Finansowanie. Tryb załatwienia spraw spornych.
1421. LAST GERHARD: **Anlaufschwierigkeiten des Vertragssystem.** Handel. R. 1. 1951, nr 9, str. 273—274.

Trudności przy wprowadzeniu systemu umownego w handlu NRD. Brak instrukcji i cyfr kontrolnych. Rozbieżności między umowami a wykonaniem.

1422. ORLOPP JOSEF: **U.S.A. sabotieren innerdeutschen Handel.** Informationsdienst DDR. R. 1. 1951, nr 10, str. 23—24.

Polityka St. Zjedn. przyczyną trudności w wymianie handlowej między NRD a Niemcami Zach.

1423. **Verstärkter Aussenhandel der DDR.** Informationsdienst DDR. R. 1. 1951, nr 10, str. 21—23.

Rozwój handlu zagranicznego NRD w 1951. Wzrost obrotów z krajami dem. lud. Wymiana handlowa z Chinami. Eksport do Polski maszyn, narzędzi urządzeń chłodniczych. Obrót uszlachetniający ze Szwajcarią, Szwecją i Austrią.

1424. ZAHACZEWSKI ZDZISŁAW: **Ocena jakościowa eksportu jaj w 1951 roku.** Porad. mlecz. jajcz. R. 12. 1952, nr 1, str. 13—15.

Zob. poz. 920, 927, 932, 939, 948—49.

XVII. ZAGADNIENIA KOMUNALNE — GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1425. ★ JAROSZYŃSKI MAURYCY: **Gospodarka komunalna w planie sześcioletnim.** Warszawa 1951. PWT, s. 77, 1 nlb.

Gospodarka komunalna w ustroju socjalistycznym. Zadania gosp. komunalnej w planie 6-letnim. Gospodarka mieszkaniowa. Hotelarstwo. Higiena komunalna. Komunikacja miejska. Energetyka komunalna. Tereny zielone.

1426. ★ LEBIEDIEW M. W.: **Gorodskije elektriczeskije sieti.** Moskwa 1951. Izd. Min. Komunaln. Choz. RSFSR, s. 223, 1 nlb.

Przewidywany wzrost produkcji i zużycie energii elektrycznej w miastach radzieckich w związku z budową nowych siłowni wodnych. Organizacja rozbudowy sieci i urządzeń. Organizacja eksploatacji i bezpieczeństwa publicznego.

1427. MALISZ BOLESŁAW: **Nowe miasto Tychy.** Miasto. R. 3. 1932, nr 1, str. 24—28.

Krytyczne omówienie 3 wstępnych prac urbanistycznych. Założenia budowy. Plan zabudowy i sieci komunikacyjnej miasta.

1428. NIERODA JÓZEF: **Rozwój miast w ZSRR.** Miasto. R. 3. 1952, nr 1, str. 5—7.

Liczby wzrostu ludności miejskiej w l. 1926—1939 i ich ocena. Wpływ wzrostu sił wytwórczych na rozwój miast radzieckich. Rozwój okręgów zachodnich. Związek miast z terenem. Planowanie miast oraz planowanie wewnętrzne w granicach samego miasta.

1429. OSTROWSKI WACŁAW: **Kształtowanie przestrzenne miasta socjalistycznego.** Miasto. R. 3. 1952, nr 1, str. 1—4.

Przeobrażenie treści społecznej miasta. Zmiana oblicza architektonicznego. Zadania planowania urbanistycznego w planie 6-letnim.

1430. ★ SWIRSKAJA N. B., BASS I. Ja.: **Żiliszcznyje prawa grażdan.** Moskwa 1951. Gosp. Izd. Jurid. Litier., s. 69, 3 nlb.

Kwestia mieszkaniowa w ZSRR. Prawo mieszkaniowe. Uprawnienia i obowiązki lokatorów i władz kwaterunkowych.

1431. WRÓBLEWSKI ANDRZEJ: **Oglądamy miasto.** Miasto. R. 3. 1952, nr 1, str. 12—13.

Założenia ogólne budowy miasta Nowa Huta. Opis dotychczasowej realizacji budowy miasta.

Zob. poz. 844, 983, 1000, 1127, 1184, 1193, 1196, 1254.

XVIII. SZKOLENIE ZAWODOWE

1432. ARISTOW A.: **O bolszewickom wospitanii kadrow.** Bolszewik. 1952, nr 1, str. 53—65.

Tryb i formy szkolenia zawodowego w przemyśle ciężkim na Uralu. Organizacja szkolnictwa zawodowego w tym rejonie. Zakres nauki. Osiągnięcia.

1433. BARTOSZ M.: **Wychowa ucznu za I. republiki a dnes.** Tworba. R. 20. 1951, nr 52, str. 1247.

Problem kształcenia nowych kadr w rzemiośle i przemyśle w CZSR przed wojną i obecnie.

1434. BIEGELEISEN BRONISŁAW: **Doszkalanie zawodowe metodą inż. Kowalowa w przemyśle polskim.** Szkoła zaw. 1952, nr 2, str. 41—44.

O właściwą metodykę szkolenia. Opory napotkane przez GIP w wprowadzaniu doświadczeń przodowników pracy do szkolenia wewnątrzzakładowego. Przebieg szkolenia. Wyniki doszkalania metodą Kowalowa w PZB im. Stalina.

1435. BIEGELEISEN - ŻELAZOWSKI BRONISŁAW: **Podnoszenie kwalifikacji kadr metodą inż. Kowalowa.** Ekon. Org. Pracy. R. 3. 1952, nr 1, str. 18—20.

Nowa forma doszkalania kadr przem. włókienniczego przy zastosowywaniu metody inż. Kowalowa.

1436. CZAJKOWSKI TEODOR: **Szkolenie załogi dorosłej w 1952 roku.** Gosp. gór. R. 2. 1952, nr 1, str. 1—4.

Uzasadnienie potrzeby podniesienia poziomu szkolenia załogi. Zmiany form szkolenia na odpowiadające wymogom przemysłu (szkolenie pozazakładowe, wewnątrzzakładowe, zaoczne). Zalety i wady tych form szkolenia.

1437. KRÓLIK MIECZYŚLAW: **Zagadnienia szkolenia zawodowego w gospodarce komunalnej.** Gaz Woda. R. 26. 1952, nr 1, str. 18—20.

Wnioski i uzasadnienia co do konieczności wprowadzenia typu „szkolenia instruktorskiego“ w zakładach i przedsiębiorstwach gosp. komunalnej.

1438. PAŃSKI JERZY: **Szkoły morskie w Polsce wczoraj i dziś.** Transport. R. 4. 1952, nr 1, str. 13—16.

Metody i organizacja szkolenia morskiego w Polsce Ludowej i przedwojennej.

1439. **Das Studium der Planung — eine vordringliche Aufgabe.** Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 2, str. 10.

Kształcenie planistów zakładowych i finansowych w Wyższej Szkole Ekon. i Planowania w Berlinie. Zakres studiów i kursów, spis zalecanych podręczników. Warunki wymagane od kandydatów.

Zob. poz. 1034.

XIX. BIBLIOGRAFIA — ENCYKLOPEDIA — SŁOWNIKI

BIBLIOGRAFIA — ZAGADNIENIA OGÓLNE

1440. AMBROS M.: W sprawie „wkładek bibliograficznych”. Artykuł dyskusyjny. *Bibliotekarz*. R. 16. 1951, z. 12, str. 165—167.

Wkładka bibliograficzna do czasopisma jako zaawansowana forma bieżącej bibliografii zawartości czasopism. Omówienie i krytyka projektu wkładek opracowanego przez PKN. Wnioski.

1441. *Bibliografia Zawartości Czasopism*. BNIB. R. 5. T. 2. 1951, z. 2.

Drugi zeszyt Bibliografii Zawartości Czasopism podaje materiały za m-c sierpień 1951 r.

1442. ★ *Działowy spis czasopism wychodzących w Polsce*. Warszawa 1951. RSW Prasa, s. 28. Gł. Urząd Kontroli Prasy, Publik. i Widowisk.

Wykaz czasopism zarejestrowanych przez G. U. K. P. P. i W. w 2 kwartale 1951 r. Układ działowy. Alfabetyczny skorowidz tytułów czasopism. Zestawienie cyfrowe wykazujące w marcu 1951 r. cyfrę 537 tyt. czasopism.

1443. MANTEUFFEL MARIAN, CHAMERSKA HALINA: *Służba informacyjna bibliotek polskich*. Bibliotekarz. R. 18. 1951, z. 10—11, str. 146—149.

Wyniki ankiety opracowanej przez Dział Inf. Nauk. i Poradn. Biblioteki Narodowej. Znaczenie służby informacyjnej w bibliotekach i postulaty Konferencji Krynickiej Bibliotekarzy. Praca istniejących ośrodków inform. Postulaty na przyszłość.

1444. ★ *Wykłady z dokumentacji naukowo-technicznej*. Warszawa 1951. PWT, s. 144. Główny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej.

Treść: W. Chitruk: Znaczenie dokumentacji dla postępu techn. Z. Majewski: Założenia i rola dokument. nauk.-techn. T. Zamojski: Metoda i techn. pracy dokument. nauk.-techn. St. Osmólska: Klasyfikacja dziesiętna. A. Łysakowski: Przedmiot i zadania bibliografii. W. Baliński: Przegląd Bibliogr. nauk. techn. L. Zatorski: Uwielookrotnianie dokumentacji a ustrój gospodarczo-polit. Z. Kosonogowa: O bibliotekarstwie.

BIBLIOGRAFIE SPECJALNE

1445. AWARIN W. Ja.: *Knigi po istorii Kitaja*. Sowiet. kniga. 1952, nr 1, str. 53—60.

Nowożytna i najnowsza historia Chin w wyd. radzieckich. Przebieg rewolucji ludowej i wyzwalańia się Chin spod ucisku kapitalistycznego.

1446. *Bibliograficzny przegląd narodohospodarskich człanku a knih*. Plan. Hosp. R. 4. 1951, nr 8, str. 627—632; nr 9, str. 739—744.

Bibliografia bieżąca artykułów i książek gospodarczych CzSR, ZSRR oraz krajów dem. ludowej.

1447. DIEMCZENKO M. N.: *Literatura o kolektywnij stachanowskoj rabotie*. Sowiet. kniga. 1952, nr 1, str. 74—78.

Krytyczne omówienie publikacji radzieckich z zakresu współzawodnictwa i racjonalizacji pracy.

1448. DJACZENKO P. Je.: *Knigi o tworczeskom so-drużestwie nowatorow proizwodstwa i uczenych*. Sowiet. kniga. R. 1951, nr 12, str. 48—53.

Przegląd literatury omawiającej formy współpracy zakładów naukowych Leningradu i Moskwy z zakładami przemysłu ciężkiego w zakresie stachanowskich metod pracy a szczególnie szybkościowej obróbki metali.

1449. ★ ŁUCKI ROMAN: *Bibliografia architektury polskiej z lat 1900—1939*. Realizacja, projekty, konkursy.

Warszawa 1951. Instytut Urbanistyki i Architektury, s. 3 nb., 66. Serie Prac Własnych z. 2. (masz. pow.).

1450. MEJSNER DIMITRIJ: *Po stranicam sielsko-choziazstwiennoj pieczati*. Interagra. T. 5. 1951, nr 3/5, str. 220—256.

Przegląd zawartości czasopism radzieckich za 1951 rok w zakresie organizacji i techniki produkcji rolnej, hodowlanej, organizacji pracy, prac naukowo-badawczych oraz mechanizacji rolnictwa. Klasyfikacja czasopism.

1451. *Nowaja literatura po ekonomikie*. Nowyje formy socialisticzeskowo soriewnownania w promyslenosti. Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 102—106.

Omówienie nowych wydawnictw radzieckich z zakresu współzawodnictwa w przemyśle. Wskazanie publikacji, omawiających nowe formy socjalistycznego współzawodnictwa.

1452. *Nowyje knigi*. Awtom., traktornaja promysl. 1952, nr 1. str. nlb.

Publikacje z zakresu przemysłu motoryzacyjnego wydane w ZSRR pod koniec 1951 r.

1453. *Nowyje knigi*. Socialist. sielsk. choz. R. 22. 1951, nr 11, str. nlb.

Ostatnie wydawnictwa książkowe z zakresu rolnictwa wydane w ZSRR.

1454. *Oswieszczenie woprosow ekonomiki promyslenosti w otraslewych żurnalach*. Wopr. ekonom. 1952, nr 1, str. 116—120.

Krytyczne omówienie zawartości czasopism specjalnych z zakresu przemysłu w r. 1951 w świetle uwag „Prawdy” na ten temat, opublikowanych w grudniu 1950 r. Zalecenia, dotyczące tematyki tych czasopism na 1952 r.

1455. *Przegląd bibliograficzny budownictwa okrętowego i morskiego oraz ekonomiki transportu morskiego*. Oprac. przez Ośrodek Dok. Morskiego Inst. Techn. R. 3. 1952, nr 1, str. 1—2; nr 2, str. 1—2. Dod. do mies. Techn. Gosp. mors. R. 2. 1952, nr 1, 2.

1456. *Przegląd bibliograficzny drogownictwa*. Oprac. przez Dział Dydaktyczno - Wydawniczy Inst. Techn. Budowlanej. R. 2. 1952, nr 1, 1(?). Dod. do mies. Drogownictwo. R. 7. 1952, nr 1, str. nlb.; nr 2, str. nlb.

Bibliografia bieżąca opracowana wg instrukcji GINDT. Układ działowy.

1457. *Przegląd bibliograficzny elektrotechniki*. Oprac. przez Ośrodek Dok. Elektrotechniki. R. 4. 1952, nr 1, str. 1—4. Dod. do mies. Prz. elektrot. R. 28. 1952, nr 1.

Adnotowana bieżąca bibliografia w układzie działowym.

1458. *Przegląd bibliograficzny górnictwa*. Oprac. przez Ośrodek Dok. Górnictwa. R. 4. 1952, nr 1, str. 1—4. Dod. do mies. Prz. górń. T. 8. 1952, nr 1.

Bibliografia książek i artykułów polskich i obcych z zakresu górnictwa. Układ działowy.

1459. *Przegląd bibliograficzny hutnictwa*. Oprac. przez Ośrodek Dok. Główn. Inst. Metalurgii. R. 5. 1952, nr 1, str. 1—4. Dod. do mies. Hutnik. R. 19. 1952, nr 1.

Bibliografia książek i artykułów polskich i zagranicznych z zakresu hutnictwa i zagadnień pokrewnych. Udział działowy.

1460. *Przegląd bibliograficzny metrologii*. Oprac. przez Ośrodek Dok. Metrologii. R. 2. 1952, nr 1, str. 1—2. Dod. do mies. Prz. techn. R. 73. 1952, nr 1.

1461. *Przegląd bibliograficzny organizacji i mechanizacji budownictwa*. Oprac. przez Ośrodek Dok. Nauk.-

Techn. Inst. Organizacji i Mech. Budownictwa. R. 1. 1952. Dod. do mies. Prz. budowl. R. 24. 1952, nr 1, str. 46—48.

Adnotowana bibliografia prac polskich i obcych z zakresu org. i mechanizacji budownictwa.

1462. **Przegląd bibliograficzny przemysłu skórzanego.** Oprac. przez Ośrodek Dok. Inst. Przemysłu Skórzanego. R. 1. 1952, nr 1. Dod. do mies. Prz. skórz. R. 7. 1952, nr 1, str. nlb.

1463. **Przegląd bibliograficzny rybolóstwa morskiego.** Oprac. przez Ośrodek Dok. Morskiego Inst. Rybackiego. R. 2. 1952, nr 1, str. 1—2; nr 2, str. 1—2. Dod. do mies. Techn. Gosp. mors. R. 2. 1952, nr 1, 2.

1464. **Przegląd bibliograficzny telekomunikacji.** Oprac. przez Ośrodek Dok. Telekom. R. 11. 1952, nr 1, str. 1—6. Dod. do mies. Prz. telekom. R. 19. 1952, nr 1.

Bieżąca bibliografia w układzie działowym.

1465. **Przegląd bibliograficzny zagadnień dokumentacji.** Oprac. przez Główny Inst. Dok. Naukowo-Technicznej. R. 2. 1952, nr 1, str. 1—2. Dod. do mies. Prz. techn. R. 73. 1952, nr 1.

1466. **Woprosy chozjajstwiennowo rasczeta w ekonomiceskoj litieraturie.** Wopr. ekonom. 1951, nr 12, str. 91—97.

Zagadnienie rozrachunku gospodarczego w radzieckiej literaturze ekonomicznej. Omówienia krytyczne ważn. publikacji.

Zob. poz. 952.

ENCYKLOPEDIA — SŁOWNIKI

1467. ★ALBERTOWA Je. Ł.: **Kratkij russko-francuskij i francusko-russkij kommierceskij słowar.** Moskwa 1951. Wnieszorgizdat, s. 134, 1 nlb.

Krótki rosyjsko-francuski i francusko-rosyjski słownik handlowy.

1468. ★SKIBICKI WACŁAW: **Słownik techniczny polsko-rosyjski.** Warszawa 1951. PWT, s. 296.

Słownik zawiera około 22.000 wyrażeń z podstawowych dziedzin techniki.

Zob. poz. 815.

OMÓWIENIA, SPRAWOZDANIA, ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

JAN WIŃSKI

Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza w Moskwie Bibliografia

W dniach 3—10 kwietnia br. odbędzie się w Moskwie Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza, gromadząca kilkuset ekonomistów, przemysłowców, finansistów, kupców, rolników, przedstawiciele spółdzielczości i ruchu zawodowego z całego świata, reprezentujących różne poglądy i przekonania polityczne. Konferencja ma na celu rozwinięcie pokojowej współpracy między krajami, niezależnie od różnic ich systemów społecznych i ekonomicznych, w szczególności poprzez rozszerzenie wzajemnych stosunków handlowych i gospodarczych. Jedynym punktem jej porządku dziennego jest rozważenie i zbadanie „możliwości poprawy warunków bytu ludności drogą pokojowej współpracy różnych krajów i różnych systemów oraz drogą rozwoju stosunków ekonomicznych między wszystkimi państwami“.

Konferencja ma umożliwić szeroką i nieskrępowaną wymianę poglądów na bieżącą sytuację w dziedzinie handlu międzynarodowego i istniejących w jego rozwoju trudności, rozszerzenie wymiany handlowej między Wschodem i Zachodem oraz między krajami gospodarczo rozwiniętymi i zacofanymi, rozszerzenie produkcji narodowej, zwiększenie stanu zatrudnienia i obniżenie wysokich kosztów utrzymania poprzez rozwój normalnych stosunków handlowych między krajami.

Konferencję poprzedziły kilkumiesięczne przygotowania. Szczególnie po pierwszym posiedzeniu Międzynarodowego Komitetu Inicjatywy Konferencji, odbytym w dniach 27 i 28 października ub.r. w Kopenhadze i po wyłonieniu specjalnej Komisji Przygotowawczej oraz powołaniu w kilkudziesięciu krajach krajowych komitetów przygotowawczych zainteresowanie Konferencją na całym świecie stało się powszechne, tak wśród działaczy zawodowych i społecznych, jak i wśród przedstawicieli nauki oraz w kołach handlowych i przemysłowych. Ukazały się, zarówno w prasie codziennej, jak i periodycznej, liczne artykuły i wypowiedzi na temat znaczenia i możliwości nadchodzącej Konferencji Międzynarodowej.

Wśród licznych głosów, jakie do chwili oddania numeru do druku na łamach naszej prasy zajęły się Konferencją, należy w szczególności wymienić:

Gall Stanisław: Problemy europejskiej wymiany handlowej. *Życie gosp.* R. 7. 1952 nr 7, str. 346—348.

Iwanow N.: Rozkwit ekonomiczny ZSRR i możliwości rozwoju handlu zagranicznego. *Życie gosp.* R. 7. 1952. nr 7, str. 348 — 350.

Kaduszkiewicz Andrzej: O normalny rozwój obrotów gospodarczych między Wschodem a Zachodem. *Życie gosp.* R. 7. 1952, nr 2, str. 74—77.

Łychowski Tadeusz: Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza w Moskwie. *Sprawy międzynarod.* R. 4. 1951, nr 5, str. 21—37.

Łychowski Tadeusz: Przed Międzynarodową Konferencją Ekonomiczną. *Gosp. plan.* R. 6. 1951, nr 12, str. 10—18.

Przed Międzynarodową Konferencją Gospodarczą w Moskwie. *Życie gosp.* R. 7. 1952, nr 5, str. 255—256.

Suchy J.: Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza w Moskwie. *Nowe Drogi.* R. 6. 1952. nr 3, str. 45—53.

Woyton Marian: Współpraca gospodarcza a dyskryminacja. *Gosp. plan.* R. 7. 1952, nr 1, str. 24—27.

Zachód o Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie. *Życie gosp.* R. 7. 1952, nr 3, str. 145—146.

Niemożliwe jest oczywiście wymienienie licznych wypowiedzi, jakie ukazały się w związku z Konferencją na łamach prasy zagranicznej. Systematyczny przegląd prasy w tym zakresie zamieszcza radzieckie czasopismo „Nowoje Wriemia“, wychodzące w kilku językach (między innymi również i w języku polskim — jako „Nowe Czasy“), w rubryce: Pieried Międzynarodnym Ekonomicznym Sowieszczaniem w Moskwie (Przed Międzynarodową Konferencją Gospodarczą w Moskwie) (1952, nr 4, str. 23; nr 6, str. 20—21; nr 7, str. 18—19; nr 8, str. 16—17).

Dlatego też wymienimy poniżej kilka najbardziej interesujących wypowiedzi, zamieszczonych w prasie periodycznej:

Aleksandrow M.: Międzynarodnyje ekonomiczeskije swjazi i problema ułuczszenijsia usłowij żizni w zapadnych stranach (Międzynarodowe stosunki gospodarcze i zagadnienie podniesienia stopy życiowej w krajach zachodnio-europejskich). *Wopr. ekonom.* R. 5. 1952. nr 2, str. 90—101.

Baby Jean: Conférence économique à Moscou. (Konferencja Gospodarcza w Moskwie). *Démocratie Nouvelle.* R. 6. 1952, nr 3, str. 119—122.

Chambairon Robert: Czto możet dat' Międzynarodnyje Ekonomiczeskoje Sowieszczanie? (Co może dać Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza). *Nowoje Wriemia.* 1952. nr 10, str. 7—12.

Fituni L.: Sowietiskij Sojuz i międunarodnoje ekonomiczeskoje sotrudnicestwo (Związek Radziecki a międzynarodowa współpraca gospodarcza). Wopr. ekonom. R. 5. 1952. nr 2, str. 102—110.

Honner Franz: Kampf gegen die drohende Wirtschaftskatastrophe. (Walka przeciw grożącej katastrofie gospodarczej). Weg und Ziel. R. 10. 1952, nr 3, str. 157—167.

Konferenz in Moskau. (Konferencja w Moskwie). Die Wirtschaft. R. 7. 1952, nr 9, str. 12.

Le Brun Pierre: The international Economic Meeting in Moscow. (Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza w Moskwie). World Trade Union Movement. 1952, nr 2, str. 8—10.

Parchomienko G.: Za rasszirenem torgowli mieźdu Zapadom i Wostokom. (Za rozszerzeniem wymiany handlowej między Wschodem i Zachodem). Nowoje Wriemia. 1952, nr 3, str. 14—17.

Séance du comité roumain de préparation pour la conférence économique internationale de Moscou. (Posiedzenie rumuńskiego komitetu przygotowawczego Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie). La Roumanie Nouvelle. R. 5. 1952, nr 83, str. 7.

Siedin L.: Fakty i propaganda. Nowoje Wriemia. 1952, nr 5, str. 19—21.

Szerszniow E.: Nieispolzujemyje wozmoźnosti ewropejskoj torgowli. (Możliwości handlu europejskiego). Nowoje Wriemia. 1952, nr 9, str. 3—6.

Vaton N.: O hospodarske spopulapraci dvou systemu. (O współpracę gospodarczą dwóch systemów). Svetowe rozhledy. 1951, nr 24, str. 1111—1113.

Znane radzieckie czasopismo ekonomiczne Woprosy Ekonomiki poświęciło Konferencji i związanej z nią problematyce międzynarodowej wymiany towarowej i współpracy gospodarczej cały numer marcowy (R. 5. 1952, nr 3). Zawiera on następujące opracowania:

Za wsiestronnee razwicie międunarodnowo ekonomiczeskowo sotrudnicestwa. (O wszechstronny rozwój międzynarodowej współpracy gospodarczej), str. 3—17.

Strumilin S.: Neobchodimo wosstanowit' międunarodnyj torgowij obmien. (Koniecznie przywrócić międzynarodową wymianę handlową), str. 18—21.

Korolenko A.: Principy rawienstwa i wzaimnoj wygody w torgowle SSSR s ewropejskimi stranami narodnoj demokratii. (Zasady równości i wzajemnych korzyści w handlu ZSRR i krajów demokracji ludowej), str. 22—30.

Kotkowskij Ja.: Rasszirenie ekonomiczeskich swjazej i wozmoźnosti powyszenia zanjatosti w kapitalistycznych stranach. (Rozszerzenie współpracy gospodarczej i zwiększenie zatrudnienia w krajach kapitalistycznych), str. 31—39.

Smirnow A.: Normalizacija międunarodnych ekonomiczeskich swjazej i waljutnaja problema. (Normalizacja współpracy gospodarczej między narodami a problem walutowy), str. 40—48.

Ewrejkwow A.: Puti ukreplienia międunarodnych finansowych otnoszenij. (Drogi umocnienia międzynarodowych stosunków finansowych). str. 49—58.

Afanasjew G.: Rasszirenie międunarodnoj torgowli i ekonomiczeskoje razwicie otstałych stran. (Rozszerzenie handlu międzynarodowego, a gospodarczy rozwój krajów zacofanych), str. 59—66.

Szczerbina D.: O wozmoźnostjach wnieszniej torgowli Kitajskoj Narodnoj Respubliki. (O możliwościach handlowych ludowej Republiki Chińskiej), str. 67—76.

Sołodkin P.: Czto tierjajet Anglija ot razyrywa torgowli s Kitajem. (Co traci Anglia na zerwaniu stosunków handlowych z Chinami), str. 77—86.

Grigorjew G.: K woprosu o wnutrigiermanskoj torgowle. (Zagadnienia handlu niemieckiego). str. 87—95.

K sozywu Międunarodnowo ekonomiczeskowo sowieszczanija. (O Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej), str. 96—110.

W okresie poprzedzającym Konferencję i w czasie jej trwania spodziewane jest ukazanie się wielu ciekawych i wartościowych prac z nią związanych.

MARIAN WERAŁSKI

Rozrachunek gospodarczy

Zestawienie bibliograficzne

I

Pojęcie rozrachunku gospodarczego, jako metody gospodarki przedsiębiorstw uspołecznionych, związane jest ściśle z gospodarką socjalistyczną. Zasada gospodarowania na podstawie rozrachunku gospodarczego powstała i rozwinęła się w Związku Radzieckim.

W Polsce termin „rozrachunek gospodarczy” w nomenklaturze urzędowej zjawia się dość późno. Po raz pierwszy spotykamy się z nim

w art. 27 dekretu z dn. 5 sierpnia 1949 r. o państwowym arbitrażu gospodarczym (Dz. U. R. P. nr 46, poz. 340). Terminem tym już wyraźnie operuje uchwała Rady Ministrów z dn. 17 kwietnia 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw objętych budżetem centralnym (Monitor Polski A-55 poz. 630) oraz dekret z dn. 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. nr 49, poz. 429), a następnie spotyka się to pojęcie w innych licznych aktach ustawo-

dawczych. Nie ulega jednak wątpliwości, że jeszcze przed tym, zanim pojęcie „rozrachunek gospodarczy“ znalazło prawo obywatelstwa w polskiej literaturze naukowej i ustawodawstwie, był rozrachunek gospodarczy podstawą rozwoju nowego systemu finansowego przedsiębiorstw socjalistycznych.

II

Istotą rozrachunku gospodarczego oraz jego znaczeniem w gospodarce socjalistycznej zajmują się w polskiej literaturze następujące opracowania:

Dietrich Tadeusz: Przyczynek do zagadnienia rozrachunku gospodarczego. *Ekonomista*. 1950, z. 3, str. 47—79;

Haendel Ignacy: Rozrachunek gospodarczy i koszty własne. *Życie gosp. R.* 5. 1950, nr 24, str. 1262—1264;

Kwejt Jerzy: Rozrachunek gospodarczy. *Życie gosp. R.* 4. 1949, nr 10, str. 426—431;

Rejs R.: Rozrachunek gospodarczy jako metoda planowego kierowania przedsiębiorstwami socjalistycznymi. *Biul. BOR. R.* 1. 1950, nr 5, str. 201—205;

Zawadzki Józef: Rozwój gospodarki narodowej w ZSRR. Zagadnienia wybrane. Warszawa 1951. Polgos, str. 72—78.

Szczególnie prawną stroną rozrachunku gospodarczego zajmuje się:

Buczkowski Stefan: Cechy prawne rozrachunku gospodarczego. *Prz. Ust. gosp. R.* 3. 1950, nr 11, str. 296—301;

Kościelniak Marian: Podstawy prawne rozrachunku gospodarczego. *Życie gosp. R.* 6. 1951, nr 2, str. 80—83.

Specjalną broszurę, popularnie opracowaną, zagadnieniu rozrachunku gospodarczego poświęciło wydawnictwo „Wiedza Powszechna“:

Świeżewska Wanda: O rozrachunku gospodarczym. *Wiedza Powszechna*. Wydawnictwa popularno-naukowe. Warszawa 1951. Czyt., str. 51, 1 nlb.

Ponieważ zasada rozrachunku gospodarczego rozwinęła się w latach prób i doświadczeń gospodarki socjalistycznej Związku Radzieckiego, przeto właśnie literatura radziecka, dotycząca istoty i znaczenia rozrachunku gospodarczego ma dla nas ważne znaczenie. W szczególności należy wymienić następujące opracowania:

Abezhaus G., Dukor G.: Chozjajstwiennyj rasczot. *Bolszaja Sowietskaja Encykłopedija*. T. 59, str. 851—859;

Arakieljan A.: Chozrasczot i borba za łuczszeje ispolzowanie osnownych fondow. *Wopr. ekonom. R.* 4. 1951, nr 5, str. 28—37;

Bronskij C. I.: Chozjajstwiennyj rasczot i rientabielnost' promyslennowo prieditija. Moskwa 1950. Gosfinizdat, str. 98, 2 nlb;

Gusakow A. D.: Chozjajstwiennyj rasczot i wnutripromyslennoje nakoplenije. *Izw.*

Akad. nauk SSSR; otd. ekon. prawa. 1951, nr 4, str. 237—245.

Na prawną stronę rozrachunku gospodarczego wskazuje:

Wieniediktow A. W.: *Gosudarstwiennaja socjalisticeskaja sobstwiennost'*. Moskwa 1948. Gosfinizdat, str. 513 i nast.

Z licznych prac radzieckich zostały przełożone na język polski:

Arakieljan A.: *Wykorzystanie środków trwałych przemysłu ZSRR*. Tłum. z jęz. ros. Warszawa 1950. Polgos, str. 76—87.

Birman A.: *Walka o dalszy wzrost rentowności przedsiębiorstw socjalistycznych*. Tłum. z jęz. ros. W. Skrzywanowa. Warszawa 1950. Polgos, str. 50—54;

Bratuś S. N.: *Osoby prawne w radzieckim prawie cywilnym*. Tłum. z jęz. ros. Leon Chajn. Biblioteka Zrzeszenia Prawn. Pol. nr 15. Warszawa 1950. K i W, str. 175—181;

Diaczenko W.: *Rozrachunek gospodarczy jako socjalistyczna metoda gospodarcza*. (tłum. z czas. *Wopr. ekonom. R.* 4. 1951, nr 2, str. 3—23). *Ekonomista* 1951, nr 2, str. 160—177; *Finanse R.* 2. 1951, nr 3, str. 49—71; *Zagadnienia Inwestycyjne w świetle prasy i literatury ekonomicznej zagranicą*. R. 6. 1951, nr 7, str. 1—32; *Życie gosp. R.* 6. 1951, nr 11, str. 641—645 (skrót);

Korniłow N.: *Rozrachunek gospodarczy i system oszczędności w gospodarce radzieckiej*. Tłum. z jęz. ros. Edward Łukawer. Warszawa 1950. Polgos, s. 46, 2 nlb;

Kozłow G.: *Rozrachunek gospodarczy metodą socjalistycznego gospodarowania*. (tłum. z czas. *Bolszewik* 1950, nr 23). *Finanse R.* 2. 1951, nr 3, str. 72—83.

Istotą rozrachunku gospodarczego zajmuje się również nauka krajów demokracji ludowych oraz Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W szczególności wymienić należy:

Georgino Willy: *Die Wirtschaftliche Rechnungsführung*. *Finanzwirtschaft. R.* 5. 1951, nr 14, str. 49—54.

III

Zagadnienie wewnętrznego rozrachunku gospodarczego w literaturze polskiej nie wywołało większego zainteresowania. Wymienić tu należy:

Grabania Marek: *Rozrachunek gospodarczy w przedsiębiorstwie przemysłowym*. *Gosp. plan. R.* 6. 1951, nr 6, str. 24—29;

Wewnętrzny rozrachunek gospodarczy w świetle literatury radzieckiej. *Biul. BOR.* 1951, nr 1, str. 2—14.

Natomiast w literaturze radzieckiej zainteresowanie istotą oraz znaczeniem wewnętrznego rozrachunku gospodarczego jest bardzo duże. Przede wszystkim należy podkreślić, że zagadnieniu temu poświęcona była w marcu 1951 roku w Moskwie specjalna konferencja naukowa pracowników instytutów naukowo-badawczych

i projektowych, wyższych zakładów naukowych, ministerstw i przedsiębiorstw przemysłowych.

W związku z tą konferencją ukazały się w języku rosyjskim następujące referaty sprawozdawcze:

Nauczno-proizwodstwiennaja konfierencija po woprosam wnutrizawodskowo chozjajstwa. Wopr. ekonom. R. 4. 1951, nr 6, str. 103—116;

Nauczno-proizwodstwiennaja konfierencija po wnutrizawodskomu chozjajstwiennomu rasczotu. Izw. Akad. nauk SSSR; otd. ekon. prawa. 1951, nr 4, str. 274—286.

W piśmiennictwie polskim zaś poświęcona jest temu tematowi następująca praca:

Widlewicz Stanisław: Wewnątrz-zakładowy rozrachunek gospodarczy (omówienie konferencji). Życie gosp. R. 6. 1951, nr 15, str. 877—881.

Liczne referaty wygłoszone na tej konferencji przez Diaczenkę, Worobiową, Arakieljana, Kozyrewa i Gansztaka podajemy w innym miejscu.

Z radzieckich opracowań zagadnień wewnętrznego rozrachunku gospodarczego wymienić należy przede wszystkim tłumaczone na język polski liczne opracowania Tatura i Worobiowej:

Tatur S. K.: Osobiste oszczędności — nowa forma współzawodnictwa socjalistycznego i rozrachunku gospodarczego (tłum. z Wopr. ekonom. R. 2. 1949, nr 10, str. 16—26). Gosp. plan. R. 5. 1950, nr 2, str. 86—93;

Tatur S. K.: Rozrachunek gospodarczy i rentowność (tłum. z Izw. Akad. nauk SSSR; otd. ekon. prawa. 1950, nr 3, str. 169—178). Życie gosp. R. 5. 1950, nr 16, str. 853—859;

Tatur S. K.: Rozrachunek gospodarczy przedsiębiorstwa i oddziału fabrycznego (tłum. z Trud, 1950, nr 124). Życie gosp. R. 1950, nr 12, str. 617—619;

Worobiowa A.: Wszechstronnie rozwijać wewnątrz-zakładowy rozrachunek gospodarczy. (tłum. z Narodnoje choz. 1950, nr 3). Finanse. R. 2. 1951, nr 3, str. 84—99;

Worobiowa A.: Drogi umocnienia oddziałowego rozrachunku gospodarczego (skróc. tłum. z Wopr. ekonom. R. 4. 1951, nr 4, str. 44—55). Życie gosp. R. 6. 1951, nr 13, str. 772—775.

Ponadto wydane zostały przez Polskie Wydawnictwa Gospodarcze trzy przekłady polskie:

Mnacaganowa W., Sokołowski A.: Konta osobowe stachanowców. Warszawa 1951. Polgos, s. 30;

Wewnątrz-zakładowy rozrachunek gospodarczy. Tłum. z jęz. ros. K. Zakroczymski. Warszawa 1951. Polgos, s. 99, 1 nlb.

Broszura ta zawiera trzy opracowania:

Demaniuk F. S.: Rozrachunek gospodarczy podstawową metodą zarządzania przedsiębiorstwem; str. 20—42;

Liberman E. G.: Wzmocnienie rozrachunku gospodarczego i podniesienie rentowności fabryki maszyn; str. 5—20;

Neuman Z. N.: Doświadczenia przy wprowadzaniu rozrachunku gospodarczego w oddziałach produkcyjnych i pomocniczych; str. 43—99;

Zelcer G.: Zagadnienia wewnątrz-zakładowego rozrachunku gospodarczego. Warszawa 1951. Polgos, s. 31, 1 nlb.

Ponadto z ważniejszych opracowań broszurowych w języku rosyjskim wymienić należy:

Aljakrinskij Ju. S.: Podgotowka cechowo chozrasczota. Moskwa 1951. Moskowskij Raboczij, s. 68, 4 nlb;

Biechwałow I.: W bor'bie za wniedwienie chozrasczota. Moskwa 1951. Moskowskij Raboczij, s. 68, 4 nlb.;

Burmistrow R. S.: Cechowej i brigadnyj chozrasczot. Moskwa 1948 Gosfinizdat, s. 81, 1 nlb.;

Organizacja wnutrizawodskowo chozrasczota. Sostawleno awtorskim kolektiwom pod rukowodstwom i riedakcijej L. M. Kantora. Moskwa 1950. Gosplanizdat, s. 103, 1 nlb.

IV

Najobfitsza jest literatura, dotycząca praktycznego zastosowania rozrachunku gospodarczego w poszczególnych gałęziach życia gospodarczego. Z ciekawych opracowań w tym zakresie należy wymienić:

Weralski Marian: Rozrachunek gospodarczy w spółdzielczości. Przegląd Spółdzielczy. R. 4. 1951, nr 3, str. 353—363;

Kantyszew J.: Zagadnienie rozrachunku gospodarczego w sowchozach (tłum. z Wopr. ekonom. R. 4. 1951, nr 2, str. 32—43). Finanse. R. 2. 1951, nr 3, str. 100—112;

Dworieckij J. M., Kisielewskij B. D., Sandomierskij S. B., Tartakowski A. S.: Organizacja chozjajstwiennowo rasczota cechow na maszynostroitielnom zawodzie. Moskwa 1950. ITEIN, s. 82;

Junik J. B.: Kriedit i chozrasczot w komunalnom chozjajstwie. Leningrad 1949, Gosfinizdat, s. 151, 1 nlb.;

Liberman E. G.: Chozjajstwiennyj rasczot maszynostroitielnowo zawoda. Moskwa 1950, s. 210.

V

Obfita jest również literatura, omawiająca wyniki wprowadzenia rozrachunku gospodarczego w poszczególnych fabrykach czy zakładach. Z ważniejszych opracowań wymieniamy:

Sokołowski A. I., Mnacaganowa W.: Rozrachunek gospodarczy w praktyce fabryk moskiewskich (tłum. z Wopr. ekonom. R. 2. 1949, nr 7). Gosp. plan. R. 4. 1949, nr 11, str. 658—665;

Zarchin W. A.: Organizacja wewnętrzno-fabrycznego rozrachunku gospodarczego

(tłum. z Legk. promyszl. 1949, nr 10). Ekon. Org. Pracy. R. 1. 1950, nr 5—6, str. 235—238;

Gansztak W.: Organizacja chozrasczota uczastkow i brigad na maszynostroitielnych zawodach Urała. Wopr. eknom. R. 4. 1951, nr 6, str. 46—49;

Gołowan N. D.: Chozrasczot na awtozawodzie imieni Mołtowa. Gorki 1950. Gorkowskoje obłastnoje gos. izdat., s. 141;

Kozyriew I.: Nowyje formy uczastia mass w bor'bie za ekonomju na priedpriatijach Leningrada. Wopr. ekonom. R. 4. 1951, nr 6, str. 38—45;

Niżeniec P. M.: Individualnyj chozjajstwiennyj chozrasczot. 1950. Mołotowskoje obłastnoje gos. izdat., s. 31, 1 nlb.;

Procerow S. A.: Wnutrizawodskij chozrasczot. Moskwa 1949. Maszgiz, s. 118.

Tatur S., Sokołowski A., Mnacaganowa W.: Ispolzowanie licznich szczotow ekonomii w bor'bie za socialisticzeskije nakoplenija w promyszlennosti. Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 167, 1 nlb.;

Żukow W.: Individualnyj chozrasczot. Moskwa 1951. Moskowskij Raboczij, s. 67, 1 nlb.

HENRYK WITKOWSKI

Ekonomika i organizacja zaopatrzenia przemysłu

Przegląd literatury

Tempo rozwoju przemysłowego naszej gospodarki oraz rozmiar wykonania zadań planu 6-letniego zależą w dużym stopniu od prawidłowej i sprawnej organizacji zaopatrzenia materiałowego, od posiadania potrzebnych rezerw materiałowych i od właściwego wykorzystania narodowych zasobów materiałowych. Przy obecnym ogromnym rozwoju przemysłu i budownictwa w naszym kraju sprawna organizacja materiałowo - technicznego zaopatrzenia przemysłu, prawidłowe normy zużycia materiałowego oraz ścisłe ich przestrzeganie mają dla państwa szczególnie ważne znaczenie.

Naukowych opracowań w tej dziedzinie w ujęciu ekonomicznym i technicznym nie mamy zupełnie, co jest najważniejszą przyczyną, że praktyczne rozwiązania tych zagadnień u nas nie są jeszcze zadawalające. Niewątpliwie więc mamy bardzo poważne zaległości w tym zakresie i powinniśmy je odrobić jak najprędzej. Konieczność właściwego rozwiązania omawianych zagadnień jest szczególnie pilna, ponieważ są one rozwojowo poważnie opóźnione w stosunku do innych zagadnień z dziedziny ekonomiki przemysłu. Wprawdzie w 1951 roku tematyka zaopatrzenia materiałowego w aktach normatywnych i w publicystyce fachowej została opracowana znacznie szerzej i głębiej niż w latach ubiegłych, jednakże nie jest to wiele w stosunku do istniejących na tym odcinku potrzeb. Ważne jest, że rok ubiegły był okresem w pewnym stopniu przełomowym dla rozwoju zagadnień zaopatrzenia przemysłu, ponieważ w znacznym rozmiarze podjęto planowe prace w celu usprawnienia i właściwego zorganizowania gospodarki materiałowej w przemyśle. Prace te wpłyną nie tylko na wzrost piśmiennictwa fachowego w 1952 roku i w latach następnych na tematy związane z omawianym zagadnieniem, lecz spowodują również wzmożone wykorzystywanie już istniejących opracowań własnych oraz dostępnych nam materiałów radzieckich.

Pod tym względem bibliografia może oddać duże usługi, szczególnie że czasopismo „Gospo-

darka Materiałowa“ nie prowadzi działu zawierającego krytykę i bibliografię wydawnictw książkowych oraz artykułów ogłaszanych w innych czasopismach. Czasopismo to nie ogłasza również wykazu autorów i spisu treści w poszczególnych rocznikach wydawniczych. Wykazy takie i spisy dostarczyłyby czytelnikowi i autorowi informacji dotyczących ruchu wydawniczego w zakresie zagadnień zaopatrzenia materiałowego, oceny poszczególnych ważniejszych pozycji wydawniczych i wykazu ich treści.

W związku z tym wydaje się celowe przedstawienie przynajmniej dotychczasowego bilansu ilościowego opracowań dotyczących tematu zaopatrzenia materiałowego w ostatnich 3 latach (opracowania wcześniejsze najczęściej są już mało aktualne). W celu łatwiejszego posługiwania się nim wyodrębnimy następujące grupy tematyczne:

- 1) zagadnienia ogólne w zakresie ekonomiki i organizacji zaopatrzenia materiałowego przemysłu,
- 2) planowanie zaopatrzenia materiałowego,
- 3) obrót materiałowy,
- 4) normowanie zużycia materiałowego,
- 5) normowanie zapasów materiałowych,
- 6) składowanie materiałów (organizacja składowania, typizacja magazynów, normy i standardy technicznego wyposażenia magazynów, przechowywanie materiałów. ubytki naturalne).

Wykaz tytułów w poszczególnych grupach tematycznych podano w kolejności chronologicznej, gdyż ułatwia to orientację co do ich aktualności. Na końcu każdej grupy tematów umieszczono spis aktów normatywnych, które są aktualne w zakresie zagadnień należących do danej grupy tematycznej.

Nie jest możliwe w ramach jednego artykułu dania oceny lub nawet tylko charakterystyki treści poszczególnych pozycji, których wykaz zawiera około osiemdziesięciu. Należy więc ograniczyć się do ogólnej tylko charakterystyki. Opracowań własnych obejmujących całość

zagadnień zaopatrzenia materiałowego nie mamy żadnych. Z literatury radzieckiej cytujemy P. A. Szejna, który szeroko rozwinął zagadnienie organizacji zaopatrzenia przedsiębiorstwa (poz. 9). Na podstawie jego opracowań zredagowany jest również rozdział XI o zaopatrzeniu przemysłu budowy maszyn w tomie 15-tym wydawnictwa o charakterze encyklopedycznym pt. „Maszynostrojenie“ (poz. 10). Z materiałów naszych organizację zaopatrzenia dość wyczerpująco i metodycznie omawia uchwała KERM z dn. 4.10.49 (poz. 22). W pierwszej grupie tematycznej organizacja zaopatrzenia ma najliczniejsze i najlepsze opracowania. Uderza jednak brak zainteresowania w zakresie tak ważnego zagadnienia, jakim jest dla gospodarki narodowej sprawa bilansów materiałowych (tylko dwie pozycje).

Również zagadnienia planowania zaopatrzenia materiałowego mają szersze i częściej nawet metodyczne opracowania, co zresztą jest zrozumiałe ze względu na znaczenie praktyczne tego tematu przy pracach nad sporządzeniem techniczno - ekonomicznych planów przedsiębiorstw i narodowego planu gospodarczego.

W grupie zagadnień dotyczących obrotu materiałowego wyróżnia się artykuł Mariana Franka (poz. 36) oraz uchwała KERM z dnia 14.10.49 o zasadach współpracy central handlowych z aparatem zaopatrzenia.

Tematyka normowania zużycia materiałowego omówiona została raczej teoretycznie. Podkreślić należy duże znaczenie normowania zużycia materiałowego dla gospodarki narodowej i zadania przemysłu w tej dziedzinie. Najobszerniej, z punktu widzenia gospodarki materiałowej, zagadnienie rozwinął autor radziecki E. Łokszyn w artykule o normowaniu zużycia surowców i materiałów w przemyśle (poz. 43).

Również w sposób teoretyczny — z nielicznymi wyjątkami — potraktowano zagadnienie normowania zapasów. Brak jest opracowań dotyczących metody obliczania norm zapasów w przedsiębiorstwie, co jest zadaniem specjalnie trudnym. Podkreślić również należy, że obowiązująca dotąd w tej sprawie instrukcja PKPG z dn. 29.4.49 r. (poz. 58) zawiera sformułowania nie odpowiadające obecnym potrzebom w tym zakresie oraz posiada inne braki, które w praktyce ją zdezaktualizowały, aczkolwiek nie została zastąpiona innym aktem.

Składowanie materiałów jest tematem, który niedawno został zaakcentowany. Ze względu jednak na istniejący u nas poważny deficyt powierzchni magazynowej oraz konieczność doświadczonego uporządkowania organizacji magazynowania, został on w pewnej części dość obszernie opracowany. Wymienić należy książkę W. Chmielewskiego: „Magazyn zaopatrzenia w przemyśle“ (poz. 70) oraz instrukcje kilku ministerstw (poz. 71 do 75). Brak jest natomiast jakichkolwiek opracowań na temat typizacji magazynów, roli funkcjonalnej magazynu w zakładzie produkcyjnym itp.

Warto zaznaczyć, że istnieje również opracowanie popularne K. Porwita pt. „Zaopatrzenie

materiałowe w gospodarce planowej“ (Wiedza Powszechna, poz. 21).

Jak widać, dotychczasowy dorobek nasz w zakresie omawianego tematu przedstawia się skromnie. Istnieją jednak już obecnie dowody na to, że w najbliższym okresie sytuacja ta zmieni się. Między innymi kilka pozycji wydawniczych znajduje się w planie Polskich Wydawnictw Gospodarczych, niektóre natomiast tematy opracowuje Główny Instytut Pracy. Możemy więc mieć pewność, że w niedługim czasie bibliografia naszego tematu stanie się znacznie ciekawsza.

1. Zagadnienia ogólne w zakresie ekonomiki i organizacji zaopatrzenia materiałowego przemysłu.

1. Marks Karol: Kapitał, tom II, księga 2 (wyd. ros. 1949), str. 118—145.
2. Skarbiński Michał: Ogólnopolski indeks materiałowy. Gosp. mater. R. 1, 1949, nr 6, str. 185—195.
3. Szifrin G. S.: Organizacja gospodarki materiałowej i podniesienie rentowności. Tłum. z jęz. ros. Rejs Roman. Gosp. mater. R. 2, 1950, nr 1, str. 1—18.
4. Rejs Roman: Z doświadczeń planistycznych ZSRR. Gosp. mater. R. 2, 1950, nr 4, str. 107—116 i nr 9, str. 249—259.
5. Bałuszkin A. G.: Stosowanie cen planowych na materiały. Tłum. z jęz. ros. K. Boblewski. Gosp. mater. R. 2, 1950, nr 9, str. 272—274.
6. Szifrin G. S.: Drogi wiodące do lepszego wykorzystania majątku trwałego i środków obrotowych w przedsiębiorstwie przemysłowym. Tłum. z jęz. ros. Rejs Roman. Gosp. mater. R. 2, 1950, nr 10, str. 289—298.
7. Kaszuba Włodzimierz: Forma i rola bilansów materiałowych. Gosp. mater. R. 2, 1950, nr 11, str. 321—324.
8. Kamienicer S. E.: Organizacja i planowanie socjalistyczekowo promyslennowo priedpriatija. (Organizacja i planowanie socjalistycznego przedsiębiorstwa przemysłowego). Moskwa 1950. Gosplanizdat., s. 423.
9. Szejn P. A.: Organizacja zaopatrzenia materiałowego socjalistycznego przedsiębiorstwa. Tłum. z jęz. ros. Mikołaj Kowalewski. Katowice 1950. Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego, s. 199 (masz. pow.).
10. Organizacja materiałowo-technicznego zaopatrzenia zakładów budowy maszyn. Tłum. z jęz. ros. Pluta A. Warszawa 1951. Główny Instytut Pracy, s. 32, tabl. XII (masz. pow.). Maszynostrojenie. Moskwa 1947—1950. Gos. Naucz.-Techn. Izd. Maszynostroit. Lit. T. 15. rozdz. XI.
11. Szipowski A.: Zasady gospodarki materiałowej w ZSRR. Warszawa 1950. Główny Instytut Pracy, s. 50 (masz. pow.).
12. Rejs Roman: Uplynnienie remanentów nadmiernych i przyspieszenie obiegu środków obrotowych. Gosp. mater. R. 2, 1950, nr 2, str. 50—55.
13. Rothert Bolesław: Bilanse paliwa. Gosp. mater. R. 3, 1951, nr 1, str. 14—18.
14. Witkowski Henryk, Krygier Kacper: Z zagadnień organizacji zaopatrzenia materiałowego w przemyśle. Życie gosp. R. 6, 1951, nr 1, str. 39—43.
15. Oleński Stanisław, Strzelecki Kazimierz: Organizacja zaopatrzenia materiałowego przemysłu. Ekon. Org. Pracy R. 2, 1951, nr 2, str. 66—70.
16. Herszderfer S.: Ministerstwo Górnictwa zwiększa dyscyplinę finansową w zaopatrzeniu materiałowym. Gosp. mater. R. 3, 1951, nr 3, str. 76—81.
17. Laczysław Aleksander: Terminologiczne manowce w gospodarce materiałowej. Gosp. mater. R. 3, 1951, nr 4, str. 114—119.
18. Szymańczyk Janusz: O przyczynach powstawania i sposobie upłynniania nadwyżek materiałowych. Gosp. mater. R. 3, 1951, nr 6, str. 175—182.
19. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 177/1951 w sprawie upłynniania nadwyżek materiałowych. Gosp. mater. R. 3, 1951, nr 6, str. 183.

20. Doroszewicz Michał: Organizacja służby planowania i sprawozdawczości w przemyśle (cz. A, pkt. f „zaopatrzenie“). Gosp. plan. R. 6. 1951, nr 7, str. 21—22.
21. Porwit Krzysztof: Zaopatrzenie materiałowe w gospodarce planowej. Warszawa 1951. Wiedza Powszechna, s. 52.
22. Uchwała KERM z dnia 4.10.1949 w sprawie organizacji i zasad działania zaopatrzenia materiałowego w przemyśle. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 7, str. 220—223.
23. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 325/1951 w sprawie opracowania bilansów materiałowych na 1952, szczegółowych zasad dystrybucji i zaopatrzenia. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 9, str. 322—323.
24. Uchwała Prezydium Rządu nr 365 z dnia 26 maja 1951 r. w sprawie utworzenia Centralnego Zarządu Zaopatrzenia Przemysłu Chemicznego i zakresu działania komórek zaopatrzenia w centralnych zarządach przemysłu i przedsiębiorstwach. Monitor Polski nr A-46, poz. 600 (uchwałę tę można uważać jako wzór aktu normatywnego w sprawie tworzenia centralnych zarządów zaopatrzenia i zakresu działania komórek zaopatrzenia).

II. Planowanie zaopatrzenia materiałowego.

25. Rothert Bolesław, Witkowski Henryk: Uwagi ogólne o potrzebie organizacji racjonalizacji planowania zaopatrzenia materiałowego. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 5, str. 149—153.
26. Korytkowski Jan: Harmonogram powstawania planów zaopatrzenia. Gosp. mater. R. 2. 1950, nr 3, str. 72—78.
27. Witkowski Henryk: Zadania, metoda i zasady planowania zaopatrzenia na 1951 rok oraz organizacja i technika opracowania planu w przemyśle. Gosp. mater. R. 2. 1950, nr 8, str. 209—220.
28. Deutschman Zdzisław: Planowanie zaopatrzenia materiałowego na 1952. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 6, str. 165—175.
30. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG w sprawie szczegółowego planu zaopatrzenia materiałowego w planach techniczno-ekonomicznych na 1952. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 12, str. 415—417.
31. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG w sprawie kwartalno-miesięcznych planów przemysłowych. Biul. PKPG. 1952, nr 7, poz. 146. Zarządzenie to przewiduje również kwartalno-miesięczne planowanie zaopatrzenia.

III. Obrót materiałowy

32. Oderfeld J.: Warunki odbiorcze (uwagi ogólne i zarys metod wyrwykowych). Wiadomości PKN. R. 18. 1950, nr 8, str. 709—715.
33. Wakar Aleksy: Odbiór towarów produkcji masowej. Ekonomista, 1951, z. 3, str. 48—51.
34. Nagłowski E., Micka T.: Przykład organizacji rozliczania zakupu materiałowego. Biul. BOR. R. 2. 1951, nr 9, str. 422—425.
35. Lutosławski Zbigniew: Kartoteka dostaw zewnętrznych w przemyśle metalowym. Ekon. Org. Pracy. R. 2. 1951, nr 9, str. 416—418.
36. Frank Marian: Analiza zagadnień związanych z obrotami materiałowymi. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 10, str. 325—336.
37. Uchwała KERM z dnia 14.10. 1949 w sprawie organizacji współpracy central handlowych z centralami zaopatrzenia. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 7, str. 231—235.
38. Ustawa z dnia 19.4. 1950 o umowach planowych w gospodarce socjalistycznej. Dz.U.R.P. 1950, nr 21, poz. 180.
39. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG z dnia 26.8. 1950 w sprawie ogólnych warunków dostaw. Biul. PKPG. 1950, nr 20, poz. 226.
40. Tryb zaopatrzenia (dystrybucji) dla różnych branż materiałowych na 1952 (kilkanaście aktów normatywnych ogłoszonych w Gosp. mater. R. 3.).

IV. Normowanie zużycia materiałowego

41. Żmihorski Edward: Zasady ustalania norm zużycia narzędzi. Gosp. mater. R. 2. 1950, nr 9, str. 259—266.
42. Sleszyński Aleksander: Zagadnienie norm w gos-

- podarce socjalistycznej. Ekonomista. 1950, z. 4, str. 178—222.
43. Łokszyn E.: Normowanie zużycia surowców i materiałów w przemyśle. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 2, str. 37—44. Tłum. z jęz. ros. Tatiana Fendler.
44. Bienkowski Stanisław: Gospodarka narzędziowa. Ekon. Org. Pracy. R. 2. 1951, nr 5, str. 204—209.
45. Kaszuba Włodzimierz: Bilans wsadu jako forma założeń zadań planowych. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 7, str. 210—215.
46. Wyszynski Franciszek: Techniczne normy materiałowe. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 8, str. 245—254.
47. Krysiński Stanisław: Dokumentacja rozliczeń materiałowych w przemyśle odzieżowym. Ekon. Org. Pracy. R. 2. 1951, nr 9, str. 402—406.
48. Instrukcja PKPG z dnia 29.4.1949 w sprawie zasad obliczania norm zużycia materiałów. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 3, str. 72—92.
49. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 113/1951 w sprawie przestrzegania norm zużycia określonych w bilansach materiałowych na 1951. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 5, str. 154.
50. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 178/1951 w sprawie opracowania progresywnych norm zużycia materiałów. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 6, str. 194—195.
51. Instrukcja ramowa PKPG dla przemysłu w sprawie planu zaopatrzenia materiałowego na 1952. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 8, str. 261—273.

V. Normowanie zapasów materiałowych

52. Rothert Bolesław: Wytyczne dla ustalania i obliczania norm zapasów. Gosp. mater. R. 2. 1950, nr 9, str. 266—271.
53. Choliński Tadeusz: Normowanie środków obrotowych. Ekon. Org. Pracy. R. 2. 1951, nr 2, str. 54—61.
54. Rothert Bolesław: Normowanie zapasów części maszyn i urządzeń technicznych w oparciu o wzory radzieckie. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 5, str. 143—146.
55. Witkowski Henryk: Normowanie zapasów produkcyjnych, cz. I. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 11, str. 366—374.
56. Porwit Krzysztof: Normowanie zapasów materiałowych w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 12, str. 401—414.
57. Witkowski Henryk: Normowanie zapasów produkcyjnych, cz. II. Gosp. mater. R. 4. 1952, nr 2, str. 64—71.
58. Instrukcja PKPG z dnia 29.4.1949 w sprawie zasad obliczania norm zapasów magazynowych. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 3, str. 92—97.
59. Pismo okólne PKPG w sprawie magazynowych normatywów zapasów drewna. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 1, str. 19—31.

VI. Składowanie materiałów

60. Łukawer Edward: Prawa i obowiązki kierowników magazynów i magazynierów. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 2, str. 56—59.
61. Mackiewicz Witold: Regulamin dla magazynierów. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 9, str. 299—303.
62. Składowanie stali i metali nieżelaznych. Tłum. z jęz. ros. Mieczysław Hoffenberg. Gosp. mater. R. 1. 1949, nr 9, str. 303—305.
63. Centrala Handlowa Przemysłu Skórzanego: Konserwacja pasów skórzanych. Gosp. mater. R. 2. 1950, nr 4, str. 117—118.
64. Woyno Stefan: Zmierzch kartoteki pionowej. Gosp. mater. R. 2. 1950, nr 10, str. 304—307.
65. Haendel Ignacy: Bezkartotekowa rachunkowość materiałowa. Ekon. Org. Pracy. R. 2. 1951, nr 2, str. 80—83.
66. Fendler Tatiana: Codzienna inwentaryzacja zapasów magazynowych. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 5, str. 146—150.
67. Koszycki A.: O racjonalną organizację inwentury rocznej. Biul. BOR. R. 2. 1951, nr 10, str. 444—448.
68. Falkowski Paweł: Organizacja i administracja magazynów w przemyśle. Gliwice 1949. Instytut Wiedzy, s. 70.

69. Chmielewski Witold: Zadania na 1952 rok w dziedzinie usprawnienia gospodarki magazynowej. Gosp. mater. R. 4. 1952. nr 1, str. 18—23.
70. Chmielewski Witold: Magazyn zopatrzenia materiałowego. Warszawa 1952. Polgos (w druku).
71. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Budownictwa Przemysłowego: Instrukcja o gospodarce magazynowej. Warszawa 1951. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Budownictwa Przemysłowego, s. 80.
72. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Budownictwa Miejskiego. Instrukcja w sprawie gospodarki i księgowości materiałowej. Warszawa 1951. Polgos, s. 79.
73. Centrala Handlowa Przemysłu Skórzanego. Instrukcja o gospodarce magazynowej. Łódź 1951. Centrala Handlowa Przemysłu Skórzanego, s. 68. (masz. pow.).
74. Ministerstwo Żeglugi: Instrukcja w sprawie go-
- spodarki magazynowej. Warszawa 1951. Ministerstwo Żeglugi, s. 125. (masz. pow.).
75. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Przemysłu Chemicznego: Instrukcja o gospodarce magazynowej. Gliwice 1951. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Przemysłu Chemicznego i Główny Instytut Pracy, s. 135.
76. Uchwała Prezydium Rządu nr 735 w sprawie norm ubytków naturalnych. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 12, str. 417—418.
77. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 420/1951 w sprawie doraźnego uporządkowania gospodarki magazynowej. Gosp. mater. R. 3. 1951, nr 12, str. 425—426.
78. Zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 483/1951 z dnia 31.12.1951 w sprawie określenia właściwości ministrów w zakresie opracowania wykazów dopuszczalnych ubytków naturalnych. Monitor Polski nr A-3, 1952.

Do pierwszego zeszytu Przeglądu Bibliograficznego Wydawnictw Gospodarczych z roku 1952 dołączony został skorowidz rzeczowy oraz wykaz czasopism, uwzględnionych w roczniku V Przeglądu Bibliograficznego Wyd. Gosp. za 1951 r.

UZUPEŁNIENIA I ZMIANY W WYKAZIE CZASOPISM (I ICH SKRÓTÓW) ZAMIESZCZONYM W ZESZYCIE 1/52 PRZEGLĄDU BIBLIOGRAFICZNEGO WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Czasopisma polskie

- Budownictwo Przemysłowe. (Skrót: Budown. przem.)
- Życie Partii przestało wychodzić z dniem 1.I. 1952 r. (połączone z Nowymi Drogami)

Czasopisma Niemieckiej Republiki Demokratycznej
Forstwirtschaft und Holtzwirtschaft — zmiana tytułu na Der Wald (skrót: Wald)

Czasopisma czeskosłowackie

Interagra — zmiana tytułu na: Za socialistickeskoje sielskoje chozjajstwo (skrót: Za socialist. sielsk. choz.).

SPIS TREŚCI ZESZYTU PIERWSZEGO PRZEGLĄDU BIBLIOGRAFICZNEGO WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
Od Redakcji — O zadaniach bieżącej bibliografii nauk ekonomicznych

Ksawery Świerkowski — Jak korzystać z bibliografii

BIBLIOGRAFIA

OMÓWIENIA, SPRAWOZDANIA, ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Stefan Buczkowski — Przegląd ważniejszych wydawnictw książkowych w r. 1951.

B. S. — Budżet państwa socjalistycznego. Prace prof. N. N. Rowińskiego o budżecie państwowym ZSRR.

Z. I. — Uwagi o książce M. Usoskina pt. Podstawy działalności kredytowej.

Marian Weralski — Rozrachunki pieniężne w przedsiębiorstwie — Obrót bezgotówkowy. Zestawienie bibliograficzne.

Antoni Żabko-Potopowicz — Prace monograficzne z zakresu spółdzielni produkcyjnych.

Wykaz czasopism i ich skrótów uwzględnionych w Przeglądzie Bibliograficznym Wydawnictw Gospodarczych w r. 1952.

Skróty nazw instytucji wydawniczych.

Do naszych czytelników.

Opłacanie prenumeraty zleconej u listonoszy lub w placówkach pocztowych jest najtańszym i najpraktyczniejszym sposobem regularnego otrzymywania czasopisma „PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY WYD. GOSP.“

Przy dokonywaniu wpłaty, która wynosi w prenumeracie zleconej półrocznie zł 30.—, rocznie zł 60.—, nie trzeba wypełniać blankietu i nie ponosi się dodatkowych kosztów przesyłki pieniędzy.

Czasopismo „Przegląd Bibliograficzny Wyd. Gosp.“ jest doręczane przez listonosza do mieszkań czytelników.

Urzędy pocztowe i listonosze przyjmują wpłaty na prenumeratę zleconą na II-gie półrocze do 15-go czerwca.

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Redaguje Kolegium. Naczelny Redaktor Mieczysław Gutkowski. Adres redakcji: Warszawa, ul. Nowy Świat 49. Gmach Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, parter. Tel. 706-02 w godz. 11—13. Sekretariat czynny jest codziennie w godz. 12—16. Naczelny Redaktor przyjmuje w poniedziałki i piątki w godz. 18—19. Konsultacje z czytelnikami: poniedziałki, środy i piątki w godz. 18—20.

POLSKIE WYDAWNICTWA GOSPODARCZE, PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE, WARSZAWA, UL. POZNANSKA 15, TEL. 735-46.

KOLPORTAŻ I PRENUMERATA: PPK „RUCH“, WARSZAWA, UL. SREBRNA 12. KONTO PKO — I. 18119/110 P.B.

CENA POJEDYŃCZEGO EGZEMPLARZA ZŁ 10, PRENUMERATA PÓLROczNA ZŁ 30, ROCZNA: ZŁ 60.

Zamówienie PWG Nr TC₁ — P/C — 120/52 z dn. 6.3.52 r. Podpisano do druku 11.IV.52 r.
Druk ukończono 18.4.52. Nakład 1600 + 55 egz. Papier druk. sat. kl. VII, 60 g 61 × 86.

Zakłady Graficzne i Wydawn. „Dom Słowa Polskiego“. Zam. 909. 3-B-16192.

